

CD-i

Onafhankelijk tijdschrift
over de wereld van CD-i



FILMS • MUZIEK • GAMES • SPECIAL INTEREST • KINDEREN

WINING & DINING
**Buon
Appetito!**

Kirk & Picard
Eindelijk samen



Sissi Compleet
Zwijmelen met Sissi



Marco Polo
Als koopman naar China



CD-i SCOORT!



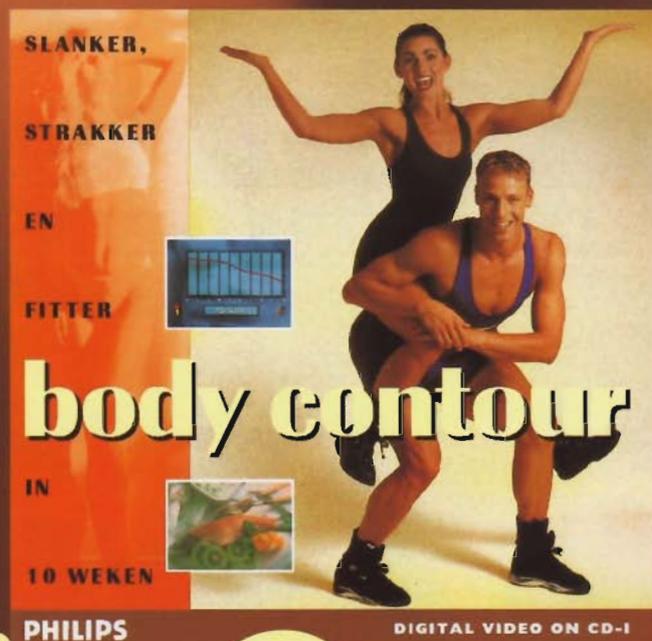


Gebaseerd op het officiële Body Contour workout-programma

Individueel trainingsprogramma en dieet op basis van persoonsgegevens over gewicht en conditie

Twee discs in dubbelbox-verpakking

Vijf trainingsniveaus



Steps, aerobics en andere oefeningen

Tien weken lang wisselende oefeningen per niveau

Totaal 210 menu suggesties

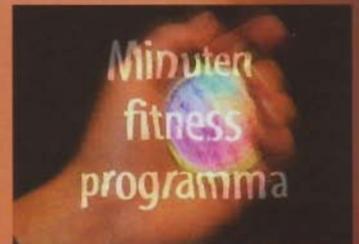
Body Contour kan gevolgd worden bij 200 officiële Body Trend Fitnesscentra

Body Contour®

In tien weken fitter,
strakker, slanker

Een compleet Nederlandstalig slankheids/fitnessprogramma op CD-i

f 119,95
Bfr. 2199



Let's make things better.



PHILIPS

Philipscdi.com

S

Romy Scheider

SISSI

COMPLEET

ROMY SCHNEIDER maakte zich op het witte doek onsterfelijk als de liefvallige keizerin Sissi. Nu is de klassieke SISSI-reeks verkrijgbaar op Video CD. Pracht en praal, liefde en romantiek aan het Oostenrijkse Hof.



In SISSI wordt Keizer Franz Joseph van Oostenrijk smoorverliefd op de zeer jeugdige Elisabeth van Beieren, die door iedereen Sissi wordt genoemd, en hij is vastbesloten haar tot zijn bruid te maken.

SISSI, DE JONGE KEIZERIN gaat over de eerste huwelijksjaren en de problemen na de geboorte van een prinsesje, terwijl de jonge keizerin in SISSI'S WOELIGE JAREN ernstig ziek wordt en in een ander klimaat moet herstellen. De film VICTORIA IN DOVER laat Romy Schneider zien als de jonge koningin Victoria van Engeland, die zich niet verplicht in het huwelijksbootje laat duwen.



NU VERKRIJGBAAR OP VIDEO CD

Philipscdi.com

PolyGram Video

INHOUD

Redactioneel

Het leuke van CD-i Magazine (vinden wij zelf op de redactie) is dat de onderwerpen waarover we schrijven zo afwisselend zijn. Wij schrijven graag over van alles en nog wat en dat is geen probleem met de schijven die wij binnenkrijgen. Zie hier de onderwerpen van deze maand, het hele spectrum zit erin: zo gaan we met *Marco Polo* mee op een aantal dertiende-eeuwse handelsmissies en volgen we de crew van *Star Trek* in een onzekere toekomst. Naast elkaar: Bach's *Mattheus Passion* en hits van alweer bijna vergeten bands uit de jaren tachtig. Wij schieten met scherp een stel booswichten overhoop in *Crime Patrol* en leven weer mee met het overbekende wel en wee van Rutger en Monique in *Turks Fruit*. De 'thrill' van een tien kilometer vrije val ervaren we in *Drop Zone* en we laten ons daarna ongegeneerd meeslepen in de tijdloze romantiek van keizerin *Sissi*. We duiken de keuken in met een Italiaanse kok voor een hapje *Ossobuco alla Milanese* en kijken langs de zijlijn toe hoe jeugdtrainers F'jes klaarstomen voor Het Eerste. Voetbal & Internet, een goed één-tweetje, op de nieuwe EK-disc *Het Nederlands Elftal Compleet*.

Ongemerkt zijn we toch weer bij voetbal gekomen. En over voetbal schrijven we altijd met plezier. De gekte (Ajax, EK) barst weer los en wij doen vrolijk mee. Op CD-i.

Sybrand Frietema de Vries

SF



12

MARCO POLO

Onze software-redacteur zocht het avontuur op en trad in de voetsporen van de Venetiaanse handelaar en ontdekkingsreiziger Marco Polo. Zijn interactieve reisverslag verhaalt van de 13e eeuw vol Kruisvaarders, Saracenen, Mongolen en strategische handelsmissies.



18

DROMEN VAN AJAX

Soms lijkt het wel of ze bij de Amsterdamse voetbalclub zo maar even een nieuw blik jeugdspelers opentrekken. Niet dus! Achter de jeugdopleiding van Ajax schuilt een uiterst professionele organisatie, die dag en nacht bezig is deze beroemde kweekvijver van talent gevuld te houden.

Coverfoto: ANP

• Het volgende nummer van CD-i Magazine verschijnt 7 juni.



Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem, Telefoon redactie: 023-5360160 Telefax: 023-5359627 E-mail: cdi@hub.nl

REDACTIE EN MEDEWERKERS: Sybrand Frietema de Vries (Hoofdredactie), Foeke Collet (Eindredactie), Sieds de Boer, Boudewijn Büch, Mark Friederichs, Rom Helweg, René Janssen, Lennie Pardoe I, Rob van Scheers, Léan Seuren, Klaas Smit, Rob Smit. **VORMGEVING:** Ernst Bernson (Art Director), Carola Hoff, Margo Witte, Joachim Mahn, Jan Willem Bijl. **FOTOGRAFIE:** Hans van, Dormolen. **REDACTIESECRETARIAAT:** Wilma Boekel. **TRAFFIC:** Saskia van Holk. **MARKETING:** Babette Molenaar. **BOEKHOUDING:** Esther Boekel. **UITGEVER:** Wouter Hendrikse. **DIRECTIE:** A.W. Elfers, J.C. Nusselder. **ABONNEMENTEN:** CD-i Magazine, Postbus 22855, 1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost, Telefoon: 06-8212252 (20 cent per minuut). CD-i Magazine komt 111 maal per jaar uit. Een jaarabonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt, uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum. **ADVERTENTIES:** Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Marlou den Drijver, Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 023-5718480, Telefax: 023-5716002. Advertenties kunnen zonder opgave van redenen geweigerd worden. **PREPRESS EN DRUK:** Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude. **DISTRIBUTIE NEDERLAND:** BetaPress, Gilze. **DISTRIBUTIE BELGIË:** ImaPress.

CD-i Magazine is een uitgave van het Haarlems Uitgeef Bedrijf B.V.  Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze uitgave op enigerlei wijze worden overgenomen.

INHOUD KORT

BRIEVEN
pagina 6

NIEUWS
pagina 8

MARCO POLO
pagina 12

ZELDA'S ADVENTURE
pagina 15

DROMEN VAN AJAX
pagina 18

NEDERLANDS ELFTAL COMPLEET
pagina 20

CRIME PATROL
pagina 22

WINING AND DINING
pagina 24

KINDERSPEL
pagina 27

TIPS & TRUCS
pagina 30

MUZIEK
pagina 34

WORLD PRESS PHOTO
pagina 38

FILMS
pagina 40

INTERNET
pagina 58

PROFESSIEEL
pagina 62

BÜCH
pagina 66



20 NEDERLANDS ELFTAL COMPLEET

In de maand juni zullen 16 Europese voetbalteams om de Europese titel strijden en een beetje voetballiefhebber wil natuurlijk van alle details op de hoogte zijn. Dat is met deze disc in ieder geval geen probleem omdat een unieke Internet-aansluiting alle informatie van het EK '96 up to date houdt. Volg de leeuw op voetbalschoenen op zijn weg naar Wembley!

22 CRIME PATROL

Als beginnend 'Rookie' zie je achter de oren weliswaar nog wat groen, maar dit weerhoudt de 'bad guys' er niet van het vuur op je te openen. Tijd om na te denken is er niet en terugschieten is de enige manier om te overleven. Peacekeeper in de hand en knal jezelf naar die welverdiende promotie.

CONTROLLER SELECTION



PD REMOTE

PD TRACKBALL

PD OTHER



24 WINING & DINING

Onze hoofdredacteur behoort tot de groep levensgenieters die je midden in de nacht wakker kunt maken voor een uitgebreid diner. Wij bonden hem dan ook een schort voor en lieten hem los in de Italiaanse keuken met deze CD-i. Intussen leeft hij op rijstewafels en water, maar wij hebben echt heerlijk gegeten.

40 FILMS

Twee legendarische Star Fleet-captains ontmoeten elkaar deze maand in de laatste Star Trek-film: Generations. Romy Schneider doet het bloed sneller stromen als keizerin Sissi, terwijl hetzelfde vocht rijkelijk vloeit in de Britse thriller Shallow Grave. En last but not least neemt een kenner het werk van Paul Verhoeven onder de loep.



Ik breng je wel brandewijn.
– Alleen om je in te wrijven!

brieven

Stereo?

Als grote fan van de Rockgroep Bon Jovi, was ik blij verrast met het uitbrengen van hun 'greatest hits-collectie' Cross Road op Video CD. Maar na het aanschaffen bleek dat deze Video CD in mono is opgenomen. Weten jullie hoe dit zit? Want ik ga ervan uit dat alle geluidsdragers na 1970 in stereo worden vervaardigd (dus ook Video CD). Ik hoop dat jullie bij PolyGram Video enige antwoorden kunnen krijgen. Een waarschuwing voor mensen die deze Video CD willen kopen: wacht tot er een stereoversie verkrijgbaar is. Verder veel succes met jullie blad.

J. Doornmaal, Velddriel



We hebben het voor je nagevraagd en je hebt gelijk: deze Video CD moet natuurlijk in stereo zijn. Er is alleen korte tijd iets misgelopen met de productie, waardoor een aantal muziektitels van PolyGram (waaronder Cross Road van Bon Jovi) in mono van de pers rolde. Deze fout is zo snel mogelijk hersteld en alle titels zijn nu weer stereo, zoals het hoort. Het schijnt dat er voor deze titels een inruilactie is gestart; bij de Philips Consumentenlijn kun je meer informatie krijgen. (06-8406) Succes!

Took That

Ik ben een meisje van 14 jaar en een ontzettend grote fan van Take That. Nou hoorde ik van een vriend dat één van zijn kennissen in het bezit was van Video CD-titels van Take That. Die kennis had ze geloof ik in Japan of China gekocht. Ik heb al in iedere audiowinkel gevraagd of ze deze titels konden bestellen omdat ik ze nergens kan kopen. Ik kreeg te horen dat ze illegaal waren of zoiets. Nou wou ik vragen of jullie bijvoorbeeld Bon Jovi al op Video CD hebben en of jullie Take That ook op Video CD kunnen zetten, zodat ik ze gewoon in Nederland kan kopen. Ik hoop dat dat zal gebeuren.

Kim Engelhart, IJmuiden

Ik geloof dat we jou (en een heleboel andere fans) intussen kunnen condoleren met het feit dat je favoriete band is gestopt. Maar met de soloplannen van alle ex Take That-leden, krijg je er vast een heleboel muziek voor terug. Wat je vragen betreft kunnen we niet veel doen. Voorzover wij weten is er geen Video CD van Take That op de Nederlandse markt, en aan eventuele illegale buitenlandse titels hebben we natuurlijk weinig. Bon Jovi is (zoals je in een andere brief kunt lezen) wel (in stereo!) verkrijgbaar, en we hopen dat het opsplitsen van Take That voldoende reden is om snel een Video CD te maken. Als dat zo is, hoor je het natuurlijk meteen van ons.

Verschijningsdata

Ik weet dat het probleem niet bij jullie ligt en dat jullie er ook weinig aan kunnen doen, maar hier komt mijn resultaat: Waarom is het nou zoveel moeite voor CD-i- en Video CD-distributeurs om een verschijningsdatum te melden? Meestal wordt er weken van tevoren reclame voor titels gemaakt, zodat je telkens voor niets naar de winkel holt. Als zo'n datum bekend is kunnen jullie hem misschien ook vermelden. Bovendien zou het een uitkomst zijn als men op een videoband zou zetten dat de film ook op Video CD verkrijgbaar is, want het is natuurlijk knap balen als je een film op tape koopt en je hem twee weken later op Video CD tegenkomt. Vandaag de dag heb je immers liever een film op CD, zeg nou zelf. Nog één opmerking en dan stop ik, anders denken jullie nog dat ik

geen doorgewinterde CD-i-liefhebber ben. Als men dan toch de wat oudere films op Video CD uitbrengt, waarom dan in veel gevallen alleen deel 2 of andere latere versies. Als men toch het plan heeft om de overige delen uit te brengen kan men toch het best met deel 1 beginnen. Als filmfiefhebber heb je een serie graag compleet. Ondanks mijn opmerkingen vind ik het medium CD-i één van de beste uitvindingen aller tijden en een film op CD is zowel met beeld als geluid een heel bijzondere ervaring die ik iedereen aan kan raden; dat is niet uit te leggen maar dat moet je gewoon ondergaan...toch...?

J. Wiersma, Groningen



Helemaal mee eens, is onze mening over jouw laatste opmerking. En we moeten ons ook aansluiten bij je idee over de verschijningsdata van CD-i's en Video CD's, maar wij kunnen er inderdaad weinig aan doen. Zoals we al eerder schreven, is het maken van CD-i's en Video CD's een ingewikkelde aangelegenheid die door allerlei zaken vertraging kan oplopen. Daarom zijn distributeurs vaak vrij voorzichtig met verschijningsdata en tasten wij ook regelmatig in het duister. Het is niet anders. Wij hebben onszelf als regel gesteld dat we discs pas bespreken als we (zo goed als) zeker weten dat ze gaan verschijnen. Dit neemt niet weg dat het soms nog wel even kan duren voor ze uiteindelijk uitkomen, zodat jij voor niets naar de winkel rent, maar we willen onze lezers toch zo goed mogelijk op de hoogte houden. Wat betreft het vermelden van de tekst 'ook verkrijgbaar op Video CD' op een videoband: goed idee, misschien wordt het opgepikt, maar ook hiervoor geldt natuurlijk het bovenstaande verhaal. En voor de filmfiefhebbers doen de producenten volgens ons goed hun best. Misschien is de volgorde van verschijnen soms wat vreemd (ook al is er ook iets te zegen voor de keus om de meest recente titel uit een serie als eerste uit te brengen), maar met de uitgebreide James Bond- en de Star Trek-serie en Mr. Bean, Laurel & Hardy, Beverly Hills Cop en The Naked Gun, komen de serie-spaarders van films intussen toch heel aardig aan hun trekken.

De redactie ontvangt veel lezersbrieven met vragen, opmerkingen, complimenten en, af en toe, gezonde kritiek. Daar zijn wij blij mee. Door die hoeveelheid is het helaas niet mogelijk alle brieven te publiceren. Onze gamesredactie geeft, aan de hand van lezersbrieven, in de rubriek Tips & Trucs antwoorden op veelgestelde vragen. Vragen of opmerkingen over de abonnementen kunnen gesteld worden aan de abonnementenregistratie; adres en telefoonnummer zijn voorin het blad te vinden.

De redactie behoudt zich het recht voor brieven te selecteren en te redigeren. Blijf schrijven!

NIEUWS



Filmpje! te huur

Steeds meer films komen te huur op Video CD. De Nederlandse bioscooptopper *Filmpje!* (met ons nationale enfant terrible Paul de Leeuw), is één van de laatste Video CD-releases en vanaf 24 april te huur. Ons is op dit moment nog niet geheel duidelijk op hoeveel plaatsen deze verhuur-schijven te vinden zijn, dus als lezers ervaring hebben met het huren van Video CD's, horen wij dat graag. Dat kan natuurlijk het makkelijkst via e-mail: cdi@hub.nl. Maar een kaartje is natuurlijk ook zeer welkom.

UEFA Champions League

We kunnen de uitslagen van de UEFA Champions League intussen wel een vaste nieuwsrubriek noemen. Het was de afgelopen maand overigens wel even zweeten voor de Nederlandse voetballiefhebbers. Het 0-1 verlies van Ajax thuis tegen het Griekse Panathinaikos leek het 'lege baterijen-verhaal' van Louis van Gaal te



staven. Op Europees niveau is thuis verliezen in principe dodelijk en het leek exit voor de AFC Ajax. In Athene werden de accu's echter voor de zoveelste keer dit seizoen opgeladen, en overklasten de Amsterdammers onder leiding van een ontketende Fin overtuigend hun Griekse tegenstanders. In Frankrijk verdedigde de 'Oude Dame' zonder veel problemen haar 2-0 thuiszege, zodat op 22 mei in Rome de droomfinale Juventus - Ajax wordt gespeeld.

Twee opeenvolgende jaren de finale van de UEFA Champions League halen is een unieke prestatie, en als eerbetoon nemen we deze maand met *Dromen van Ajax* de jeugdopleiding van de Nederlandse en Europese kampioen onder de loep. Want daar begint het immers allemaal mee. Met het komende EK '96 voor de boeg en de CD-i *Nederlands Elftal Compleet* in de winkel, mogen de voetballiefhebbers trouwens helemaal niet klagen. CD-i Magazine houdt de velden natuurlijk in de gaten.

Halve finales (3 en 17 april)

Ajax - Panathinaikos	0 - 1
Panathinaikos - Ajax	0 - 3
Juventus - Nantes	2 - 0
Nantes - Juventus	3 - 2

Hond bijt CD-i

Het Tetris-hondje heeft de gemoederen de afgelopen maand aardig beziggehouden. Dit geinige, spierwitte beestje dook bij een lezer ineens op in level 6 van dit spel, en wij vroegen ons af of andere lezers het hondje ook hadden gezien. Ja dus! Het regende brieven, e-mailtje en foto's van mensen die het beestje waren tegengekomen, erdoor waren gebeten of het wilden adopteren omdat het hun zo gezellig voor de kinderen leek. De rechtmatige eigenaar



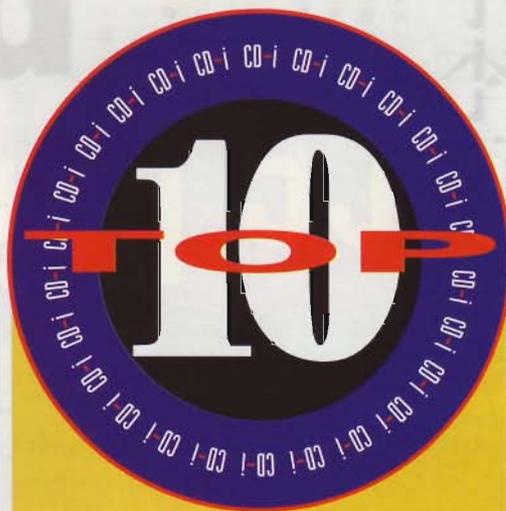
heeft zich overigens nog niet gemeld en het enige dat we hebben ontdekt is dat hij zijn snoet ook rond de 70 lines laat zien.

Myst

Als alles volgens plan gaat, verschijnt nog dit jaar de CD-ROM-topper *Myst* op CD-i. Dit surrealistische adventure maakte op CD-ROM al furore door zijn knappe driedimensionale graphics, en dit belooft op CD-i dus een waar grafisch spektakel te worden. *Myst* is een ware openbaring voor liefhebbers van het adventure-genre en "zal je door de onheilspellende sfeer en het mysterieuze karakter tot diep in de nacht aan je CD-i-speler gekluisterd houden", aldus onze intussen al zwaar verslaafde spelletjesredacteur. *Myst* is een begrip geworden op spelgebied en wij houden je vanzelfsprekend op de hoogte van alle ontwikkelingen.

CD-i Top 10

Hitlijsten zijn leuk en geen blad kan eigenlijk zonder. Zo hebben wij de afgelopen maanden geëxperimenteerd met verschillende lijsten die van bepaalde winkels de verkopen van CD-i's en Video CD's weergaven. Ons streven is natuurlijk tot een lijst te komen die zo goed mogelijk de werkelijke verkopen in kaart brengt. Daarom beginnen we nu met het opnemen van een nieuwe lijst: de *Dutch Interactive Charts*. Volgens ons een hele grote stap in de richting van dé lijst over verkoop van interactieve media in Nederland. Het ligt in onze bedoeling de laatst verschenen lijst maandelijks op te nemen. Let wel, dit is een echte CD-i-lijst. Er staan dus geen Video CD's (films en muziekvideo's) in. Hiervoor blijven we zoeken naar goede lijsten.



Dutch Interactive Charts

- 1 *Zelda's Adventure*
- 2 *Mad Dag McCree 2*
- 3 *Pac Panic*
- 4 *Lost Eden*
- 5 *Thunder in Paradise*
- 6 *World Cup Golf*
- 7 *Family Games 2*
- 8 *Chaos Control*
- 9 *Dit was 1995*
- 10 *CD-i Internet Pakket*

©Muziek en Beeld Media

Deze CD-i Top 10 is gebaseerd op de Dutch Interactive Charts die tweewekelijks in het vaktijdschrift *Muziek & Beeld* worden gepubliceerd. Dit is een nieuwe Top 10 die op basis van een groot aantal (meer dan tweehonderd) verkooppunten (boekhandels, platenzaken, videotheken, multimediawinkels en computerzaken) tot stand komt.



Service pagina

Een nieuwe rubriek met oude nummers

De redactie

De redactie van CD-i Magazine is benieuwd te vernemen wat onze lezers vinden van het blad. Als je vragen of opmerkingen hebt, kun je contact opnemen met de redactie. Doe dit bij voorkeur schriftelijk. Stuur een kaartje of brief naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
t.a.v. Redactie CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem

Brieven aan de games-redactie met vragen of tips over bepaalde spellen kunnen eveneens naar het bovenstaande adres gestuurd worden met de vermelding 'Tips & Trucs'.

Als je de mogelijkheid hebt om elektronische post te versturen, dan kan je een e-mailtje sturen naar cdi@hub.nl

Abonnement

CD-i Magazine komt 11 keer per jaar uit. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij je het abonnement opzegt, uiterlijk twee maanden voor vervaldatum. Een jaarabonnement op CD-i Magazine kost f 69,95 (Bfr. 1399). Losse nummers kosten f 9,95. Elke nieuwe abonnee krijgt een welkomstgeschenk.

Abonnementen administratie

CD-i Magazine
Postbus 22855
1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost
Telefoon 06-8212252 (20 cent per minuut)

Nabestellen

CD-i Magazine bestaat nu ruim een jaar. Heb je in de tussentijd een nummer gemist of wil je je verzameling CD-i Magazines compleet maken? Je kunt oude nummers nabestellen.

Op dit moment zijn alle oude CD-i Magazines nog voorradig. De prijs is f 8,95 per stuk. Een complete jaargang (11 nummers) kost f 59,95. De porto- en verzendkosten zijn f 5,- per exemplaar. Voor drie of meer exemplaren zijn de kosten f 12,50 per zending. Een briefje met volledig ingevulde girobetaalkaart of eurocheque kun je sturen naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
o.v.v. Nabestellingen CD-i Magazine
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem



34-1



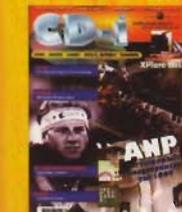
34-2



34-3



35-1



35-2



35-3



35-4



35-5



35-6



35-9



35-11



36-01



35-7/8



35-10



35-12



36-02



36-03

Gold Club Pagina

Tips voor Moeder en Vader

Binnenkort is het weer tijd om de moeders en vaders van Nederland in het zonnetje te zetten. Om eens af te wijken van de bekende bos bloemen, de veel te grote doos bonbons en de zoveelste kleurige stropdas, doken wij voor u in het grote aanbod van CD-i's en hebben we een aantal knappe CD-i-tips op een rijtje gezet.

Op de Internet Gold Club pagina zijn regelmatig nieuwtjes, tips & trucs en leuke prijsvragen te vinden. Neem eens een kijkje!

Moederdag

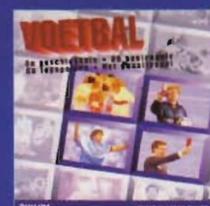
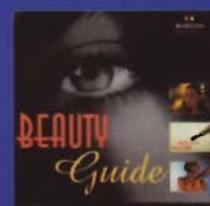
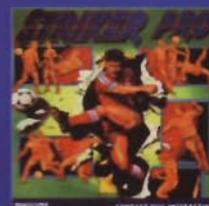
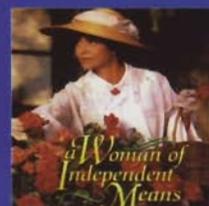
Voor Moederdag is het aanbod op CD-i inmiddels zo uitgebreid dat de moeders op alle manieren in de watten gelegd kunnen worden. Fans van Italiaans koken kunnen aan de slag met de kakelverse kook-CD-i **Wining & Dining** (f 99,95), terwijl voor aanhangers van 'een gezonde geest in een gezond lichaam' **Body Contour** (f 119,95) en de **Beauty Guide** (f 79,95) in de cadeauverpakking kunnen. Romantisch ingestelde moeders kunnen voor de buis genieten van Romy Schneider in de klassieke **Sissi-serie** (f 39,95 p. st.), het vervolg op *Gone With the Wind*, **Scarlett** (f 99,95), **Hillary** (f 39,95) of **Woman of Independent Means** (f 79,95).

... en laten we Vader niet vergeten

Voor de vaders zijn de tips natuurlijk te vinden op de groene grasmat. Er is de laatste tijd al voldoende spektakel op de voetbalvelden te zien en ook op CD-i blijft het aanbod zich gestaag uitbreiden. **Dromen van Ajax** (f 39,95) biedt een uniek kijkje bij de jeugdopleiding van de Amsterdamse voetbalclub, terwijl met de **Officiële Preview CD-i van het UEFA Champions League Seizoen 1995/96** (f 69,95) de beste clubs van Europa de revue passeren. De CD-i **Voetbal** (f 99,95) bevat uniek beeldmateriaal uit de geschiedenis van het populaire spel en met **Striker Pro** (f 99,95) kan zelf een balletje getrapt worden.

Voor meer informatie kunt u bellen met de Philips Consumentenlijn: 06-8406 (20ct. per min.)

Philipscdi.com



Foto's Louis van de Vurst

PREVIEWS

In het midden van de dertiende eeuw wordt het leger van de Kruisvaarders in het Heilige Land gestuit door de Arabieren. De Saracenen (zoals de Arabieren in Spanje en aan de Noordwestkust van Afrika destijds werden aangeduid) heersen nog over het Midden-Oosten, maar hun greep op de situatie wordt bedreigd door een nieuw gevaar. Het Mongoolse leger is vanuit China namelijk bezig aan een indrukwekkende opmars.

Een alliantie tussen het Westen en de Mongolen kan een gevaarlijke bedreiging betekenen voor de Arabische heerschappij. China is op dat moment echter een gebied waar nog nooit een Westering een voet heeft gezet en er zijn ook niet veel mensen die dat als eerste willen proberen. Niet iedereen ziet de onontgonnen wereld echter louter als een bedreiging. Er zijn ook avontuurlijke kooplieden, die wél brood zien in het leggen van contacten met Koeblai-Khan, de leider van de Mongolen en daarmee van heel Azië.

René Janssen

Strategische ontdekkingsreis met 31 missies

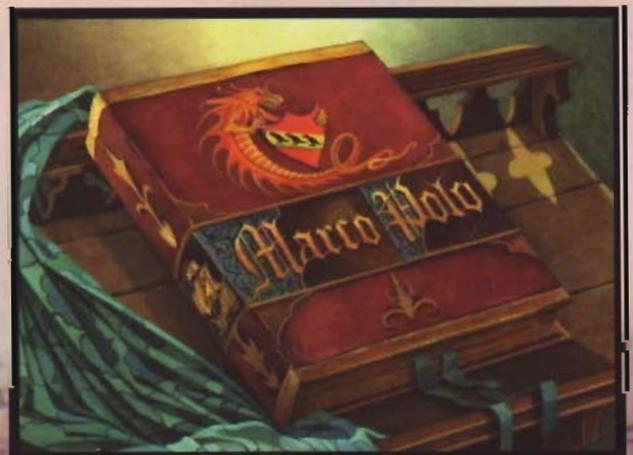


Marco Polo

De Venetiaanse koopman en ontdekkingsreiziger Marco Polo (circa 1254 - 1324) is zo'n avonturier. In het jaar 1271 reist hij samen met zijn vader en zijn zoon naar de Mongoolse vorst Koeblai-Khan. Marco Polo verblijft geruime tijd in China, maar keert in 1292 terug naar het Westen. In 1298 zet hij zijn avonturen op papier, tijdens een verblijf in de gevangenis van Genua. Het naar hem genoemde CD-i-spel *Marco Polo* zal niet direct op die aantekeningen gebaseerd zijn, al zien we in één van de introschermen wel een boek met zijn naam erop. En dat boek, dat spelen we in dit spel in feite na.

Missies

Na de intro verschijnt het hoofdmenu, met daarop vier opties: een spel starten, verder spelen met een eerder opgeslagen spel, een missie uitvoeren of het spel verlaten. De opties selecteren we met behulp van een cursor in de vorm van een sextant. Je weet wel, zo'n ding dat ze vroeger op schepen gebruikten om de koers te helpen bepalen. We kiezen eerst maar eens voor het spelen van een enkele missie. Dat gaat namelijk het snelst en je leert het spel een beetje kennen. Na het aanklikken van deze optie verschijnt een





nieuw scherm, met naast een plaatje van een Mongoolse strijder een hele rij missies. Het zijn er maar liefst 31, stuk voor stuk met fraaie namen zoals *The guardian of relics*, *The captive of the Saracens*, *The captain's sugar*, *The treasure of the Magi* en *The husband of the steppe*. Achter iedere missie geeft een icoontje aan hoe moeilijk het betreffende level is.

Heilige olie

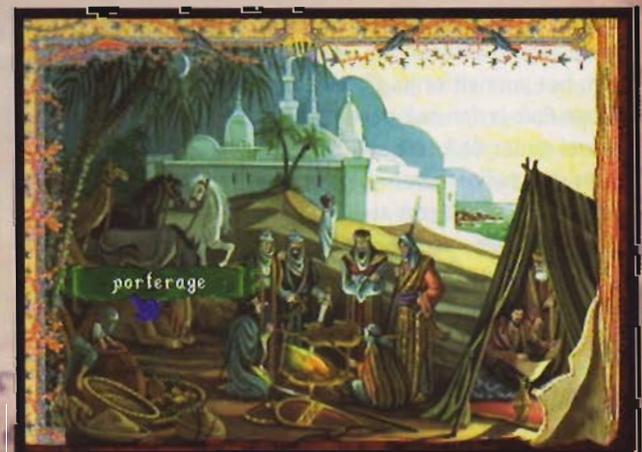
Als we een missie selecteren (we nemen voor het gemak de eerste uit de rij, *The guardian of relics*), verschijnt een pagina uit Marco Polo's boek. Met behulp van tekst en een getekende illustratie wordt het doel van dit level verteld. We lezen dat de Pauselijke Legaat zijn intrek heeft genomen in een klooster. Een escorte van stevig uitziende tempeliers houdt de wacht voor zijn deur. Een grote knop met het woord Continue geeft aan waar we moeten klikken om de rest van het verhaal te lezen. Als we dat doen, verandert het beeld. Er verschijnt een serie foto's, waarin de historische situatie wordt nagespeeld door acteurs. Een commentator vertelt wat onze opdracht in dit level is, en vraagt vervolgens of we de missie accepteren. We kunnen kiezen uit drie knoppen: ja, nee of herhalen (voor het geval de Engelse tekst te snel ging). De missie is in dit geval een reis naar Toekmenistan, waar we in Sevasto wat heilige olie moeten halen. Tuurlijk, doen we even, zeggen we spontaan. Onze opdrachtgever wenst ons succes en dan begint ons eerste avontuur pas echt.

Inkopen doen

We starten in het plaatsje Acre, op de markt. Hier kun je inkopen doen, want je bent tenslotte een koopman. De keus is enigszins beperkt: wapens, kruiden of kunst. Drie andere categorieën handelswaar zijn nu niet beschikbaar, maar dat verandert later in het spel vanzelf. Na het aanklikken van een categorie (kruiden bijvoorbeeld) verschijnt een scherm met diverse kruiden die in de aanbieding zijn, zoals zout, peper en suiker. We selecteren de suiker, waarna de verkoper zijn prijs noemt. We mogen zelf het gewenste aantal producten invoeren, maar daarbij moeten we wel rekening houden met het startkapitaal (500 goudstukken in dit geval). Uiteraard gaan we niet meteen in op het eerste bod van de verkoper en doen we eerst een tegenbod. Je bent tenslotte handelaar of niet. Blijkbaar was ons bod toch nog te hoog, want de verkoper accepteert het tegenbod zonder aarzeling. Nou ja, dan nog maar even wat wapens kopen, en dan kunnen we verder. Die wapens blijken echter veel te duur te zijn. Blijkbaar moeten we met de kruidenhandel eerst nog wat meer geld verdienen voordat we toe zijn aan het lucratievere werk.

Karavaankamp

Terug naar de markt dan maar, waar naast de koopoptie nu een tweede mogelijkheid is verschenen: verkoop. We besluiten echter eerst gebruik te maken van een derde optie, namelijk een reisje naar de buitenwijken van de stad. Hier worden we weer geconfronteerd met een aantal opties: een bezoek aan het karavaan-



kamp, terug naar de stad, of een reis maken. In het karavaankamp is het opnieuw tijd voor een beslissing: willen we een strategiebespreking, een escorte inhuren of dragers regelen? En moeten dat menselijke dragers zijn, paarden of kamelen? Afhankelijk van je keus zie je rechts bovenin de hoek een getal veranderen, dat aangeeft wat de maximale belasting is die je op je reis mee kunt nemen. Daarnaast staat de huidige last, zodat je kunt zien hoeveel extra koopwaar je nog mee kunt voeren. En wat dat escorte betreft: wil je liever lansiers, ridders of toch een paar boogschutters?

Op weg

Als we eindelijk op reis gaan, hopen we maar dat onze zorgvuldig samengestelde karavaan niet wordt aangevallen door rovers. We hebben weliswaar gezorgd voor voldoende escorte, maar je weet natuurlijk maar nooit. Als de reis begint (eerst natuurlijk even een reisdoel uitkiezen), worden we vergast op de eerste bewegende videobeelden. We zien 'onze' karavaan door het zuiden van Armenië trekken, en krijgen daarbij een korte beschrijving van de omgeving en de reis. Uiteindelijk komen we aan in Layas, waar we weer kunnen kiezen uit een bezoek aan het stadscentrum, het karavaankamp of een reis. In het centrum kunnen we op de markt onze handelswaar proberen te slijten, en van de opbrengst eventueel nieuwe producten aanschaffen (of extra bescherming, extra paarden/kamelen en dergelijke). Helaas blijkt er een epidemie te heersen, hetgeen we via videobeelden te zien krijgen. Hoewel, helaas? Een slimme handelaar weet dat hier een voordeeltje kan worden gehaald. Tijdens dergelijke rampen zakken de prijzen van de handelswaar natuurlijk flink, dus er kan goedkoop ingekocht worden. Maar ja, wat kunnen we nu het beste nemen, we hebben tenslotte maar een beperkt aantal dragers. We moeten trouwens ook niet vergeten voedsel voor onszelf en de rest van de karavaan in te slaan!

Spelopties

Beslissingen, beslissingen, beslissingen, het wemelt er in dit spel van. *Marco Polo* is dan ook geen spel dat je snel onder de knie hebt. Om nog maar te zwijgen van het aantal maanden dat je bezig zult zijn met het uitspelen van alle missies. Bedenk wel, het bovenstaande zijn slechts de inleidende handelingen



voor de eerste van 31 missies! Tijdens het spelen kun je trouwens altijd een scherm oproepen met daarop verschillende spelopties. Een spel saven bijvoorbeeld, een samenvatting bekijken van je inkopen (handig om te onthouden wat je betaald hebt voor ieder product), een overzicht van alle missies waar je mee bezig bent (je kunt er meerdere tegelijk spelen), het bestuderen van het logboek, het herstarten van een spel of helemaal stoppen.

Compleet avontuur

Behalve losse missies kun je zoals gezegd ook het complete avontuur spelen. In dat geval vul je eerst het aantal spelers in (maximaal vier, die dan om de beurt hun beslissingen nemen), het aantal speelweken (van 2 tot maar liefst 310!) en het seizoen waarin je start. Vervolgens kiest iedere speler één van de vier beschikbare koopmannen: Antonio, Giovanni, Niccolo of Stefano. Marco Polo zelf zit er verrassend genoeg dus helemaal niet bij, maar iets uitmaken doet dat natuurlijk niet. Na het kiezen van een naam mag het vertrekpunt worden bepaald: Layas, Karakum, Tolbonur, Ondorsum of Quinsai. Hierna klinkt een stem "the adventure begins" en inderdaad gaat het avontuur van start. De opzet is hetzelfde als bij het spelen van een losse missie. Het enige verschil is de mogelijkheid om met z'n vieren te spelen, plus het feit dat er meerdere missies in één avontuur verstopt zitten. Een compleet spel kost dan ook veel meer tijd om te voltooien dan een enkele missie.

Conclusie

Marco Polo is niet zomaar een leuk spel, het is tegelijk een educatieve bezigheid. Je leert er geschiedenis door, maar ook de handelsgeest wordt gestimuleerd. Door de Engelse teksten lijkt het spel minder geschikt voor jonge kinderen, maar de geteste versie was nog niet definitief, dus wie weet wordt *Marco Polo* nog in het Nederlands vertaald. Voor strategieliefhebbers is dit zonder twijfel één van de beste CD-i-spellen in z'n genre. We houden de verdere ontwikkelingen rond dit spel in ieder geval nauwlettend in de gaten.

Marco Polo
Verwacht
in mei
f 89,95
Philips
Media



Zelda

Het is bijna niet te geloven, maar *Zelda's Adventure* ligt eindelijk in de winkel! Het is al een hele tijd geleden dat we het spel voor de eerste maal onder ogen kregen. We zijn natuurlijk heel benieuwd of er in de definitieve versie nog veel is veranderd ten opzichte van de eerdere exemplaren die we mochten testen.

René Janssen

Zelda's Adventure

De intro is in ieder geval hetzelfde gebleven. Een kasteeltoren licht op onder felle bliksemschichten die uit de donkere hemel neerdalen. Langzaam zoomt de 'camera' in op de toren, waar we de oude en naar verluidt bijzonder wijze sterrenwicheelaar Gaspra ontmoeten. Deze zit te mopperen, omdat er met dit weer niets terecht komt van zijn favoriete bezigheid sterrenkijken.

Zeven hemeltekens

Al klagend krijgen we van hem te horen dat er duistere tijden zijn aangebroken in Hyrule (het land waar alle *Zelda*-avonturen spelen). De boosaardige Ganon is namelijk weer eens op het oorlogspad en heeft prins Link (*Zelda's* broer) gevangengenomen. *Zelda* is (uiteraard, we hadden niet anders verwacht) de enige die hem kan redden. Daarvoor moet ze echter wel een lange reis vol uitdagingen en mysteries volbrengen. Slechts gewapend met enige adviezen van de wijze Gaspra moet *Zelda* op reis naar de nog niet in kaart gebrachte Zuidoostelijke streek van Hyrule, die ook wel bekendstaat onder de naam Tolemac. Voordat ze op weg gaat, waarschuwt Gaspra haar dat er slechts één manier is om Link te redden: *Zelda* moet de zeven hemeltekens verzamelen die door Ganon zijn gestolen. Bovendien moet ze daarbij Ganon zelf verslaan, om nog maar te zwijgen van de vele tientallen monsters die hem bijstaan. Pas als ze hierin slaagt, beschikt *Zelda* over voldoende kennis en kracht om Link te redden en het magische land Hyrule weer naar verlichte tijden te voeren. Wauw, een prachtig verhaal, maar hoe gaat het nou in de praktijk?





Orakel

Voordat je überhaupt kunt gaan spelen, moet je eerst je naam invoeren. In totaal zijn hiervoor drie geheugenplaatsen beschikbaar, zodat maximaal drie spelers hun spel tussentijds kunnen opslaan (of één speler maar dan steeds onder een andere naam natuurlijk). Dat opslaan van spellen is overigens geen overbodige luxe, want *Zelda's Adventure* is geen spel dat je even tussen neus en lippen door uitspeelt. Andere opties op dit scherm zijn nog het wissen van een gesaved spel en het bestuderen van een uitleg over het spel. De actie wordt in *Zelda's Adventure* een beetje schuin van bovenaf gezien. Je ziet in feite dus niet veel meer dan *Zelda's* blonde kruin en blauwe jurk. Dat gezichtspunt is even wennen, maar het werkt redelijk goed. Grafisch ziet het spel er trouwens prima uit, met achtergronden die bijna fotorealistisch zijn. Het spel bestaat uit allerlei losse schermen. Als *Zelda* een rand (links, rechts, onder of boven) van het huidige scherm bereikt, wordt het aangrenzende scherm geladen. De bediening is verder eigenlijk heel simpel. Met de richtingknoppen stuur je *Zelda* over het scherm, met knop 1 val je een vijand aan of selecteer/gebruik je een voorwerp en met knop 2 roep je de inventarisbalk op. Op één van de eerste schermen (tip: de schermen direct links en rechts vanaf de startpositie zijn heel belangrijk!) maak je kennis met Shurmak, een soort orakel dat je regelmatig van advies zal dienen.

Woeste rivier

In het begin heeft *Zelda* slechts toegang tot een klein gedeelte van Tolemac. De toegang tot de rest van het land wordt in het Noorden namelijk versperd door een woeste rivier. *Zelda's* eerste missie is dan ook meteen duidelijk: zoek iets waarmee je over die rivier kunt komen. Hoewel, eerst moet er nog iets anders geregeld worden. Al snel zal *Zelda* namelijk de eerste vijanden (handlangers van Ganon) tegenkomen. Vergeleken met de eerdere door ons geteste versies, is een aantal vijanden toegevoegd. Een soort ridders met zwaarden bijvoorbeeld, vliegende tegenstanders en nog een paar opponenten die we niet eerder tegenkwamen. Om haar vijanden te kunnen verslaan, heeft *Zelda* natuurlijk wel eerst een wapen nodig. Gelukkig vindt ze al snel een toverstaf, waarmee ze de meeste vijanden kan doden. Sommige tegenstanders moeten wel verschillende malen geraakt worden voordat het zover is, maar anderen geven al na één rake slag de pijp aan Maarten. Uiteraard doen *Zelda's* vijanden er ook alles aan om haar te raken. Iedere aanraking kost je een gedeelte van de drie harten waarmee *Zelda* het avontuur begint.

Ondergrondse tombes

Een deel van het spel speelt zich trouwens ondergronds af. Tijdens het spelen kun je twee soorten kaarten oproepen: van het Boven aardse en het Onder aardse Rijk. In het begin loopt *Zelda* uitsluitend op het aardoppervlak, maar de zeven hemeltekens blijken verstopt in ondergrondse tombes. Die zeven tombes moeten in een vaste volgorde worden afgewerkt. Gaspra geeft regelmatig aanwijzingen over de lokatie van de volgende tombe. Iedere tombe wordt niet alleen bewaakt door normale monsters, maar ook door een tombe-wachter (een soort eindbaas). De meeste tombe-wachters lijken in eerste instantie onverslaanbaar, maar ze hebben vrijwel altijd wel één of ander zwak punt. In iedere tombe wachten daarnaast nog allerlei obstakels, zoals pijlen die uit de grond schieten en blokken die verschoven moeten worden om geblokkeerde doorgangen vrij te maken. Pas daarbij echter wel op, want soms kunnen daardoor pijlen geactiveerd worden of andere ingangen geblokkeerd worden. Verder zul je af en toe een kristallen schakelaar tegenkomen. Door deze over te halen, activeer je één of andere gebeurtenis. Dat hoeft niet per se op hetzelfde scherm te zijn, eventueel kan er ook iets gebeuren op een nabijgelegen scherm. Vaak helpen de schakelaars je bijvoorbeeld doordat ze op een volgende scherm pijlen verwijderen.



Kristallen harten

Na iedere voltooide tombe is Zelda niet alleen een stapje dichterbij Link's redding, maar ontvangt ze tevens een extra hart. Ook is er een legende die verhaalt van vier rode kristallen harten, die ergens verborgen liggen in Tolemac. Wanneer Zelda zo'n hart te pakken krijgt, ontvangt ze een extra leven. Zodra alle harten op zijn, moet je weer opnieuw beginnen vanaf de Ronde Steen waar je het avontuur begon. Als Zelda zich tijdens het verliezen van haar laatste hart in een tombe bevindt, begint ze echter weer bij de ingang van die tombe. Overigens blijven verzamelde bonussen, hemeltekens en wapens na het verlies van een leven gewoon in je bezit.

Voorwerpen

Die bonussen en wapens kun je bekijken in de inventarisbalk, die verschijnt na het indrukken van actieknop 2. Met behulp van pijlen selecteer je een voorwerp of wapen, roep je de kaart op of verlaat je het spel (waarbij je de kans krijgt het spel te saven). Voorwerpen die Zelda onderweg kan vinden, zijn onder andere kaarsen (handig om donkere ruimtes te verlichten), een kompas (ook te gebruiken om snel naar een tombe te teleporteren), een toverharp (eveneens met teleportatie-vermogens), sleutels (voor de vele deuren die je tegenkomt, sommige deuren dienen overigens slechts om je te misleiden!), toverdrankjes (geven extra levenskracht), toverschilden (beschermen Zelda tegen vijandelijke aanvallen), vloten (om water over te steken, hint hint!), gif (om de gevaarlijke Moeraszola's af te schrikken), rupees (de plaatselijke munteenheid die je verzamelt door monsters te verslaan) en windflesjes (om vloten bij windstil weer in beweging te krijgen). Rupees gebruik je trouwens om nuttige voorwerpen te kopen. Soms zullen bepaalde wezens je ook om geld vragen, bijvoorbeeld als toegangsprijs bij een poort of om een boottochtje te maken. Of ze vragen je om een bepaald voorwerp, waarna je als dank een ander voorwerp krijgt. Een oud vrouwtje vraagt je bijvoorbeeld wat geld, en in ruil daarvoor krijg je een beter wapen. Ergens anders ontmoet je een uitgedroogde vrouw, die je een lege kruik geeft. Die moet je dus vullen met water, maar waar (tja, waar zou dat nou zijn, zo vlak bij een rivier?). Pas trouwens wel op voor het heksachtige wezen dat je waarschuwt dat je niemand kunt vertrouwen, zelf is ze namelijk ook niet bepaald een lekkertje!



Wapens

Naast de hierboven genoemde voorwerpen, kan Zelda ook nog allerlei wapens vinden, krijgen of kopen. Ze start het spel zoals gezegd met een toverstaf, maar met de nieuwe wapens verhoog je de kracht van de toverstaf. De wapens werken ieder op een andere manier. Sommige schieten toverkracht naar voren, andere in verschillende richtingen, terwijl weer andere een beschermend schild rond Zelda aanbrenge. De wapens die je zult tegenkomen zijn een boemerang, pijl en boog, slagzwaard, dolk, vuurstorm, hamer, speer, vuurkranzen, knuppel en handbijl. Daarnaast zijn er nog allerlei speciale wapens, zoals pyros (een muur van vuur), bleekgroene amuletten en ringen, een gouden halssnoer (ooit eigendom van een ridder en nu gebruikt om precisie en vuur op te roepen), een veer (verloren door Aviana, de bewaakster van de Tombe van Lucht) en kalmte (bezit de macht om de elementen tot rust te brengen).

Conclusie

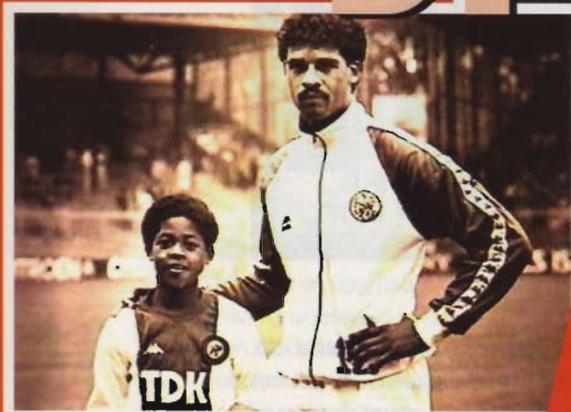
Waarom *Zelda's Adventure* nou zo lang op zich heeft laten wachten, is ons niet helemaal duidelijk. De definitieve versie wijkt niet gigantisch af van de versies die we meer dan een jaar geleden al speelden. Er zijn wat nieuwe tegenstanders en er staan richtingbordjes die we nog niet eerder zagen. Op die details na is *Zelda's Adventure* echter vrijwel ongewijzigd. Dat is trouwens helemaal niet verkeerd, want we noemden het eerder al een prima spel. En

nu we eindelijk beschikken over een versie met (Nederlandstalige) gebruiksaanwijzing, weten we tenminste ook veel beter wat de bedoeling is en wat de voorwerpen voor functie hebben. Het spelplezier is daarmee alleen maar toegenomen. We verheugen ons nu al op de vele brieven die we binnen gaan krijgen over dit uitstekende adventure. *Zelda* is namelijk een bijzonder uitgestrekt spel, waar je zo te zien maanden zoet mee bent.



**Zelda's
Adventure**
Engels
f 79,95 Bfr. 1.499
Philips Media

Dromen van Ajax



De godenzonen uit 'eigen kweek'

De AFC Ajax wordt over de hele wereld met ongelovige ogen en vette krantenkoppen gevolgd, en de successen lijken bijna vanzelf te komen. De film *Dromen van Ajax* van Rimco Haanstra maakt duidelijk dat het tegendeel waar is. Bij Ajax wordt niets aan het toeval overgelaten, want de godenzonen van nu waren ooit achtjarige jochies die in de jeugdopleiding van dit professionele bedrijf werden klaargestoomd voor het grote werk.

Foeke Collet



Foto: Louis van de Vuurst



Dromen van Ajax was in 1994 bij de VPRO op televisie te zien. Met de almaar groeiende populariteit van de Amsterdamse club, is het niet vreemd dat de film nu op Video CD verschijnt. Het is echter niet terecht deze film over de jeugdopleiding van Ajax louter neer te zetten onder het kopje 'goede planning'. Dit kijkje bij 's werelds beroemdste voetbalschool is namelijk meer dan de moeite waard.

Eigen kweek

Dromen van Ajax roept bij de kijker twee verschillende gevoelens op. Het is ronduit vertederend om die jochies van drie turven hoog met een veel te grote bal te zien gooien, en hen met glimmende ogen te horen vertellen over hun idolen uit het eerste. Aan de andere kant blijkt uit alles dat Ajax een verschrikkelijk professioneel bedrijf is, en dat over elk detail tot in den treure is nagedacht. Aan deze combinatie van 'het Ajax-gevoel' en de vergaande professionaliteit wordt al vanaf achtjarige leeftijd gewerkt, en dit verklaart de ongekend hoge 60 tot 70 procent 'eigen kweek' in het eerste elftal van Ajax.

De scouting

Het nieuwe Ajax-stadion is misschien het meest tastbare bewijs van het 'bouwen aan de toekomst', maar de jeugdopleiding is in deze vele malen belang-

rijker. Het begint met de scouting van jong talent, onder het motto 'er zo vroeg mogelijk bij zijn'. Hoe langer de voetballertjes in opleiding zijn, hoe beter ze immers in het Ajax-systeem passen. Ton Pronk, hoofd scouting: "Als ze op hun achtste binnenkomen, en die 10 jaar volmaken, dan moeten ze klaar zijn om in het eerste te spelen." Dit is overigens geen makkelijke opgave. Elke speler is in principe voor één jaar lid en elk jaar wordt beoordeeld of hij 'over gaat'. Dat er maar een paar de top halen is overigens al bij de jongsten duidelijk: "Ik zou het echt heel zonde vinden als ik weg moet, maar zo zijn de regels."

School

Ajax doet er dan ook alles aan om te voorkomen dat 'het niet halen van de top' voor de spelers het einde van de wereld betekent. Met studiehulp en -begeleiding worden de gemiste schooluren ingehaald. Studiebegeleider Waas: "Niet iedereen komt in het eerste, en mislukken bij Ajax moet niet betekenen dat je ook mislukt op school. De schoolresultaten van onze spelers zijn zeer goed. Ik wil niet zeggen dat dat door onze begeleiding komt, maar het betekent wel dat je door bij Ajax te voetballen niet hoeft te blijven zitten. Doorzettingsvermogen om je studie te halen en doorzettingsvermogen in het veld gaan voor ons dan ook hand in hand."



Betrokkenheid

Dromen van Ajax maakt goed duidelijk wat er komt kijken bij het in opleiding hebben van tien elftallen met 16 spelers. Afspraken met scholen over studeren, overleg met ouders over begeleiding en eetgewoontes en het verkorten van de reistijd door een eigen busdienst zijn slechts enkele zaken die naast het voetballen meespelen. Alles is tot in de details verzorgd en de organisatie die dit vereist



valt zonder twijfel onder de noemer topsport. Daarnaast staat ook de betrokkenheid hoog in het vaandel, want naast een professioneel bedrijf blijft Ajax natuurlijk ook die 'echt Amsterdamse

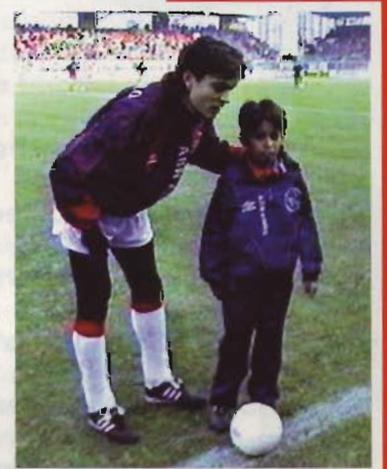
voetbalclub'. Volgen de E-tjes trouw de wedstrijden van het eerste, Louis van Gaal laat ook regelmatig zijn neus zien als de kleintjes de grasmat betreden. En terecht, want het is werkelijk een genot om naar te kijken.

Huisregels

Het is net Finidi George, maar dan in de kleine uitvoering: met de hielen op de kalklijn de bal soepel aannemen en meteen versnellen, kappen en kijken, naar binnen dreigen, de bal een tikkie naar rechts en z'n mannetje voorbijgaan, dreigen met een voorzet en de bal laten doorrollen, kijken, en een voorzet op maat geven (die door een mini-Kluivert ook nog eens strak in de hoek en naar de grond wordt ingekopt). Het is bijna onvoorstelbaar dat je hier naar achtjarige knulletjes zit te kijken. De besprekingen voor de wedstrijd en in de rust maken duidelijk hoe dit mogelijk is. Alsof het profvoetballers betreft, komt het hele tactische arsenaal aan bod. "Wat is de nummer 4? Precies, de inschuivende man. Die moet de ruimte zoeken en voor de verdediging spelen. Hij staat altijd vrij. Waarom? Inderdaad, omdat hun laatste man achter de verdediging speelt. En jij stond te diep, hè? Daarom kon hij de bal niet kaatsen. En met een man in je rug moet je kaatsen." De E-tjes knikken begrijpend, want "het belangrijkste is het om goed naar de trainer te luisteren en op je positie te blijven". Met huisregels kun je niet vroeg genoeg beginnen.

Dromen

Maar naast luisteren, oefenen, leren, partijtjes spelen en trainen wordt er ook volop gedroomd: "Met het eerste in het Ajax-stadion voetballen. Dat is het mooiste wat er is. De sfeer is zo geweldig en het shirt is zo prachtig, zelfs de ballen vind ik daar mooi." En de idolen?: "George, van hem wil ik nieuwe schijnbewegingen leren" en "Litmanen, die dolt de ene na de andere. Dat is zo onwijs mooi van hem". De trots om bij Ajax te mogen voetballen straalt er aan alle kanten vanaf. "Het is een feest en een eer om bij Ajax te voetballen", aldus Co Adriaanse, directeur opleidingen, en misschien is dat wel de grootste kracht van de AFC Ajax. Kluivert verwoordt het met: "Als ik een week niet kom dan mis ik Ajax", maar de beelden zeggen het nog duidelijker: het winnende doelpunt van de 18-jarige in de Europacup-finale tegen AC Milan en de intense blijdschap van het groepje jonge 'eigen kweekies' met de felbegeerde beker. Soms komen dromen uit.



**Dromen
van Ajax**
Nederlands
f39,95
Valkieser

Het EK '96 met Internet-verbinding

Nederlands Elftal Compleet



Hoe rolt het balletje naar Wembley?

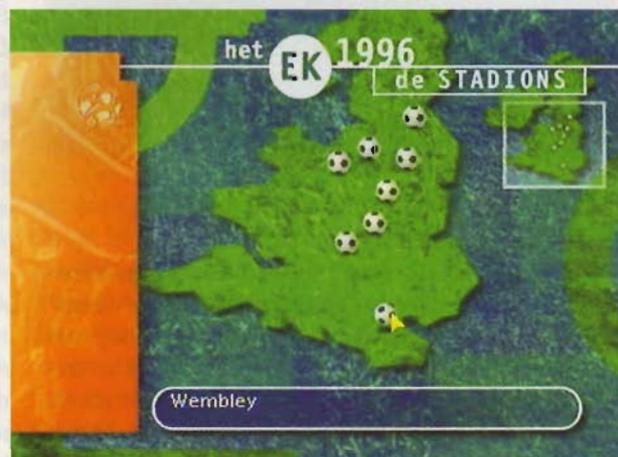
'Het balletje is rond en kan raar rollen', is beslist het grootste cliché van de voetbalsport, maar zoals het hoort bij echte clichés: het is waar! Na de werkelijk belabberde start van het Nederlands elftal in het kwalificatietoernooi voor het EK '96, moest je in Nederland met een vergrootglas op zoek naar een greintje optimisme. De leeuwen hadden het zichzelf dit keer écht te moeilijk gemaakt, en zouden het Europees Kampioenschap vanachter een Hollands televisiescherm moeten volgen. Nu, een klein half jaar later, maakt een oranje veroveringsvloot zich echter op voor de tocht over het kanaal en hoort Nederland voor velen tot de favorieten voor de titel. Inderdaad, het balletje kan héél raar rollen.

Foeke Collet

Feit is echter dat het Nederlands elftal deze zomer in Engeland vertoeft. Dit levert - naast beslist een hoop spektakel op de grasmat - ook de CD-i *Nederlands Elftal Compleet* op. Deze CD-i bevat onder andere een database over de spelers, de wedstrijdresultaten en de geschiedenis van de 16 deelnemende teams, een quiz, videohoogtepunten van het Nederlands elftal en zijn weg naar het EK en natuurlijk de wedstrijdschema's. Uniek is echter dat dit de eerste CD-i is die een CD-Online feature heeft, zodat je de disc 'up to date' kunt houden met actuele informatie van Internet.

Zonder gips

Bij het schrijven van dit artikel hadden we de uiteindelijke CD-i nog niet in huis, maar wat we hadden zag er prima uit. Het introscherm van *Nederlands Elftal Compleet* bestaat uit (hoe kan het ook anders) de groene achtergrond van een voetbalveld met acht fel oranje keuzemogelijkheden. Rechts op het scherm kan er gekozen worden voor een Quiz, de Toto, de acht Stadions waar gespeeld wordt, de Historie en natuurlijk het EK '96 zelf. Links vind je de Einde-knop, de



Videofragmenten en de button waarmee verbinding kan worden gelegd met het World Wide Web (WWW). Leuk is dat je je bij het introscherm al middenin een wedstrijd waant. Er klinkt gefluit en gejuich, De Boer scoort een wereldgoal, Taument trekt een sprint langs de lijn, Overmars laat zien hoe hard hij zonder gips kan lopen en de fans gaan op de banken. En ze blijven juichen, scoren en elkaar in de armen vallen totdat je een keuzemogelijkheid aanklikt.

Theatre of Dreams

Na De Boer's vijfde doelpunt besluit ik een kijkje te nemen in de stadions waar het van de zomer allemaal gaat gebeuren. Old Trafford van Manchester United, Anfield van Liverpool en The City Park van Nottingham Forrest: het zijn klassieke namen, maar natuurlijk kies ik voor Wembley in Londen, dat ooit door Sir Bobby Charlton werd omgedoopt tot 'The Theatre of Dreams'. In dit stadion uit 1923 zullen 76.000 voetbalfans onder andere de openingswedstrijd, de halve finales en de finale bijwonen. Aangenomen dat het uitverkocht is natuurlijk, maar dat zal geen probleem zijn in het voetballand bij uitstek. Bij de quiz (met ruim 200 vragen) blijkt dat mijn grote mond over voetbal niet bepaald wordt onderbouwd door enige kennis van zaken. Eén keer klinkt er gejuich als ik toevallig een vraag goed gok, maar verder wordt ik keer op keer weggefloten alsof ik de man in het zwart zelf ben.

Van Basten

Dan maar naar de Toto-voorspeller, waar ik natuurlijk Nederland-Duitsland intoets. Hier blijkt dat van de 31 onderlinge partijen onze Oosterburen er 12 wonnen en 'wij' tot nu toe met 8 winstpartijen genoeg moeten nemen. Een herinnering aan het 'sliding-doelpunt' van Marco van Basten in de halve finale van het EK '88 stemt mij echter weer wat positiever. Zeker als zijn geniale 'topspin-lob-van-af-de-achterlijn-doelpunt' in de finale tegen Rusland zich opdringt. Tijd om een duik in de Historie te nemen en te kijken hoe deze voor mij persoonlijk beste spits ter wereld (en dat is nog objectief bekeken) het er in de topscorersstatistieken van afbrengt. In totaal blijkt 'Di Basti' 24 doelpunten voor Nederland te hebben



gemaakt, waarmee hij de zesde plaats van de nationale topscorerslijst inneemt. Ruim achter Faas Wilkes (35 doelpunten), Abe Lenstra (33) en Johan Crujff (33), maar nog net voor Dennis Bergkamp. En laten we eerlijk zijn: we missen Marco allemaal, maar het zou niet slecht uitkomen als Dennis hem deze zomer ruim voorbij zou streven op deze lijst.

Oranjeruif

Naast deze wereldwijde topscorerslijst (die zowel alfabetisch als per land te raadplegen is), is er bij de Historie ook aandacht voor de resultaten van de 16 deelnemende landen op vorige EK's, WK's, Kwalificaties, Olympische Spelen en vriendschappelijke wedstrijden.

Ook zijn alle eindstanden van de gespeelde kwalificatiewedstrijden voor het EK '96 in de acht poules op een rijtje gezet. Onder het kopje EK '96 vinden we de Agenda, de Teams met informatie over alle spelers, en een zelf in te vullen overzicht dat loopt van de groepswedstrijden tot en met de finale. Zo kunnen we al het voetbalspektakel van komende zomer bijhouden en stapje voor stapje op de CD-i invoeren ten koste van wie de Oranjebloezen op Wembley de beker binnenhalen. Want ondanks alle waarschuwingen voor 'verzadiging' en 'lege batterijen' en ondanks veel te veel vervelende meniscusoperaties en gebroken scheenbenen, wordt op 30 juni 1996 in The Theatre of Dreams vanzelfsprekend een oranje knalruif gegeven.

Internet-aansluiting

Al met al bevat *Nederlands Elftal Compleet* dus een database waar je als voetballiefhebber zonder twijfel wel even zoet mee bent. Het mooiste item van de CD-i hebben we echter voor het laatst bewaard. *Nederlands Elftal Compleet* is namelijk de eerste CD-i die is uitgerust met een CD-Online feature. Door deze unieke toevoeging is het met een CD-Online abonnement mogelijk via Internet informatie (bijvoorbeeld wedstrijdscoringen en -gegevens en spelersinformatie) te downloaden, zodat je de disc zo actueel mogelijk kunt houden, en je de database gestaag kunt 'uitbreiden'. Tevens zijn er op de disc links met pagina's op het World Wide Web over het EK '96. Al de voetbalinformatie die je maar kunt wensen ligt dus via deze CD-i binnen handbereik. Dat wordt dus voor de niet-Engelandvaarders de hele maand juni een soepel 'driehoekje tikken' tussen de TV, de CD-i-speler en Internet.

Het 15 minuten durende Video-item met de hoogtepunten van het Nederlands elftal op weg naar het EK '96, veroorzaakte bij mij overigens weer de nodige stressaanvallen. Maar... inderdaad, het balletje rolde - naast vreemd - vooral zeer gelukkig en de tickets zijn intussen besteld. See you in Wembley!

top SCORERS	
Nederland	
Faas Wilkes	35
Abe Lenstra	33
Johan Crujff	33
Beb Bakhuys	26
Kick Smit	26
Marco van Basten	24
Dennis Bergkamp	22
Leen Vente	19
Wim Tan	17

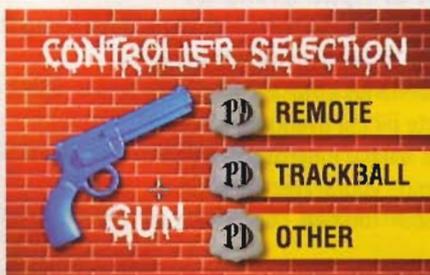
Nederlands Elftal Compleet
Nederlands
f 49,95
Philips Media

Onlangs werd ik
verblijd met
een CD-i'tje
waarvan ik alleen wist
dat de titel *Crime Patrol* was. Er
zat zelfs geen hoesje in het doos-
je. Na het opstarten moest ik dekking
zoeken en snel naar m'n schouderholster
grijpen, want het betrof een schietspel en ik
lag flink onder vuur. Wanneer *Crime Patrol*
in de winkels zal liggen is nog niet bekend,
maar ik schiet alvast even terug.

Mark Friederichs

Dial 911 for help

Crime Patrol



C *rime Patrol* is een spel dat enigszins vergelijkbaar is met de beide delen van *Mad Dog McCree*. Net als bij dit spel is het de bedoeling om de good guys van de bad guys te scheiden door je pistool stevig te laten knallen. Hiervoor kun je ook weer de Peacekeeper gebruiken, waarover je in de vorige uitgave van CD-i Magazine meer hebt kunnen lezen. Gelukkig komen er steeds meer spellen waarvoor je dit pistool kunt gebruiken, waardoor de aanschafprijs eigenlijk wel weer meevalt. Dit soort schietspellen is ook veel leuker als je ze speelt met het Peacekeeper-pistool – wie heeft die naam toch uitgevonden? dan met de normale afstandsbediening of zelfs een gamepad.

Onderaan beginnen

Je hebt net een nieuwe baan gekregen bij de politie in één of andere grote Amerikaanse stad, waar je net als iedereen gewoon onderaan begint. Je kunt eerst een beetje oefenen zodat je even goed met je pistool kunt omgaan als met je CD-i-speler. Je behoort dan tot de 'Rookies', waarbij je kunt deelnemen aan drie opdrachten. Als je deze alledrie succesvol hebt afgerond, krijg je je eerste promotie en ga je 'undercover'. Vervolgens kun je nog bij het SWAT-team (Special Weapons and Tactics) en het DELTA-team komen. Je behoort dan echt tot de elite van het politiekorps. Onschuldige burgers vertrouwen volledig op je en de georganiseerde misdaad zal het een uitdaging vinden om het tegen jou op te nemen.

Op het bureau

Je komt eerst op het lokale politiebureau terecht waar je, door je pistool nu eens vredelievend te gebruiken, bepaalde keuzes kunt maken. Je kunt op het bord 'Dial 911 for help' schieten om uitleg over het spel te krijgen. Je kunt uit verschillende afstandsbedieningen kiezen of het pistool calibreren door op het dartsbord te schieten. In de ladenkast kun je een begonnen spel opslaan en ophalen. Dit kan slechts met één spel, wat erg weinig lijkt, maar dit zorgt er wel voor dat het spel niet te gemakkelijk wordt. Verder kun je op één van de mappen met de tekst 'easy', 'medium' of 'hard' schieten om de moeilijkheidsgraad in te stellen. Als je de eerste keer mis schiet, kun je maar beter 'easy' kiezen, want dit zal in het begin al moeilijk genoeg zijn.

Werk genoeg

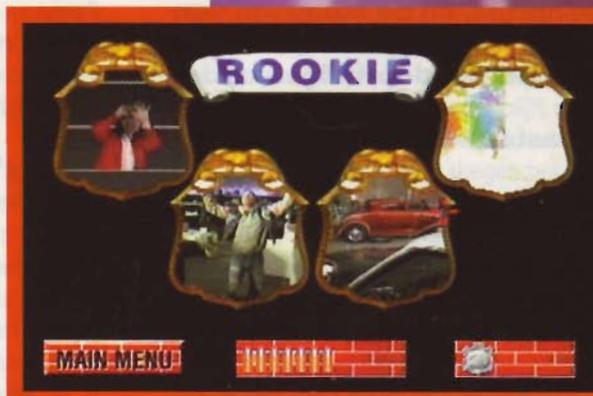
Het verschil zit 'm hierin dat je bij een hogere moeilijkheidsgraad sneller raak moet schieten, wil je zelf niet getroffen worden. Je kunt overigens drie treffers incasseren voordat er een vacature bij de politie ontstaat wegens vroegtijdig overlijden. Als je alles goed ingesteld hebt, kun je beginnen met het echte werk door op de deur te mikken. Je begint dan als 'Rookie', dus als je een spel opgeslagen hebt, moet je hier niet op schieten. Je ziet dan een scherm met vier politie-badges. Elke badge geeft een lokatie weer, waar je terechtkomt. Overal is wel één of andere overval aan de gang en er is dus werk genoeg voor je. Pas als je alle situaties overleefd heb, maak je promotie en ligt de weg naar de top voor je open.

Twaalf scènes

In totaal zijn er dus twaalf scènes waar de criminaliteit welig tiert en je jezelf dus prima kunt bewijzen. Tussen het schorem flitst ook af en toe een gijzelaar of collega-agent door, dus je moet niet zo maar schieten op alles wat beweegt. Omdat er ook nog drie verschillende moeilijkheidsgraden zijn, zul je het spel niet echt snel uitgespeeld hebben. Op niveau 'easy' had ik al genoeg moeite om de laatste fase af te ronden. Probeer maar eens op niveau 'hard' door het eerste level heen te komen. Maar je hebt toch geen zin om de rest van je leven 'Rookie' te blijven? Oefenen, oefenen en nog eens oefenen dus.

Conclusie

Crime Patrol ziet er fantastisch uit. Het biedt ruim voldoende materiaal voor een jaargang 'Deadline', waar Jaap Jongbloed erg blij mee zal zijn. Het spel bestaat jammer genoeg alleen uit schieten, maar je krijgt wel het gevoel dat je je midden in het strijdgewoel bevindt. Aanbevolen voor iedereen met de vinger aan de trekker.



Crime Patrol
Engels
Releasedatum
onbekend
Philips Media



Wat moeten we nog vertellen over de Italiaanse keuken? Praktisch heel Nederland woont op loopafstand van een pizzeria *Casa di Marco*, wordt onderweg bijna geschept door een pizza-koerier, terwijl de groentenboer louter pomodoro-tomaten en potjes pesto aanprijst, en de schappen van de supermarkten doorbuigen onder de pasta-soorten en olijfolieën. En voor wie het echt & zelf wil doen, zijn er tegenwoordig voor weinig geld van die prachtige pastamachientjes te koop waar de plakken lasagne na een paar slagen zo uitrollen. Er is dus geen reden om te denken dat de Italiaanse keuken hier nog moet worden geïntroduceerd. Alleen moet ons Noordelijk idee dat een Italiaans etentje bestaat uit de keuze tussen een Pizza Quatro Stagioni of een Spaghetti Carbonara maar eens op de helling. Er is meer en we gaan zelf bekijken hoe dat moet, Italiaans koken.

Sybrand Frietema de Vries

De Italiaanse keuken thuis

'De' Italiaanse keuken bestaat trouwens niet echt. De Italiaanse keuken is de verzamelnaam van verschillende, sterk streekgebonden keukens. Er zijn grote verschillen in de beschikbaarheid van ingrediënten. Zo zijn in de ene streek vissoorten sterk vertegenwoordigd, en wordt in andere eerder met rijst dan met pasta gewerkt. Voor het gemak is op de disc de keuken in drie delen opgesplitst. Noord, Midden en, je raadt het al, Zuid. Uit het Zuiden komen de onvermijdelijke pastasoorten en tonijngerechten, in Midden-Italië vinden we de steden Parma en Bologna (van de -ham en -saus) plus de prachtige Toscaanse wijngebieden en in het Noorden wordt meer met veel groenten en rijst gekookt.

Menu's

Geen interactieve disc zonder menu's, zal ik maar zeggen. Deze schermen zien er ingewikkeld uit omdat in bijna elk scherm het aantal keuzemogelijkheden groot is. Gelukkig is er een goede terugkeerknop waarbij je kunt kiezen uit de laatste vijf schermen en een tekst die aangeeft boven welke knop de cursor (een lepeltje/vorkje) zich bevindt. De vormgeving is goed, met mooie lichte kleuren, en de interactiviteit blijft goed en intuïtief benaderbaar ondanks de veelheid aan mogelijkheden.



Wining & Dining: De Italiaanse keuken

Buon Appetito!

Opdienen

Het voornaamste gedeelte van de schijf zijn natuurlijk de recepten die, zoals het hoort, in twee delen zijn opgesplitst. Allereerst de ingrediëntenlijst met daarbij de mogelijkheid sommige ingrediënten apart te bekijken. Als je bijvoorbeeld een rundvleesbouillon gebruikt in een gerecht, kun je meteen bekijken hoe je die op z'n Italiaans klaarmaakt. Zijn alle ingrediënten bekeken, dan laat een video zien hoe een echte kok die ingrediënten bereidt tot een maaltijd. Niet onbelangrijk en een groot voordeel boven een kookboek is dat er tijdens het koken ook aandacht is voor het opdienen van het gerecht. Het oog wil immers ook wat. Het schijnt dat men, speciaal voor deze schijf, een aantal koks zes weken heeft opgesloten in een tot keuken omgebouwde studio.

Ossobuco alla Milanese

Maar laat ik eens een menuutje samenstellen. Ik kies voor Noord-Italië. Daar zijn vier gangen uit een tweetal menu's te kiezen. Ik ga mezelf eens verwennen en neem Ossobuco alla Milanese als hoofdgerecht, met Carpaccio vooraf en als toetje natuurlijk Tiramisù. Dit zijn de gerechten die we wel kennen en die erkent lekker zijn. Via een keuze 'Mijn menu' kan ik deze combinatie in een scherm onderbrengen en bewaren voor als ik daadwerkelijk de keuken in ga. De wijnsuggestie volg ik niet, ik ga eens kijken wat voor Italiaanse wijnen mijn plaatselijke grootgrutter in de aanbieding heeft. Gelukkig heeft de CD-i een cursus etiket-lezen en kan ik in de smaaktabel kijken of en hoe mijn aan te schaffen wijn smaakt.

Echte calorieën

Gelukkig wordt er op deze schijf niet aan 'light' gedaan. De olijfoliefles wordt ruim gehanteerd en de boterpot blijft niet onaangevoerd. Dat is koken naar mijn hart; het gaat niet om de hoeveelheid, het gaat om de smaak. En om die over te dragen heb je de vetten hard nodig. Dus niet te ingewikkeld doen met de calorieën. Het is gelukkig wel zo, dat er per gerecht een tabel is op te vragen om de hoeveelheid (on)verzadigde vetten en andere voedingswaarden te leren kennen. En als antidotum voor deze calorieën kan altijd nog de schijf *Body Contour* ter hand genomen worden. Toevallig ook gemaakt door Harlon Communicatie.

Conto, per favore

Gelardeerd met weetjes over de Italiaanse keuken en de geschiedenis van gerechten, met een wijnwijzer en de mogelijkheid de in totaal 60 gerechten in een eigen menu onder te brengen, mag dit een complete schijf genoemd worden. Die hoeveelheid gerechten is misschien in vergelijking met een dikke kook-pil niet spectaculair veel, maar de combinatie van ingrediëntenlijst, kookboek, kookvideo en achtergrondinfo is uniek voor CD-i. Ik weet niet of dat in de definitieve versie nog wordt uitgebreid. Daarom, hou CD-i Magazine in de gaten. De verwachting is dat deze CD-i in begin mei op de markt komt (Moederdag!) en, naar wat wij begrepen, zal deze schijf de eerste zijn van een landen-kookserie. Mochten er meer verschijnen, dan binden wij ons wederom een schort voor en schotelen wij onze lezers een geheel nieuwe recensie voor.



Wining & Dining
Nederlands
f 99,95
Verwacht in
mei
Philips Media

VIJF REDENEREN OM U TE ABONNEREN

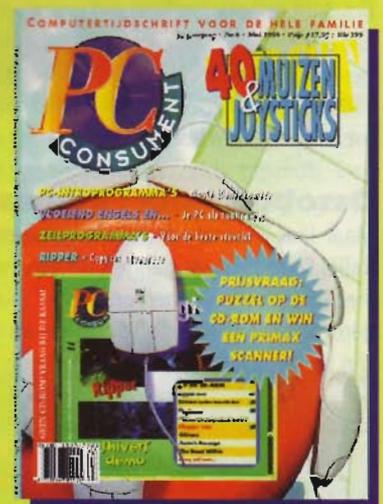


Word **Abonnee voor 1 JAAR** (f 139,50/bfr. 2790,-) EN kies één van de volgende 6 geschenken:



- Het leukste computerblad van Nederland en België**
- Het duidelijkste computerblad van Nederland en België**
- Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol programma's**
- U bespaart per jaar een kleine f 40,-/Bfr. 800 (of f 110,-/Bfr. 2200 in twee jaar)**
- U krijgt fantastische welkomstgeschenken**

Word **Abonnee voor 2 JAAR** (f 249,-/bfr. 4980) EN U ONTVANGT:



Ja, ik word abonnee van PC Consument voor 1 of 2 jaar*:

Naam: **M/V**

Adres:

Postcode: **Plaats:**

Telefoon:

Handtekening:

* Aankruisen wat gewenst is: 1 jaar of 2 jaar
 geschenk omcirkelen: nr. 1 nr. 2 nr. 3 nr. 4 nr. 5 nr. 6

Stuur de BON naar: PC Consument, Antwoordnummer 1228, 2000 VG Haarlem (postzegel niet nodig)

Wijze van betaling Nederland:

Giro/Eurocheque
 Machtiging gehele bedrag
 Machtiging in twee gelijke termijnen
 Banknummer/Gironummer:

Wijze van betaling België:

Ik heb mijn abonnementsgeld overgemaakt op rekeningnummer 230-0292065-18, ten name van de Generale Bank NV in Turnhout, ter attentie van PC Consument.



C O - i s
K i N D E R S P E L



Op zoek naar Bassie en Adriaan



Bassie en Adriaan hebben altijd een druk programma. Het onafscheidelijke tweetal

houdt van avontuur en ze reizen

dan ook de hele wereld over.

Ook op Video CD zijn nu vijf avonturen van de beroemdste clown en acrobaat van de wereld te volgen.

beantwoordt hij bijna alle vragen en dus wint hij de hoofdprijs: een reis naar Amerika voor twee personen. Wie er meegaat hoeft je niet te raden. Naast San Francisco bezoekt het duo onder andere New York en Washington.



Las Vegas

Die gewonnen reis naar Amerika zet zich op deze Video CD voort. We zien Bassie en Adriaan in hun auto door Death Valley rijden. Een prachtig landschap dat de op één na heetste plek van de aarde is. Men heeft er namelijk wel eens 56 graden Celsius gemeten. Samen genieten ze van het landschap en bakken een eitje op de moterkap, maar ook de baron, B100 en HaHa liggen weer op de loer.

Het Wilde Westen

Ter afsluiting van hun reis naar Amerika, bezoeken Bassie en Adriaan het Wilde Westen. Bassie kleedt zich om tot cowboy, tijdens een bezoek aan een nagebouwd Wildwest-stadje. Dit keer vertelt Bassie eens een geschiedenisverhaal. Hij legt uit hoe de indianen verdreven werden van hun land en hoe zij uiteindelijk weer terug mochten. Ook zijn zoals altijd de baron en zijn helpers dicht in de buurt. Resultaat van hun achtervolgingen en gemene plannen hebben ze echter nooit, want Bassie en Adriaan te slim af zijn is natuurlijk onmogelijk. (LP)



Nederland en Frankrijk

Bassie en Adriaan zijn toe aan vakantie, maar hebben te weinig geld om op reis te gaan. Ondertussen zien we twee boeven, waaronder natuurlijk de baron, uit de gevangenis komen. De oorzaak van hun opsluiting is, zoals altijd weer, het stel Bassie en Adriaan. Het enige wat de baron dan ook voor ogen heeft, is Bassie en Adriaan in de val te lokken en hij bedenkt een heel gemeen plannetje.

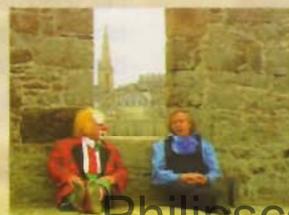
Curaçao

Het bekende tweetal wordt via een raadsel naar Curaçao gelokt, waar ze een pakje moeten vinden waarin de baron en zijn knechten, B100 en HaHa (Handige Harry), een 'BOEM' hebben verstopt. Bassie en Adriaan hebben echter wel voor hetere vuren gestaan en dat ze van dit gemene plan niet de dupe worden is zo langzamerhand bekend.



San Francisco

Bassie wint een kwis door bij elke vraag kreten van onkunde uit te slaan. Wanneer hem gevraagd wordt naar bijvoorbeeld de uitvinder van de centrifugale kracht roept hij heel hard "WAT!?" Op deze manier



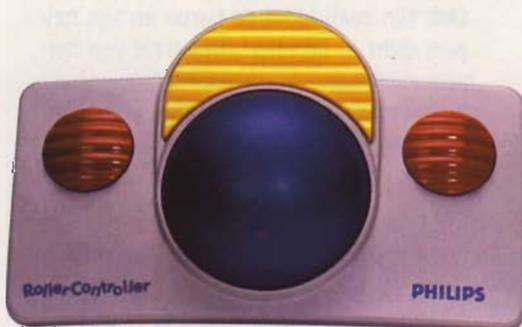
Bassie & Adriaan
Nederlands
f 39,95 p.st.
CNR

De CD-i-speler in het onderwijs



Scholen zullen zich naar verwachting steeds meer gaan bezighouden met nieuwe media. Het leren op een multimediale, interactieve wijze wint immers in rap tempo terrein. Deze ontwikkeling is aanleiding geweest voor het ontstaan van het project *School 2000*. Binnen dit project staat de CD-i-speler als leermiddel centraal. Kenden scholen in het verleden eigenlijk alleen de media film en schooltelevisie, vandaag de dag kunnen scholen ook op andere wijze gebruikmaken van bewegend beeld. De CD-i, Video CD en CD-ROM spelen hierin een grote rol.

Lennie Pardoel



School 2000

Begin 1995 is het NIAM (vanouds distributeur van onderwijsfilms) in samenwerking met Philips een groots project gestart. Men heeft op een aantal voorbeeldscholen CD-i-spelers geplaatst met bijbehorende CD-i's en handleidingen. De initiatiefnemers van dit project zijn ervan overtuigd dat CD-i positief kan bijdragen aan de verwerking van nieuwe leerstof. Het is de bedoeling dat scholen lid worden van School 2000, een CD-i-speler met bijbehorend lesmateriaal aanschaffen en dat de docenten regelmatig contact met elkaar hebben over de resultaten.

Voordelen van CD-i

Wat doet CD-i nu verschillen van andere interactieve leermiddelen en waarom zouden scholen niet genoeg hebben aan een computer? School 2000 zet in de regelmatig uitkomende nieuwsbrieven de voordelen van de CD-i-speler op een rijtje.



Het zijn vooral de praktische voordelen voor de docent die de CD-i-speler bij uitstek geschikt maken voor het onderwijs. Het apparaat kan gewoon aangesloten worden op de televisie met een scartkabel en is makkelijk te verplaatsen naar een andere televisie. Naast het afspelen van CD-i's kunnen er ook Video CD's en Foto CD's mee getoond worden. De diavoorstelling met de rompslomp van het tevoorschijn halen van het scherm en de diaprojector, behoort door de CD-i-speler tot het verleden. Het enige dat de docent hoeft te doen is het fotomateriaal op CD te laten zetten en de Foto CD in de CD-i-speler te doen. Er kunnen zo'n 100 foto's op een Foto CD, hetgeen tevens de benodigde opbergruimte reduceert. Ook Video CD's zijn makkelijker dan video's te gebruiken door de leerkracht. Wil hij of zij namelijk een speciaal moment laten zien, dan is het eenvoudig om daar nauwkeurig en snel naartoe te gaan. Er hoeft niet gespoeld te worden, want net als bij een audio CD kan de track meteen ingetoetst of aangewezen worden.

Voor wat betreft het werken met de CD-i's zijn de 'bedieningsmaterialen' ideaal voor kinderen. Afstandsbedieningen als een roller controller zijn zeer eenvoudig te bedienen. Tot nu toe ben ik nog geen 'computermuis' tegengekomen die zo kindvriendelijk zijn werk doet.

2000



Verder kan er ook geen computerprogramma vastlopen, zoals nogal eens gebeurt met CD-ROM's. En er hoeft ook geen computerprogramma opgestart te worden, waarbinnen de CD-ROM geïnstalleerd moet worden. Hoewel zo'n installatie steeds makkelijker gemaakt wordt door de computerprogrammeurs, is er nog steeds meer kennis nodig voor het afspelen van een CD-ROM dan van een CD-i.

Leerstof

Binnen het project School 2000 heeft het NIAM zich qua leerstof voornamelijk gericht op de CD-i's. De CD-i's zijn binnen het project voorzien van een duidelijk handleiding, zodat de docent onmiddellijk kan zien wat de inhoud van de CD-i is, wat de structuur is en wat de gebruiksmogelijkheden van het programma zijn. Ook de bediening krijgt ruime aandacht. Het uitgangspunt is steeds dat de leerling de informatie zelfstandig verwerft en verwerkt. Om een indruk te geven van het lesmateriaal bespreken we een aantal titels die momenteel binnen het basis-onderwijs op het programma van School 2000 staan. We starten deze maand met discs voor de kleinste kinderen. Volgende maand komen de titels aan bod die een stapje verder gaan.

CD-i's voor de kleintjes

Voor de allerkleinsten zijn er de vier CD-i's over *Tim en Beer*. Via deze gemoedelijke software kunnen kinderen leren op zelfstandige wijze hun keuze te bepalen. De CD-i's zijn namelijk stuk voor stuk zo opgebouwd dat een kind steeds zijn eigen richting kiest. Wil hij of zij met Tim mee, dan klik je op Tim, maar wil je liever met Beer mee dan klik je gewoon op hem. Zo kom je steeds in een nieuwe situatie terecht, waarin je keer op keer je eigen keuze kunt bepalen. Wil je iets meer weten over een bepaald onderwerp dan kun je onder in de takenbalk vaak een persoon aanklikken die iets meer informatie geeft. De onderwerpen staan dichtbij de nieuwsgierigheid van een kind. Zo is *Tim en Beer op het vliegveld*, een CD-i over alles omtrent

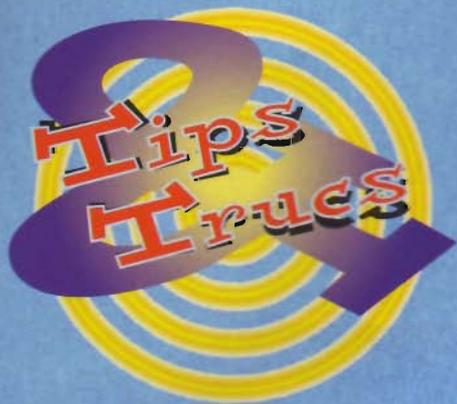


de luchtvaart, terwijl *Tim en Beer in het ziekenhuis* de kinderen laat meemaken wat er daar allemaal gebeurt. *Tim en Beer in de haven* vertelt uiteraard alles over boten en schippers en er komt zelfs een duiker aan te pas. De laatst uitgekomen CD-i over dit stel is *Tim en Beer bij de film*. Je kunt je met deze CD-i helemaal verplaatsen in wat er allemaal bij komt kijken voordat een film op het witte doek komt. Met de meegeleverde handleiding van School 2000 kun je in een oogopslag zien hoe je bij specifieke onderwerpen terecht komt. De docent krijgt een boomstructuur aangereikt, waardoor hij precies kan zien welke stappen er genomen moeten worden om bij een bepaald onderwerp te komen. Op een bepaald moment moet er bijvoorbeeld een keuze gemaakt worden voor Beer als je iets meer wilt weten over de verkeerstoren op een luchthaven. Zo'n overzicht scheelt een docent uiteraard het nodige werk, terwijl de kinderen dit traject ook zelf kunnen ontdekken.

Volgende maand bespreken we nog een aantal titels uit het *School 2000* project.



Voor meer informatie over School 2000 bel de infolijn 070-3143500. Of schrijf naar School 2000, p/a NIAM, Antwoordnummer 97007, 2509 VH Den Haag.



We hebben deze maand weer een uitgebreid en divers aanbod Tips & Trucs. We schakelen zehonden uit met sneeuwballen, leggen rookgordijnen, doden een aantal aliens en ontwijken vuurpijlen schietende theepotten. Als je het zo leest, blijft het toch een spannend leven. Succes!

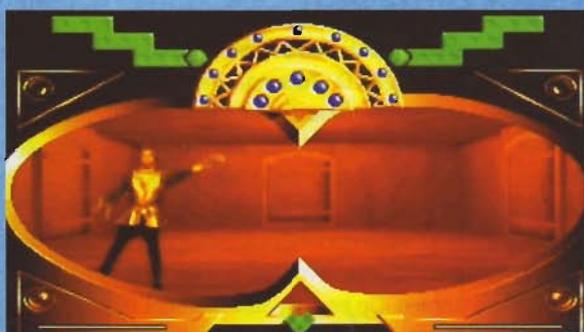
René Janssen

Kingdom: the far reaches / Laser Lords

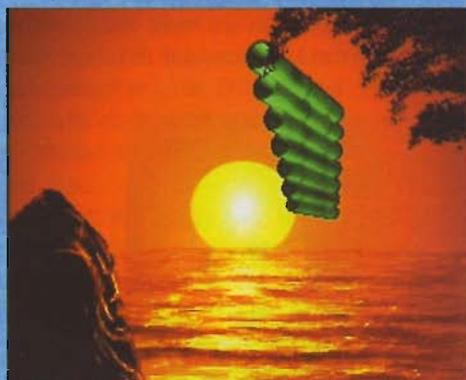


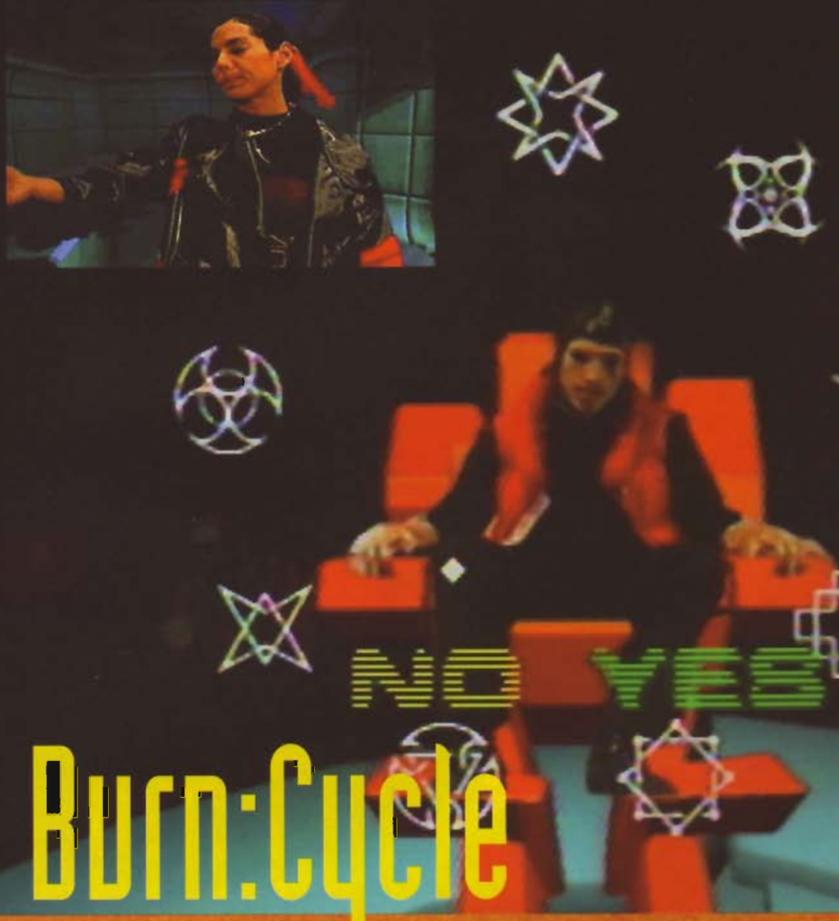
Xander Kuipers uit Bilthoven wil graag de complete oplossing ontvangen van dit fraaie spel. Helaas Xander, op dergelijke verzoeken kunnen we onmogelijk ingaan. Concrete vragen over Kingdom kun je echter altijd naar ons sturen, vertel maar even waar je precies vastzit. Hetzelfde geldt trouwens voor Fred Ruhf uit Rotterdam, die van begin tot einde vastzit in Laser Lords. We zien je briefje graag tegemoet. H. Zandbergen uit Vriezenveen heeft de Engelse versie van Laser Lords al, en is niet van plan ook nog eens de Nederlandse te kopen. Hij is nu dus op zoek naar iemand die hem aan de Nederlandse handleiding kan helpen. Onze tip: probeer het eens bij de Philips Consumentenlijn (06-8406). Daar kunnen ze je in ieder geval tips geven over die Engelse versie. Of stuur gewoon een briefje met wat vragen naar ons!

Inca



Zoon en vader de Bont uit Drongen hebben een probleem met Inca, en wel in de kamer van de vier seizoenen. Ze krijgen daar namelijk een bootje na het groeien van het bamboeplantje en ze hebben bovendien een gouden plaat. Als je deze echter op Lente zet, zinkt het bootje. In Zomer, Herfst en Winter valt de plaat in het water. Hoe nu verder? Wij hebben de Engelse versie, dus de namen van voorwerpen wijken af van de Nederlandse versie. Hopelijk begrijpen jullie de bedoeling echter wel. In de kamer van de vier seizoenen pak je de Power of Time en klik je op de ster om naar de Lente te gaan (groen). Plaats hem vervolgens terug. Neem de Power of Matter en klik op de ster. Plaats hem terug. Pak het bamboe uit de inventaris en plant deze in de modder. Neem de Power of Energy en klik op de ster. Plaats hem terug. Gebruik de Power of Time weer op de ster om naar de Winter te gaan (blauw). Plaats hem terug. Klik op het bamboe en leg de delen in het water. Pak de gouden zon uit de inventaris en leg deze op de bamboe. Gebruik de Power of Time op de ster om naar de Lente te gaan (groen). Plaats hem terug. Gebruik de Power of Energy op de ster. Gebruik de Power of Time om naar de Zomer te gaan (geel). Dat is het, en het goede nieuws is dat jullie er nu bijna zijn!





Dennis Mus uit Brugge krijgt de Lifter (het zweeftoestel waarmee je in het begin van het spel moet ontsnappen uit het Softech-gebouw) niet aan de praat. De sleutel heeft hij wel, maar de motor wil maar niet starten. Dit is de correcte procedure voor take-off: kies eerst een bestemming door links op het control panel te klikken (waar SATNAV SYSTEMS staat). Je kunt op de kaart slechts twee lokaties kiezen: Urban Central en Ex-Urb Site. Kies hier Urban Central. Ga nu naar rechts naar de powerup console. Hier vind je drie knoppen: POWER, SYSTEM en VTO (dit laatste staat voor Vertical Take Off). Druk eerst op POWER, dan op SYSTEM en tenslotte op VTO en je vliegt weg.

Erik Boersma, een trouwe fan uit België zoals hij zelf schrijft, zit ook met een probleempje in Burn:Cycle. Hij moet op een gegeven moment de motor van zijn zweeftoestel repareren, maar dat lukt niet zo. Alleen het onderdeel vervangen is namelijk niet voldoende. Zodra je de nieuwe zekering geïnstalleerd hebt, verschijnt een paneel met drie spiegeltjes. Deze moet je zo verschuiven, dat na een druk op de Test-knop de straal van de spiegels afketst en de bovenste, rechter en onderste contactpuntjes raakt. Niet eenvoudig, dus we geven je nog een hint. In de uiteindelijke oplossing zijn de spiegels bijna op één rechte lijn in het midden van de grid geplaatst. De middelste zit iets lager dan de linker, en de rechter iets hoger dan de andere twee. Nou, zo moet je er wel uitkomen, denk ik. En Erik, dat Burn:Cycle Play-Out boek van JoJoSoft bestaat inderdaad, het adres stond in CD-i 12 van vorig jaar. Het staat alleen per abuis vermeld onder de noemer Litol Divil.

Alfred Gonten uit Delfzijl geeft nog enkele tips voor Burn:Cycle. De toegangscode voor het hotel is 1965. De goede kleur kabeltjes verbinden in het hotel: 1=28x, 2=5x, 3=11x. Alfred wil ook meteen weten (in verband met een weddenschap) of een CD-i-speler met Digital Video Cartridge nou 16- of 32-bit is. Moeilijk te beantwoorden die vraag. In principe is een CD-i-speler 16-bit (al is hij intern eigenlijk twee maal 16-bit). In de DVC zit een 32-bit RISC-processor, maar dat maakt van de complete CD-i-speler nog geen 32-bit machine. Door speciale compressietechnieken te gebruiken zijn de prestaties echter wel van 32-bit niveau. Dus, wie heeft die weddenschap nou gewonnen?

Yuri Tand uit Den Haag zit in Burn:Cycle vast in het hotel. Samen met Gala, dus dat is alvast een voordeel. Ze gooit op een gegeven moment (na het openen van de kluis) echter een balletje naar Sol toe en vanaf dat punt weet Yuri

het ook niet meer. Nou, wat je in ieder geval moet doen, is alles uit de kluis nemen. Zodra je de HUD pakt, zet je hem op en dat is maar goed ook. Om uit de kamer te raken zonder te worden neergeschoten, moet je namelijk het groene rookbommetje gebruiken. Draai je om en kijk naar de deur waardoor je binnenkwam. Rechts van deze deur zie je een ventilatorrooster. Bekijk deze in close-up en klik er op om het te openen. Neem de rookbom mee de schacht in en je hebt een prachtig rookgordijn. Gebruik de HUD om samen met Gala de uitgang te vinden.

The Apprentice

In CD-i Magazine nummer 1 riepen we lezers op met een oplossing te komen voor level 3, stage 2 (de mechanische toren). Niet zonder resultaat, want C. Van de Ende uit Maasdijk stuurde een uitgebreide oplossing in telegramstijl (plus nog wat tips). Eerst dat bewuste level: spring op de rechter raket, zodat deze verdwijnt. Loop weer onder langs naar links en spring op de linker raket schuin naar boven (links). Gooi 't ET-mannetje dood, voorzichtig telkens 1 bal gooien en weer weg. Onder de schroevendraaiers naar links. Weer 2 ET-mannetjes doodgooien en naar rechts. Vlag. Opzuigen voor roze sleutel. Springen vier groene monsters telkens zover mogelijk opzij en ballen gooien, terugspringen. Alle vier dood dan eruit naar de lift. Naar rechts, ET en twee monsters doden. Nogmaals ET en twee monsters uitschakelen. Komen er twee raketten. Beneden opspringen. Opzuigen en naar beneden vallen. Schildpad doden en links naar boven. Zit één groen monster, deze doden. Tweemaal omhoog springen, naar links en in het hoekje springen. Vier groene monsters gaan nu ook naar links. Zo snel mogelijk naar rechts en rechthoog omhoog. Op het bewegende liftje en rechts verder omhoog. Eindpunt (pfff).

Het verslaan van de zeehond in level vier (één van de andere openstaande vragen) is volgens de heer v.d. Ende gewoon een kwestie van een kruising tussen geluk en behendigheid. Gewoon zoveel mogelijk schieten en de ijspegels ontwijken. Marc Bouvier uit Eindhoven voegt hier nog aan toe: raak de zeehond zoveel mogelijk totdat hij paars van de kou wordt. Als de zeehond z'n poot begint te bewegen, ga dan zo snel mogelijk naar boven of beneden, want hij gooit op dat moment altijd sneeuwballen op jouw hoogte. Zodra hij zo paars geworden is van de kou, liggen de ijsklontjes voor het oprapen.

Tenslotte nog een tip voor het eerste level met de riddertjes: rechts onder de riddertjes zitten sterretjes. Als je snel bent en onder tegen de riddertjes aanspringt, gaan ze weg en kun je eenvoudig doorlopen.

Marc Bouvier uit Eindhoven heeft ook nog een vraag over The Apprentice. In level 6, stage 2 heb je theepotten die vuurpijlen afschieten die je achtervolgen. De eerste theepot met pijl kun je ontwijken door zo snel mogelijk naar boven te gaan, zodat de pijl van het scherm verdwijnt. Maar hoe ontwijk je de tweede? Nou lezers, er ligt weer een taak voor u weggelegd!



Zelda

Patrick Franken wil graag weten hoe je de baas bij het Shutoymeer verslaat. Simpel (hoewel?), je moet gewoon de toverspreuken die hij op je afvuurt terugkaatsen met behulp van je reflecterende schild.

Dimo's Quest

De familie Dijkema (Rudie, Alie, Arjan en Peter) zit massaal vast in level 44 van dit frustrerende puzzelspel. Ze vermoeden zelfs dat er een fout in dit level zit, want ze komen niet verder. Nee hoor, het level is wel degelijk op te lossen en de juiste methode heeft zelfs al eens in dit blad gestaan (CD-i nr. 9 van vorig jaar). De rode sleutel om het rode poortje te openen is er wel degelijk! Nadat je de muur kapot hebt gemaakt met de steen, pak je eerst de blauwe sleutel en open je de deur. Onder (!) de steen vind je nu de rode sleutel. Vervolgens breek je de muur met de stenen en dood je het beest met de laatste steen. En dan...ja, dan moeten jullie het weer even zelf proberen.



Flashback



Jojanneke van Hal uit Maassluis komt niet verder in level 4 van dit spel. Ze loopt door de stad en gaat op een gegeven moment met de lift naar beneden. Na het spel te hebben gesaved kun je weer naar beneden en dan krijg je van die 'vliegende dingetjes' en een vijand. Je vindt daar een sleutel en je haalt er een schakelaar over. Vervolgens kun je de deur door en naar boven met de lift. Als je dan naar rechts gaat, komt het gedeelte waar Jojanneke niet uitkomt. Je klimt naar boven en dan heb je twee valkuilen. Je moet dan de tweede verdieping hebben, want daar staan de apparaten die je nodig hebt.

Oké Jojanneke, vanaf het punt dat je naar boven klimt (bij die twee valkuilen dus) gaat het als volgt. Ren naar rechts en spring naar het dak van de Paradise Club. Schiet het glazen raam kapot en ga de club binnen. Ga nu omlaag met de lift en loop naar rechts naar het

volgende scherm. Activeer de sensor. Trek je wapen, buk en schiet de bewaker neer zodra de deur opengaat. Ga eventjes links het scherm af en kom dan weer terug om deze procedure met de sensor te herhalen. Ga hiermee door totdat de bewaker dood is. Ren vervolgens naar rechts en spring naar het hangende platform in het midden van het scherm.

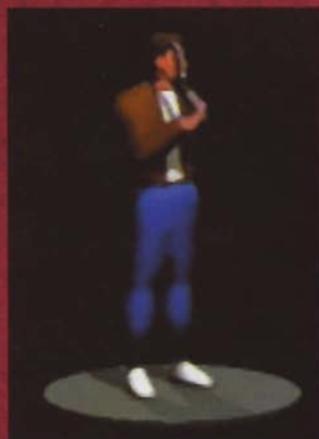
Trek jezelf omhoog en schiet de glazen muur links kapot, voordat je op het platform er achter springt en de sleutel pakt. Loop nu verder naar rechts totdat je een slot vindt, dat je opent met de sleutel. Pas op voor de dodelijke groene mist

achter de deur. Klim op de richel boven de deur en rol naar links om het geweervuur te ontwijken. Blijf naar links rollen, dood de robot door te bukken en te schieten en druk dan op de schakelaar om de groene mist uit te schakelen. Laad je schild nu even op en ga terug naar de deur waar eerst groene mist was. Ga omlaag met de lift en save het spel. Klim dan op de uitstekende richel, zodat een geheime deur opengaat aan de linkerkant van het scherm. Wacht op de lift en ga omlaag naar de Cargo Bay. Verder red je het wel, denk ik?

Wilfred Eijkhout uit Groesbeek heeft Flashback bijna uitgespeeld, maar het lukt hem niet om op tijd te ontsnappen van de planeet, dat wil zeggen voordat de atoomlading ontploft. Niet verder vertellen Wilfred, maar zo ontsnap je gegarandeerd (we beginnen de oplossing trouwens een stukje voor het punt waar jij vastzit). Ga vanaf het Master Brain naar rechts, activeer

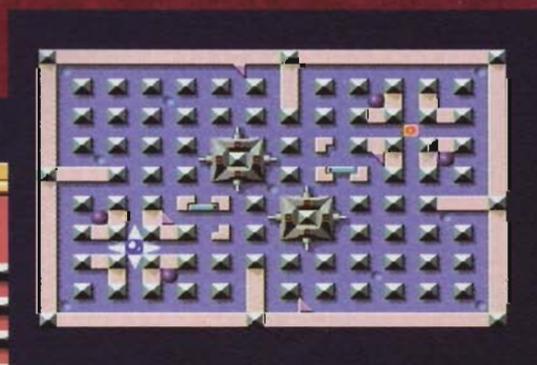


de schakelaar en ga omhoog met de lift. Ga naar rechts het volgende scherm op en omhoog met de lift naar uiterst rechts. Loop over de sensor, activeer deze en dood de alien die verschijnt. Pak de sleutel die hij laat vallen en open hiermee de deur. Loop door de deur, ga omlaag met de lift, dood de aliens en loop naar uiterst rechts. De dodelijke groene mist op het volgende scherm kun je passeren met behulp van de Tele-receiver. Raap de Tele-receiver op als je teruggaat door de mist, maar teleporteer er nog niet naar toe. Loop naar rechts totdat je een boodschap krijgt en laat dan de atoomlading vallen. En nu moet je dus zo snel mogelijk ontsnappen. Activeer eerst de schakelaar om het aftellen te laten beginnen. Teleporteer nu naar de Tele-receiver. Ren door alle ondergrondse schermen terug naar de hangar op het planeetoppervlak. Ga door de deur aan het eind van het platform, druk op de vuurknop en op omhoog op de joystick en ga met de lift het ruimteschip binnen. Klaar!



Mega Maze

H.J. van der Horst uit Heiloo heeft (zonder gebruik te maken van de door ons gepubliceerde levelcodes) alle levels van dit spel voltooid, behalve level 71, scherm 2. Alleen de blauwe bal in de eindkuil mikken, dat lukt nog net, maar hoe word je nou Mazemaster met behulp van de ballen? Iemand een idee?



De Mattheus Passie

Indrukwekkend meesterwerk van Bach

Van alle klassieke werken die in de loop der eeuwen zijn geschreven, zijn er een paar bij vrijwel iedereen bekend: de 'Vijfde' van Beethoven, Eine Kleine Nachtmusik van Mozart, de walsen van Strauss en natuurlijk de *Matthaeus Passion* van Johann Sebastian Bach. Dit immense meesterwerk, dat traditiegetrouw ieder jaar op Goede Vrijdag wordt opgevoerd, is nu uitgekomen op Video CD. Een unieke bundel van maar liefst drie schijven en een begeleidend boekje in speciale verpakking.

Rom Helweg



Jaarlijks wordt de *Matthaeus Passie* op Goede Vrijdag uitgevoerd in de Pieterskerk in Leiden. Een muzikaal spektakel waarvoor zo'n beetje alle vooraanstaande Nederlanders worden uitgenodigd. Bolkestein vindt ineens alle mensen aardig, Korthals Altes vergeet even zijn functie en zelfs het Koninklijk Huis gaat er eens rustig voor zitten. Een rust die absoluut noodzakelijk is voor deze Passie der Passies.

Geheugensteuntje

Om het geheugen even op te frissen. De *Passio Domini nostri J.C. secundum Evangelistam Matthaeum*, oftewel de passie van onze heer Jezus Christus volgens de evangelist Mattheus. Een 'werkje' van een kleine drie uur voor dubbel kamerorkest, continuo, kamerkoor en jongens-

koor met zes solisten, waarvan twee bassen, twee tenoren, een alt en een sopraan. De eerste uitvoering was op 11 april 1727 in de St. Thomas kerk te Leipzig, hoewel de meningen daar nog over uiteen lopen.

Bach in Leipzig

Johann Sebastian Bach was tijdens zijn leven al een groot en gerespecteerd componist. Naast het feit dat hij als devoot gelovige zijn leven in dienst stelde van de (kerk-)muziek, was Bach ook een briljant wiskundige. Hij was meester in het bespelen van het clavecimbel en de piano-forte, oftewel het hammerklavier. Toen Kuhnau, Cantor van de St. Thomaskerk van Leipzig, in 1722 overleed, werd er naarstig gezocht naar een waardig opvolger. Als auditie schreef Bach toen een tweetal missen, die later een aanzet bleken te zijn voor onderdelen van het uiteindelijke werk.





Passiemuziek

De term Passie verwijst naar de lijdensweg van Christus. De Passie volgt in feite het verhaal uit de bijbel tot aan de kruisiging en de graflegging van Jezus. Die gebeurtenis wordt jaarlijks herdacht op Goede Vrijdag, vandaar dus de jaarlijkse uitvoering. De passie kan eigenlijk gezien worden als een soort Opera. Een duidelijk rollenspel tussen de verschillende solisten en het koor. Omdat de muziek echter was voorbestemd om slechts in de kerk opgevoerd te worden, werd er niet aan encenering gewerkt, en moest iedere vorm van drama puur uit de muziek komen. Niemand kan dan ook ontkennen dat de *Mattheus Passie* een grote dramatische indruk achterlaat.

Het orkest

Het is niet zomaar voor ieder orkest weggelegd om deze Passie uit te voeren. De uitvoerenden op deze Video CD zijn dan ook niet de minsten! Om te beginnen bij het orkest: The Brandenburg Consort is een orkest dat zich heeft toegelegd op de typische barokmuziek van Bach en zijn tijdgenoten. Die mensen doen de hele dag niets anders dan zich verdiepen in Bach en zijn muziek. Iets waar trouwens meerderen een dagtaak aan hebben.

De koren

Het dubbelkoor, een dubbele bezetting van een kamerkoor, bestaat uit twee afvaardigingen van The Choir Of King's College uit Cambridge. Dit koor werd opgericht in de dertiende eeuw als het koor dat een vaste aanstelling kreeg aan het hof van koning Henry VI. Zij mogen wel beschouwd worden als het Ajax (met reservespelers, vandaar de dubbele bezetting) onder de koren. Het jongenskoor, dat tevens in de bezetting is opgenomen, liegt er ook niet om. The Choir Of Jesus College bestaat uit jongetjes die hun hele leven wijden aan muziek. Op het internaat waar zij hun opleiding volgen, bestaat minstens de helft van de schooltijd uit muziek- en zangles.

Emma Kirkby

De solisten hebben ieder hun sporen reeds lang verdiend. Er steken echter twee solisten uit. Emma Kirkby, de sopraan, mag zich zo goed als wereldkampioen zingen op de lange afstand beschouwen. Video CD fanaten kennen

haar nog wel uit de Video CD *Banquet Of The Senses*. Kenners weten dat zij bij uitstek gespecialiseerd is in Engelse, oude muziek, zoals Purcell en Händel. De moeilijkheden die Engelsen vaak met de Duitse taal hebben, verdwijnen in de *Mattheus Passie* echter als sneeuw voor de zon. Kirkby bewijst hiermee eens te meer aan de top te staan van de internationale zangwereld.

Michael Chance

Het is niet voor het eerst dat er in Passiemuziek wordt gekozen voor een man die de Altpartij voor zijn rekening neemt. Geen castraat, zoals we kennen uit de film *Farinelli*, maar gewoon een hoge Countertenor. Michael Chance kan dit als geen ander. Hoewel het mijns inziens afdoet aan de dramatische waarde van het stuk, voegt het iets unieks toe aan de klank. Het is wat vreemd om een man de teksten van Maria te horen zingen, maar het klinkt overweldigend mooi.



Algemene Ontwikkeling

Zoals iedereen ooit eens de Eiffeltoren in Parijs en het Colosseum in Rome moet zien, een bezoek aan Artis moet hebben gebracht, moet iedereen ook minstens één keer de *Mattheus Passie* hebben gezien en beluisterd. Dat zijn van die onmisbare elementen in de algemene ontwikkeling. Gelukkig is dat ook niet voor niets. Clichés ontstaan niet zomaar. Rhodos was echt een mooi eiland voordat het werd overweldigd door clichématig toeristenbezoek; kaviaar is echt heel lekker, mits je de originele neemt. De *Mattheus Passie* is werkelijk een muziekstuk dat een overdaad aan pracht en muzikale overweldiging heeft. Deze Video CD is dan ook een uniek en waardevol bezit: een uniek muziekstuk, een uitgebreid begeleidend boekje, compleet met teksten, en de verpakking staat ook nog eens mooi tussen je verzameling.

Pink Floyd - Pulse



Toen ik nog een jaar of tien was, kwam er iedere maandagavond een spannend hoorspel op de radio. Tijdens het eten zaten we dan aan de transistor gekluisterd. De muziek maakte toen al veel indruk op me. Later kwam ik erachter dat de muziek van Pink Floyd was. Een band waar mijn vader alle platen van had. Nog steeds is Pink Floyd een spektakel om naar te luisteren, maar ook om naar te kijken. De Video CD *Pulse* is een registratie van een concert van Pink Floyd uit 1994.

David Gilmour en de andere twee overgebleven Mohikanen, Wright en Mason, mogen dan eventjes hebben getreurd om het verlies van Mister Pink Floyd Roger Waters; echt geleden hebben ze niet. Pink Floyd zonder Waters is nog steeds Pink Floyd. Zijn door-merg-en-been-stem ontbreekt, maar Gilmour is ook niet niks. De band waarmee zij in 1994 in het Engelse Earl's Court optraden mag dan bestaan uit allemaal heren van boven de vijftig, het spettert van het begin tot het einde.

Wilde haren

Wanneer je een bepaalde leeftijd hebt bereikt, gaan de wilde haren er een beetje vanaf. Geen gesprong meer over het podium, en het fysieke spektakel moet van de achtergrondzangeressen komen. Zoals de kenners van Pink Floyd echter weten doet het decor de rest. Een gigantisch podium waarin licht, vuur, filmbeelden en laser elkaar afwisselen, vult het hele gezichtsveld. De orkestratie van deze beelden getuigt van een absoluut dramatisch en muzikaal inzicht. Je zou het kunnen vergelijken met de film *Fantasia* van Disney.

Muzikaal drama

Bij de eerste tonen van *Shine On Crazy Diamond* denk ik direct terug aan het hoorspel van twintig jaar geleden. Muziek die zoveel sfeer met zich meebrengt, kan vaak gebruikt worden als thema voor hoorspelen, documentaires over de ondergang van regenwouden, enzovoort. Eigenlijk is ieder stuk dat ten gehore wordt gebracht een soort mini-rock-opera. Een drama in drie delen. Meestal een instrumentale intro, dan het thema, en dan uiteindelijk de verklarende tekst.

Muzikaal uitmuntend

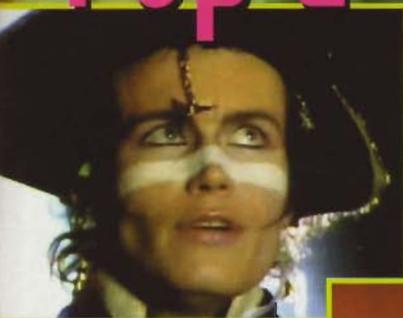
Pink Floyd heeft zich altijd al verheven boven hun tijdgenoten in de Rock door muzikaal uitmuntend te zijn. Ieder afzonderlijk lid van de band beheerst zijn instrument volkomen, en zingt daarnaast nog een aardig potje mee. Je zou eens moeten weten hoe moeilijk dat is. Ook de keuze van het geluid duidt op grote muzikaliteit. De synthesizers zijn nog uit de goede houtsoort gesneden. Prophets en Oberheims glijden je oren binnen naast het unieke geluid van goed ingestelde Hammond orgels. Op de Video CD *Pulse* is dan ook extra veel aandacht besteed aan het geluid. Pink Floyd weet als geen ander de geluidskwaliteit van de studio ook op het podium neer te zetten. In dit twee en half uur durende spektakel kom je dan ook ogen en oren te kort. (RH)

Pink Floyd -
Pulse
Engels
EMI

Pop & Wave

The Clips of the 80's

Herinnert u zich deze nog?



De jaren 80
tekenden zich



vooral door de peergroups onder de
jeugd. Zo hadden wij op school de
kakkers (plooirokken en lamswollen
shawls), de groenjekkers (kort groen



legerjasje en bij voorkeur een Kreidler of
Zundapp onder de billen), de punkers (met de
vreemdste mogelijke kleuren in het deels kaal-
geschoren kapsel) en de new wavers, of de
neutro's. Niet omdat ze neutraal waren,
maar juist typisch die mensen die in een
demonstratie tegen de neutronenbom mee
zouden lopen en bij voorkeur fan van new
wave waren. Speciaal voor de inmiddels vol-

groeide mensen met
die laatste herinne-
ringen is er de Video
CD Pop & Wave, The
Clips of the 80's.



Nederland probeerde met Doe Maar en Toontje Lager een beetje uit de muzikale malaise te komen van de jaren zeventig. In Nederland gebeurde er toen helemaal niets, en ons landje werd gedomineerd door de muziek van over het water. Johnny Rotten en Iggy Pop brachten de punk in Nederland, en er bleef een grote groep jongeren over die punk 'te heftig' vond, maar absoluut niets van disco moest hebben.

Voor hen was er de Engelse stroom van new wave, met bijvoorbeeld New Order, Human League, Depeche Mode en Adam & The Ants.

Synthesizers

De muziek die uit her Majesty's Kingdom kwam, kenmerkte zich door veel elektronica. Synthesizers die we nu inmiddels tot

het stenen tijdperk rekenen, verzorgden de muziek. De muziek verplaatste zich van het podium naar de studio, waar maandenlang werd gewerkt aan nieuwe sounds en nieuwe ritmes, iets wat uiteindelijk zou resulteren in de welbekende house. Denk maar aan New Order met de hit Blue Monday. Er kwam toen al geen live instrument meer aan te pas.

Tijdsbeeld

Deze verzameling hits uit de jaren tachtig is een mooi schilderij van die tijd. De clips waren net in opkomst en begonnen een steeds belangrijkere rol te spelen in de beleving van muziek. Bij het zien van al deze filmpjes werd ik overspoeld door herinneringen aan die heerlijke tijd. Je zat nog lekker bij je ouders en wist helemaal hoe de wereld verbeterd moest worden. Alle kleren moesten zo zwart mogelijk geverfd worden, de oorbellen waren langer dan dat ik mijn vriendin ooit heb zien dragen (zelfs bij de heren) en de gesprekken waren vaak dieper dan de nacht.

Gouwe ouwe

Met de overdaad aan clips die we tegenwoordig op ieder TV kanaal te zien krijgen, is het af en toe heerlijk om weer eens die gouwe ouwe terug te zien. Denk maar aan Dexy's Midnight Runners, The Eurythmics, Soft Cell, het geweldige Heaven 17 en het onvergetelijke Frankie Goes To Hollywood. Het lijkt alsof het geluid compleet geremasterd is, dus het is de moeite waard om de CD-i-speler op de hifi-installatie aan te sluiten en er eens lekker voor te gaan zitten. (RH)

Vanaf 25 april is de *World Press Photo Portfolio CD 1996* weer verkrijgbaar. Hierop zijn meer dan 400 winnende foto's vastgelegd, die het wereldnieuws van 1995 laten zien door de ogen van 's werelds beste persfotografen.

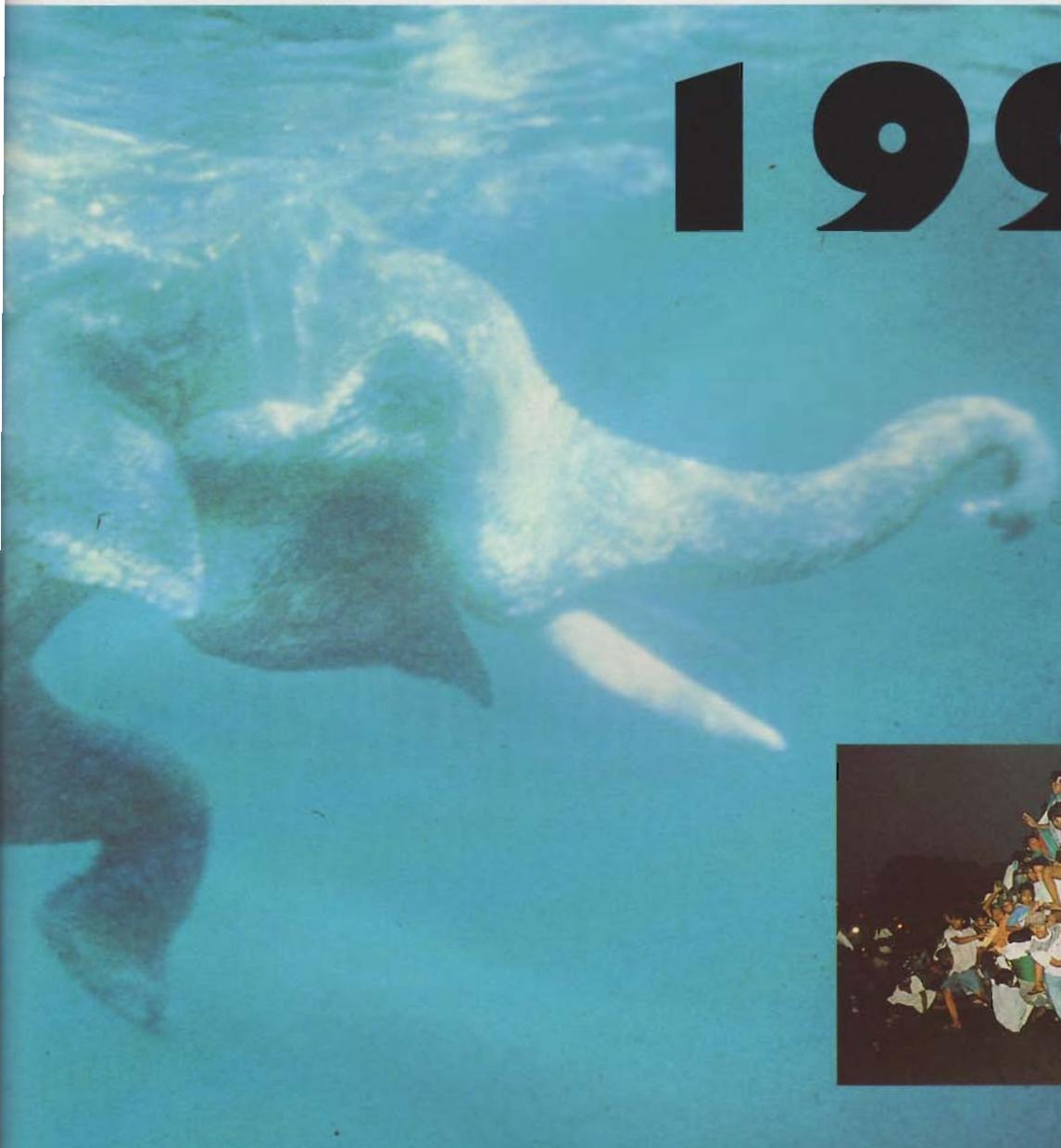
World

Foeke Collet



Press Photo

1996



De organisatie World Press Photo stelt zich ten doel het internationale begrip en de persvrijheid te bevorderen. Hiervoor is de persfotografie een belangrijk middel, en in het bijzonder de jaarlijkse internationale persfotowedstrijd. Naast het traditionele fotojaarboek geeft World Press Photo dit jaar voor de tweede keer een Portfolio CD uit.

Voor de wedstrijd van 1996 werden 29.116 foto's ingezonden door 3.068 fotografen uit 103 verschillende landen. Stuk voor stuk beelden die duidelijk maken hoe enorm krachtig foto's een situatie kunnen vastleggen. Uit dit enorme aantal selecteerde een internationale jury de beste foto's die vanaf 26 april op een groot aantal tentoonstellingen te zien zijn.

De Portfolio CD is net als vorig jaar zeer uitgebreid. Er is informatie over de fotografen op te vragen en zowel de doelstellingen en activiteiten van de World Press Photo Foundation als de achtergronden van de wedstrijd komen aan bod. Het belangrijkste zijn natuurlijk de foto's zelf. Per foto wordt uitgelegd onder welke omstandigheden de foto is gemaakt en is er gesproken commentaar van een jurylid.

De mogelijkheid de foto's 'full screen' te bekijken laat niet alleen haarscherp zien dat het hier om de beste fotografen ter wereld gaat, maar maakt tevens op een indrukwekkende manier duidelijk waarom 'één beeld meer zegt dan duizend woorden'. Daarom laten we de beelden op deze pagina's voor zich spreken.



FILMS

Romy Schneider zal, ondanks de vele films die ze maakte, voor de meeste mensen toch vooral Sissi blijven. De charmante, jonge prinses die het tot keizerin van Oostenrijk schopte en en passant met haar glimlach vriend en vijand veroverde. Na veertig jaar gedateerd? Vast wel, maar verouderen liefdesverhalen ooit echt?

Willemien Huisman

Filmkeizerin Sissi

Vier keer Romy Schneider



Ik schrijf hem dat hij moet komen!



uitoefent, tot haar omgeving beslist dat ze maar eens moet trouwen. Geschikte huwelijkskandidaten zijn er zeker, maar de eigengereide koningin heeft zo haar eigen ideeën. Eerst wil ze weten wat voor vlees er eigenlijk in de kuip zit, en ze besluit tot een marktonderzoek naar het verschijnsel man. Voor het bal waarop de kandidaten aan haar voorgesteld zullen worden, vertrekt ze met haar favoriete hofdame incognito naar Parijs. Zover zal ze echter niet komen, want in Dover moeten ze overnachten vanwege het slechte weer. Daar ontmoet ze een Duitse student (jawel, de incognito reizende Prins Albert van Saxe-Coburg-Gotha, één van de kandidaten) met wie ze in de herberg de bloemetjes buitenzet, voorzover een adellijke dame dit kan doen. Het is liefde op het eerste gezicht en al zijn er wat complicaties, de afloop laat zich raden.

Boy meets girl

Het eerste deel van de Sissi-reeks wijkt eigenlijk nauwelijks af van de film over Victoria. Ook hier is een jonge keizer, Franz Joseph is nu zijn naam, op huwbare leeftijd en de aanstaande bruid is al door zijn moeder uitgezocht. Prinses Nene van Beieren is een liefvallige en welopgevoede dame. Het jongere zusje van de bruid is echter een ondernemende meid; Sissi is bijvoorbeeld dol op vissen. Dat ze daarbij letterlijk en figuurlijk de keizer aan de haak slaat, is voor het zeer op protocol gestelde hof onacceptabel. Ze heeft de schijn dan ook tegen: Sissi is jong, ongekunsteld en de keizerlijke wacht ziet haar zelfs aan voor een terroriste. Franz Joseph heeft geen oog meer voor de goede bedoelingen van zijn moeder, en ziet alleen Sissi nog staan. Het hof en met name zijn kritische moeder moet hij ervan overtuigen dat Sissi een



STAFF ONLY
GEEN TOEGANG TUDENS DE VOORSTELLING

geweldige keizerin zal worden. Dat hij daarbij zijn gevoel voor tact verliest, dat kan gebeuren. Maar je zal toch maar op de aankondiging van je verloving wachten en voorbijgestreefd worden door je zus, zoals Nene overkomt. Totaal overdonderd, maar tot over haar oren verliefd, stort Sissi zich in een met veel pracht en praal overladen huwelijk.

Na de wittebroodsweken

In het vervolg wordt duidelijk dat de spontane Sissi zich maar moeilijk kan aanpassen aan de strenge hofetiquette. Met name aarts-hertogin Sophie, haar schoonmoeder, tikt haar regelmatig op de vingers. De conflicten lopen hoog op na de geboorte van Sissi's dochtertje. De aarts-hertogin staat erop het kind op te voeden, zodat Sissi zich volledig op haar taken als keizerin kan storten. Dit is de laatste druppel voor Sissi, die er genoeg van heeft en ervandoor gaat. Maar zoals een echte vorstin betaamt (en uiteraard draagt de liefdevolle overtuigingskracht van Franz Joseph hier ook toe bij) is zij zich op tijd bewust van haar verantwoordelijkheden.



Hoe kan ik de Keizer gelukkig maken?

Groei, bloei en net geen verval

In het derde deel staat de ziekte van de jonge keizerin centraal. Sissi heeft een longziekte en moet alleen, in een ander klimaat, revalideren. Dankzij de hulp van haar moeder, hertogin Ludovika van Beieren – gespeeld door haar werkelijke moeder Magda Schneider – herstelt ze op wonderbaarlijke wijze, zodat ze Franz Joseph weer kan bijstaan in zijn politieke strubbelingen. Haar charme overrompelt zowel de rebellen in Hongarije als de adellijke dwarsliggers in Italië.

Gedateerd of geromantiseerd?

Het mag allemaal klinken als een gedateerd bouquetromannetje, en dat is het eigenlijk ook, toch is het een heerlijkheid om in de films weg te duiken. Alleen in de jaren veertig en vijftig konden ze zulke romantische films maken van een historisch verhaal. Ernst Marischka, die zowel de regie als het scenario voor zijn rekening nam, heeft de geschiedenis behoorlijk veel geweld aan gedaan. Maar wie wil kijken naar een koningin Victoria die alleen hooggesloten jurken draagt en haar naam verbindt aan de meest moralistische en zedige periode van de laatste eeuwen? Het is misschien onwaarschijnlijk dat zij haar echtgenoot heeft ontmoet in een herberg en daar vrolijk heeft staan walsen, maar romantisch is het wel. Ook Elizabeth van Oostenrijk en Hongarije was in werkelijkheid niet een betoverend lief ding, maar een dominante dame met haar op de tanden. In plaats van dit realistische maar onaantrekkelijke verhaal voorgeschiedeld te krijgen, verwent Marischka je met de beelden van schitterende paleizen, prachtige gewaden en een hoop ceremonieel. De vertederende momenten, de klungelige maar goedbedoelende kolonel en de gegarandeerd goede afloop zorgen ervoor dat je met een grote glimlach zit te kijken. En daar heeft iedereen toch af en toe wel eens zin in.



Wat heb ik dan?
= U bent in blijde verwachting.



Lust jij bier, schoonvader?



De Hongaren zijn beledigd door Aarts-hertogin Sofie...



Sissi
Sissi, De jonge keizerin
Sissi's woelige jaren
Victoria in Dover
Nederlands ondertiteld
f 39,95 per stuk
PolyGram Video

VOOR DE PASSIE VAN EEN CONCERT EN DE EMOTIE VAN EEN BIOSCOOP



UW CD-i WONDER KAN NOG MEER MET HET *Nieuwe* BOSE® LIFESTYLE® 12 AUDIO HOME ENTERTAINMENT SYSTEEM

Levenschte geluidswaergave, eenvoudige bediening en een elegant design

Het vult uw kamer met een levenschte Hi-Fi waergave én een waergave van filmgeluid zoals in een goede bioscoop. Hieronder de vele voordelen van het nieuwe Bose Lifestyle® 12 systeem.

Levenschte waergave

De vijf Direct/Reflecting® kubusluidsprekers en de Acoustimass® Module, die uit het zicht kan worden geplaatst, zorgen voor een geluidswaergave die u volledig omringt.



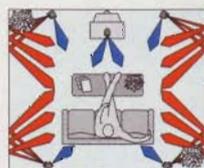
De Acoustimass® Module kunt u bijna overal een onzichtbare plaats geven.

Alle stemmen en instrumenten klinken natuurlijk en helder met een diepe krachtige lage tonen waergave zonder enige vervorming.

Waar u ook zit, u heeft overal een ruimtelijke Hi-Fi waergave, die rijk en vol blijft, zelfs indien het systeem zacht speelt.

Zo goed als onzichtbaar te plaatsen

Het systeem is zodanig ontworpen dat het in elk interieur past. Het slanke muziekcentrum heeft een radio en CD-speler en extra aansluitingen voor bijvoorbeeld uw televisie, videorecorder, of ander apparaat. De fraaie kubusluidsprekers en de Acoustimass® Module, die uit het zicht kan worden geplaatst, completeren de elegantie van het systeem.



Het Bose Lifestyle® 12 Audio Home Entertainment systeem omringt u met een natuurlijke balans van direct en gereflecteerd geluid.

Eenvoud

Voor een optimaal bedieningsgemak heeft Bose een nieuw soort afstandbediening ontwikkeld. Met slechts een druk op enkele knoppen kunt u alle functies van het systeem bedienen. U hoeft deze afstandbediening niet te richten en u kunt hem overal in huis

gebruiken. Hij werkt zelfs door wanden en vloeren heen. Voor meer informatie of het adres van de Bose dealer kunt u bellen, faxen of de bon insturen. Bezoek de dichtstbijzijnde dealer om kennis te maken met het beste voor de Hi-Fi en de Video wereld.

Jawel, ik wil meer weten.

Zend mij meer informatie over het Bose Lifestyle® 12 systeem.

Naam: _____ m/v
Telefoon: _____ overdag
_____ 's avonds
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____

Bose B.V., Nijverheidstraat 8, 1135 GE Edam,
Telefoon 02993-69191, **BOSE**
Fax 02993-68166 *Better sound through research®*

Drop Zone

FILMS

Amerikanen weten als geen ander wat spektakel is, en laten we eerlijk zijn: 'skydiving' klinkt toch net even anders dan 'parachutespringen'. Een oefensprong boven Texel is beslist een stuk veiliger, maar wat de waaghalzen in Drop Zone allemaal uithalen is wel een stuk leuker om naar te kijken.

Drop Zone moet het niet hebben van een ijzersterk verhaal, maar spettert werkelijk van de actie. De skydivers springen bij bosjes uit het vliegtuig, en halen kilometers boven de grond - met of zonder parachute - de mooiste stunts uit.

Ontsnapping

Wesley Snipes speelt de rol van agent Pete Nessip die samen met zijn broer een meestercomputerkraker naar een andere gevangenis moet brengen omdat hij wordt bedreigd. Dat dit transport per vliegtuig plaatsvindt, resulteert in de meest spectaculaire ontsnapping ooit. Op 10.000 meter hoogte bevrijdt een team skydivers de gevangene, blaast een gat in de 747 en springt er vervolgens uit. In de chaos komen Nessip's broer en een groot aantal passagiers om het leven.

Schorsing

Terug op de grond blijkt pas echt hoe knap de ontsnapping was. Alles is zo perfect in scène gezet dat Nessip's superieuren geloven dat het een mislukte kaping was en alle 'bad guys' zijn omgekomen. Nessip's vermoeden dat het een geslaagde ontsnapping was, wordt als belachelijk van de hand gedaan. Een parachutesprong van 10 kilometer hoogte is volstrekt onmogelijk en er is ook geen enkel bewijs om zijn theorie te staven. Sterker nog, men vermoedt dat de ramp het gevolg is van een paniecreactie van Nessip's broer en in afwachting van een onderzoek wordt Pete geschorst en moet hij zijn penning en pistool inleveren.

De smaak te pakken

Vanzelfsprekend trekt Nessip zich hier niets van aan en start hij zijn eigen onderzoek. Hij weet dat hij de moordenaars



moet zoeken in het wereldje van de skydivers en Nessip stort zich letterlijk in het diepe. De mooie en - net als alle skydivers - prettig gestoorde Jessie Crossman (Yancy Butler) brengt hem de basisprincipes van het springen bij. Hoewel zijn eerste ervaring in het luchtruim verre van aangenaam is, krijgt Nessip de smaak snel te pakken en doet 'zijn team' zelfs mee aan de grote skydive-demonstratie op onafhankelijkheidsdag, de

enige dag dat skydivers overal in de stad mogen landen. En van deze mogelijkheid willen de bad guys natuurlijk ook gebruikmaken.

Romantiek

Zoals gezegd zit Drop Zone boordevol actiescènes en het tempo van de film is hoog, waardoor het je niet echt opvalt dat het verhaal een beetje rammelt. Snipes/Nessip is natuurlijk een bikkelaar die goed kan knokken en koste wat het kost de moordenaars wil pakken, maar hij neemt af en toe ook de tijd een beetje vertederend te stuntelen. Jessie is een zeer pittige tante met veel lef en een grote mond, maar natuurlijk eigenlijk een schatje. Leuk detail is dat de twee hoofdrolspelers voor de verandering eens niet op het romantische vlak bij elkaar komen. Je zit er de hele tijd op te wachten, maar het gebeurt gewoon niet. Voor de rest gebeurt er echter een hele hoop en is Drop Zone een leuke film voor de actieliefhebber. (FC)



Drop Zone
Nederlands ondertiteld
f 59,95
Philips Media

Star Trek Generations

Sommige mensen gaan zeer ver in de adoratie van hun TV- of filmhelden. Dat geldt zeker voor Trekkies, zoals de echte Star Trek-fans zichzelf noemen. Star Trek is 'hot': de Star Trek-fanclubs zijn zo langzamerhand niet meer te tellen, er worden regelmatig Star Trek-conventies georganiseerd, er zijn cursussen Klingon en sommige fans gaan zelfs zo ver dat ze dag en nacht in Enterprise-uniform rondlopen.

René Janssen

Liever Kirk of Picard?

Trekkies schijnen onderling fanatiek te discussiëren over de vraag welke Star Trek-serie nu eigenlijk het leukste is. De originele afleveringen met Captain James T. Kirk en Spock, de meer recente Next Generation-serie met Jean-Luc Picard en Riker, of Deep Space Nine die momenteel in ons land te zien is? En dan is er ook nog de Voyager-serie die thans hoge ogen gooit in Amerika. De meeste fans zijn het er wel over eens dat de strijd gaat tussen de originele, inmiddels enigszins naïef aandoende, afleveringen, en de Next Generation-serie met Picard, Data, Riker en Worf. Vanwaar deze lange uitwijding over de diverse series? Nou, dat heeft alles te maken met de *Star Trek Generations* Video CD die onlangs is uitgebracht. Door een bizarre speling van de natuur ontmoeten James T. Kirk en Jean-Luc Picard elkaar namelijk in deze film, ondanks het feit dat ze beiden van compleet verschillende generaties zijn. Waarmee ook meteen de titel van deze Video CD verklaard is.

Blokje rond Pluto

Star Trek Generations begint met feestelijke beelden van de inwijdingsceremonie van het nieuwste Enterprise-schip. De inmiddels gepensioneerde oudgedienden Kirk, Scotty en Chekov zijn aan boord als eregasten. De nog jonge, onervaren Captain Harriman leidt de gasten rond, onder begeleiding van een horde journalisten. De 'oude garde' kijkt de ogen uit, vooral omdat de Enterprise is uitgerust met de nieuwste apparatuur. Aan boord maken ze onder anderen kennis met stuurman Demora, de dochter van luitenant Sulu. Dan vertrekt de Enterprise uit het ruimtedok, voor een 'blokje rond Pluto'. Als het schip nog maar net onderweg is, ontvangt men een noodsignaal. Alle ogen zijn direct gericht op Kirk, maar die laat Harriman (voorlopig) nog even ploeteren. Het noodsignaal blijkt afkomstig van een vrachtschip, dat gevangen zit in een allesvernietigend energielint. Het schip, met aan boord enkele honderden El-Auriaanse vluchtelingen, wordt langzaam uiteengereten en heeft dringend hulp nodig. Harriman's eerste reactie is, tot zichtbaar ongenoegen van Kirk, het oproepen van een ander schip. De zwaar onderbezette Enterprise blijkt echter het enige schip in de sector te zijn. Harriman begint al aardig in paniek te raken, zeker als blijkt dat de Enterprise nog niet is uitgerust met een trekstraal. Sterker nog, ook andere elementaire onderdelen blijken nog te ontbreken.





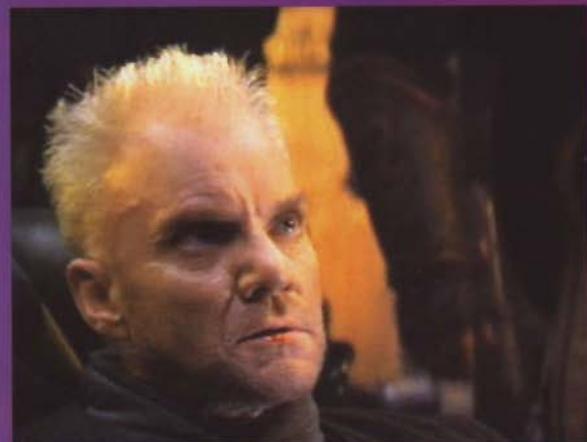
Beam them up Scotty

Uiteindelijk besluit Harriman z'n trots in te slikken en Kirk om suggesties te vragen. Deze adviseert de vluchtelingen van het vrachtschip over te laten stralen door Scotty. Terwijl men hiermee bezig is, bezwijkt het vrachtschip echter onder het geweld van het energielint. Slechts enkele tientallen vluchtelingen blijken veilig overgestraald te zijn naar de Enterprise. Onder hen herkennen we Geinan (Whoopie Goldberg), die in de Next Generation-serie regelmatig te zien is als barkeeper. Hoewel, dat kan toch helemaal niet? Dat zou namelijk betekenen dat ze in ruim zeventig jaar vrijwel niet ouder is geworden. Later ontdekken we hoe één en ander in elkaar zit, maar dat verklappen we nu natuurlijk niet. We zien tijdens de chaos tijdens het overstralen trouwens ook nog even een wiharige man (zoals later blijkt Dr. Soran), die een Enterprise-bemanningslid wanhopig duidelijk probeert te maken dat hij terug wil keren naar het vrachtschip. De reden daarvoor wordt later duidelijk.



Exit James T. Kirk

Ondertussen probeert Kirk de Enterprise te redden, die eveneens in het energielint verstrikt is geraakt. De enige ontsnappingsmogelijkheid is het simuleren van een foton-torpedo-inslag (echte torpedo's zijn namelijk ook al niet

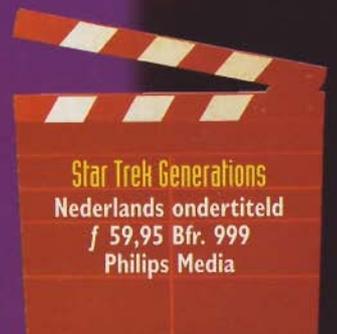


aan boord). Om dat te realiseren, zal iemand echter kortsluiting moeten maken in een diep in het binnenste van het schip verborgen schakeling. Uiteraard meldt Kirk zich als vrijwilliger en zoals altijd lukt het hem net op tijd het schip te redden. Helaas wordt de Enterprise tijdens de ontsnapping nog net geraakt door de staart van het energielint, waardoor drie complete dekken weggeslagen worden. En ja hoor, u raadt het al, Kirk was aanwezig op één van die dekken. Exit James T. Kirk en dus einde film? Nee hoor, het bovenstaande gebeurt allemaal in het eerste kwartier.

78 jaar later

De film slaat vervolgens 78 jaar over. Hier krijgt Picard een persoonlijk bericht van de Aarde, waardoor hij duidelijk flink van slag raakt. Vervolgens ontvangt de Enterprise een noodsignaal van een ruimte-observatorium, dat bij aankomst vrijwel vernietigd blijkt te

zijn. Vijf van de negentien bemanningsleden zijn nog in leven, waaronder... Dr. Soran (Malcolm McDowell). Deze blijkt net als Geinan geen dag ouder te zijn geworden, hetgeen op z'n minst eigenaardig te noemen is. Soran is bezig met een duivels plan, met als einddoel terugkeer naar het energielint. Hij heeft namelijk ontdekt dat dit een soort doorgang is naar een tijdloos vacuüm (de Nexus), waarin iedereen gelukkig en onsterfelijk is. Om de Nexus te bereiken, moet Soran echter eerst de koers van het lint wijzigen. De enige manier om dat te doen, is door complete planeten op te blazen en dat kan Picard natuurlijk niet toelaten. Soran weet echter te ontsnappen en dus moet de Enterprise in de achtervolging. Samen met de krankzinnige geleerde komt Picard uiteindelijk in de Nexus terecht, waar hij de doodgewaande Kirk ontmoet. Samen binden ze de strijd aan met Soran.



Klassiekers in de herhaling

Black Rain, Flying High en Flashdance



De oudjes *Black Rain*, *Flying High* (of *Airplane!* als je wilt) en *Flashdance* zijn al weer een flinke tijd uit op Video CD. Omdat deze films nu ook Nederlands ondertiteld verkrijgbaar zijn, haalden we deze actie-, humor- en dansklassieker nog een keer uit de kast. Popcornbakken vullen en lekker onderuit zakken.

Rijzende zon

Black Rain is een spannende thriller die knap in elkaar steekt. De film laat nog eens zien hoe groot het verschil tussen de Japanse en de Amerikaanse cultuur is, maar is vooral een keiharde aangelegenheid vol actiescènes. Michael Douglas speelt de New Yorkse politieagent Nick Conklin, die de opdracht krijgt om een Japanse moordenaar te escorteren naar zijn vaderland. Conklin zit overigens middenin een zaak waarin hij wordt beschuldigd van het ontvreemden van crimineel geld. Toch gaat hij met zijn partner Charlie Vincent (Andy Garcia) op reis naar het land van de rijzende zon. Aangekomen op het vliegveld van Osaka wordt hun gevangene echter bevrijd door zijn getoerde maten van de Japanse maffia, de Yakuza.

Wraak

De zaak wordt hem uit handen genomen door de Japanse politie, maar wanneer Charlie op brute wijze wordt vermoord, krijgt de zaak voor Nick een persoonlijke draai. Op eigen houtje gaat hij achter de moordenaars van zijn vriend aan, maar dat gaat zomaar niet in Japan. Amerikanen zijn hier namelijk nog steeds niet echt populair. Nick heeft alle hulp nodig van zijn enige twee houvasten: een politieman en een Amerikaanse serveerster uit een nachtclub. De persoonlijke wraak van een Amerikaanse politieman mondt uit in een uiterst bloederig gevecht tegen de hele Japanse georganiseerde misdaad.

Lachspieren in z'n vrij

De film *Flying High* uit 1980, ook wel bekend onder de naam *Airplane!*, is ook onlangs Nederlands ondertiteld uitgebracht. Deze klassieke satire op de serie *Airport* is een niet aflatende aaneenschakeling van overtrokken, absurde en hilarische situaties. Sommige grappen van dit product uit de humorstal van Abrahams en de gebroeders Zucker, vallen weliswaar niet of nauwelijks te vertalen, maar de creativiteit van de vertalers is natuurlijk ook weer een kunst apart. Er is maar één manier om deze rampvlucht te overleven: riemen vast en de lachspieren in z'n vrij.

Vertaling

Ted is een ex-gevechtspiloot, die bij zijn laatste vlucht een vliegtrauma heeft opgelopen. Hij verliest al zijn zelf-respect, en als hij niet oppast ook nog zijn vriendin. Zij is stewardess en heeft gedreigd weg te lopen als hij niet iets aan zijn vliegangst doet. Dus Ted stapt weer op het vliegtuig. Laat dat nou net het vliegtuig zijn dat onder leiding staat van Roger, Clarence Oveur en Victor. Het gevolg laat zich raden: "Clarence, we have clearance." "Roger, over." "It's Clarence Oveur!" "Roger, Clarence. What's our vector, Victor?" Kortom, geniaal, en de ultieme uitdaging voor een filmvertaler.





Debiliteit

Graaf eens in het allerdiepste van je fantasie om te bedenken wat er in een vliegtuig tussen L.A. en Chicago allemaal mis kan gaan, en het is bij lange na nog niet de helft van wat er in *Flying High* gebeurt. Voedselvergiftigingen die leiden tot massale slaapziekte, een automatische piloot die leegloopt als je er met je sigaret te dicht bij komt, een piloot met een drankprobleem (hij krijgt de drank maar niet in zijn mond, wat hij ook probeert) en Japanner met zelfmoordneigingen en ga zo maar door. Een krankzinnige film over moed, liefde, debiliteit en luchtvaartvoedsel. *Flying High* is een film die je gewoon zo één à twee keer in

de maand uit je kast moet trekken, wanneer je lachspieren een beetje vast zitten.

Dansfilms

De film *Flashdance* was in de jaren tachtig een enorm succes. Niet alleen voor de bioscoop, maar ook voor de platenindustrie. Hitjes als *Flashdance* (zelfs bekroond met een Oscar!) en *What a Feeling* gingen als zoete broodjes over de toonbank, maar dat leek al bijna gewoonte bij dit soort dansfilms. Denk maar aan *Fame*, *Saturday Night Fever* en *Dirty Dancing*. Die overeenkomst beperkt zich niet alleen tot het kassucces. Allemaal gaan ze over jonge mensen die het podium op willen, en eerlijk is eerlijk, dansen kunnen ze.



Carrière

De mooie Jennifer Beals speelt en danst Alex Owens. Overdag werkt ze als lasser en 's nachts werkt ze als danseres in een nachtclub. Aan populariteit komt ze niets tekort, voor wat dat waard is in een plaatselijke bar. Toch heeft ze een grote wens, en dat is mogen dansen op de dansacademie van Pittsburgh. Wanneer ze er echter auditie mag doen, wordt ze afgeschrikt door de sfeer die er op zo'n academie heerst, en geef haar eens ongelijk. Raar volkje, die dansers. Ondanks de deuk in haar zelfvertrouwen gaat ze verder. Gelukkig heeft ze twee vrienden, die op hun beurt proberen carrière te maken als 'stand up comedian' en als kunstrijdster.



Zoet

Gesteund door deze vrienden gaat ze verder op zoek naar haar droom. Onafhankelijkheid, doorzettingsvermogen, liefde en vooral dansen, de film is in feite net zo zoet als het klinkt. Toch blijkt er een grote groep kijkers te zijn die de vingers erbij aflikt. Toegegeven, er wordt fantastisch gedanst, er zitten een paar erg leuke scènes in en de stadsbeelden zijn ook niet lelijk, maar het verhaal mist vaart en spanning. *Flashdance* geeft echter zonder twijfel uitdrukking aan het tijdsbeeld van de jaren 80 en er zijn nog mensen zat die zich daar vol overgave in onderdompelen. (RH)



Benny en Joon

De serie *21 Jump Street* heeft zo zijn vruchten afgeworpen: Richard Grieco als jong sexsymbool in *Teen Cop*, Captain Fuller als geheim agent in *X-Files* en natuurlijk Johnny Depp. Laatstgenoemde heeft eigenlijk voor de leukste rollen gekozen. *Edward Scissorhands* liet hem zien als verknipte outcast in een surrealistisch Amerikaans dorp, en *Don Juan De Marco* laat Depp nogmaals de waarheid een kwartslag draaien. Nu is hij te zien in *Benny & Joon*, een komisch verhaal over liefde en gekte.

Benny (Aidan Quinn) en Joon (Mary Stuart Masterson) wonen al hun hele leven samen. Joon heeft last van epileptische aanvallen en wordt nauwlettend door haar psychiater en haar broer Benny in de gaten gehouden. Ze wil namelijk nog wel eens dingen in brand steken, als ze niet aan het schilderen is of pindakaas-milkshakes maakt. Alle huishoudsters en oppassen lopen gillend weg en het lijkt erop dat ze in een tehuis moet.

Gek potje poker

Wanneer ze op een onbewaakt ogenblik het spelletje poker overneemt van haar broer, verliest ze een weddenschap. De winnaar wilde namelijk maar al te graag van zijn neef af, die al een tijdje bij hem logeert. Sam (Johnny Depp) is een rustige jongen, als hij maar niet de hele tijd Buster Keaton nadeed. Zuchtend moet Benny toezien hoe een tweede gek de intrek neemt in zijn huis. Zo vervelend is dat echter helemaal niet.

Zo gek nog niet

Sam is namelijk zo gek nog niet. Hij maakt het huis schoon, maar dan wel op een knotsgekke Buster Keaton-manier, hij maakt tosti's, maar dan met een strijkijzer, en hij vrolijkt Benny op door hem te koppelen aan de dame van het restaurant. Benny raakt meer en meer onder de indruk van de talenten van Sam en wil grote dingen met hem gaan doen. Joon raakt ook



onder de indruk van hem en inderdaad, ze doen ook grote dingen met elkaar. Sam vindt het allemaal prachtig. Een huis, een geliefde, het kan niet meer stuk. Benny durft echter niet de relatie aan te gaan met de dame uit het restaurant. Wie is er nou gek?

Een te gekke film

Als je naar de cover van de Video CD kijkt, word je al gauw op het verkeerde been gezet. *Benny & Joon*? Waarom niet gewoon June? Of klinkt dat teveel als *Henry and June*? En dan die foto, moeten we straks gaan lachen? Niet zeuren, kijken! Al was het alleen maar om het geheugen wat Buster Keaton betreft op te frissen. Steeds meer filmers lijken een ode te willen brengen aan deze kroonprins der komieken uit het begin van deze eeuw. Denk maar aan *Oh Boy* met Kees van Kooten. Johnny Depp mag dan geen uiterlijke overeenkomsten vertonen - op een wezenloze blik na - hij heeft vreselijk hard gestudeerd op zijn klassiekers. En met effect. (RH)

Benny & Joon
Nederlands ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
Philips Media

Homer en Eddie

FILMS

Roadmovies lijken een trend te worden op Video CD. *Thelma and Louise*, *Wild at Heart*, *F.T.W.* en nu is er alweer een nieuwe. *Homer and Eddie* is een film met James Belushi en Whoopi Goldberg. Op het eerste gezicht denk je dan aan een komedie, maar dat is het eigenlijk niet. Hoezo niet, er valt toch genoeg te lachen? Maar niet iedere film waar je om moet lachen is een komedie. *Homer and Eddie* blijft voor mij een roadmovie. En geen slechte ook, mag ik wel zeggen.

De niet bijster slimme Homer Lanza (Belushi) verlaat op een dag zijn huisje in Arizona om zijn stervende vader op te zoeken. Hij pakt zijn tandenborstels in, stopt wat geld in zijn rechtersok, bekijkt welke pet hem het beste staat om te liften en gaat op weg naar Oregon. De eerste lift is geen toppertje. Zodra hij zich heeft voorgesteld krijgt hij de loop van een pistool onder zijn neus gedrukt en moet hij zijn geld inleveren. Hij geeft het tientje dat in zijn jaszak zit en wordt de auto uitgegooid. Hij giert het uit van plezier omdat ze de inhoud van zijn rechtersok niet hebben ingepikt. Hij lacht echter te vroeg. De auto stopt, rijdt terug en Homer is arm.

Avontuurlijke reis

De volgende dag wordt hij wakker in een auto op de sloop, niet wetend dat er nog iemand in de auto slaapt. Een jongensachtig meisje, dat zijn geld wil. Wanneer hij vertelt dat hij het niet meer heeft, belooft ze hem het geld terug te gaan halen. Het is per slot van rekening nu haar geld. Tijdens hun reis leren ze elkaar goed kennen. Homer mag dan niet zo snel met zijn hersenen zijn, hij is een devoot gelovige. En Eddie mag dan erg 'lief' voor Homer zijn, ze krijgt af en toe woedeaanvallen, waarin ze wel eens iemand kan doodschieten. Eddie heeft namelijk een dodelijk tumor in haar hersenen. De reis gaat via de nicht van Eddie (die Homer inwijdt in de 'liefde') en de moeder van Eddie (die op een begraafplaats ligt te slapen tegen haar eigen steen) naar het ouderlijk huis van Homer. Een nogal groot huis, waar zonder twijfel rijke mensen wonen. Zouden al zijn fantasieverhalen dan toch waar zijn?

On-Amerikaans

James Belushi zet op een werkelijk briljante manier de debiele Homer neer. De keiharde politiemannet uit *Red Heat* en *K9* lijkt hier sprekend op John Malkovich in *Of Mice and Men* en zelfs op Dustin Hoffman in *Rain Man*. Whoopi Goldberg kan eigenlijk nooit veel kwaad doen. De wispelturige buien van de vertederende en tevens levensgevaarlijk Eddie zijn indrukwekkend. Verder wordt er op een bijna on-Amerikaanse manier met clichés als seks en geweld omgegaan. Misschien omdat het een film van Andrei Konchalovski is. *Homer and Eddie* is een mooi drama, met schitterend camerawerk en een goed, maar triest verhaal. (RH)



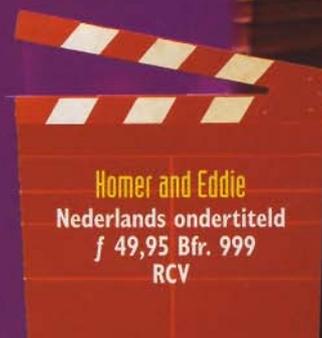
Ja, ik heb drie mensen vermoord.



Ik heb zolang niet gebiecht. Wat een stom idee.



O ja? Ga een stap achteruit alsjeblieft.





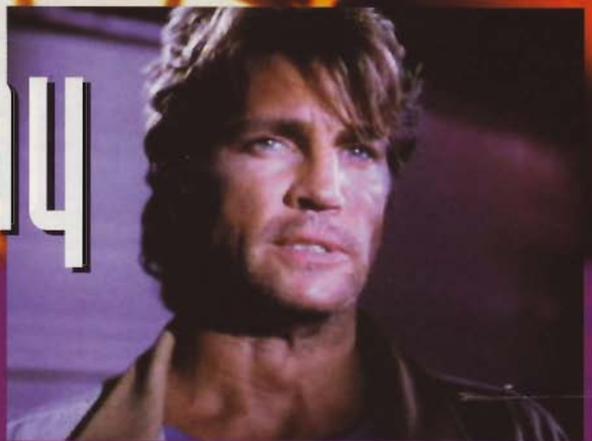
Bad Company

Een verlaten weg, een obscuur benzinstation, voorbijwaaiende takkenresten, een autoradio met angstige nieuwsflitsen en het aloude weerbericht: droog en warm.

Yep, it's another roadmovie. Opnieuw staat het prachtige, woeste landschap van de Verenigde Staten centraal in deze tergend spannende film met in de hoofdrollen Eric Roberts en Lance Henriksen.

Over slecht gezelschap gesproken.

Bad Company is een film voor liefhebbers met stalen zenuwen.



Jack is een simpele vertegenwoordiger in papierproducten. Sinds de uitvinding van de computer gaat het niet goed met zijn branche en moet hij steeds verder op reis om zijn producten aan de man te brengen. Een eenvoudige man met maar weinig op zijn verlanglijstje. Hoewel? Wat zit er toch in dat koffertje dat hij achterin heeft? Zijn dat niet die miljoenen dollar die net zijn geroofd uit een Casino in Vegas?

Drive and don't look back

Wanneer Jack bij een tankstation aankomt, is daar net een moordonderzoek aan de gang. Een agent raadt hem aan om vanaf daar aan één stuk door te rijden naar de snelweg. Dit is namelijk niet de plaats om nieuwe vrienden te maken of om eens vriendelijk te zijn voor duistere lifters. Reden genoeg om de jongeman even verderop maar snel voorbij te rijden. Niet omkijken, plankgas.

Intimidatie

Opgelucht bereikt Jack de snelweg en kan hij eindelijk zijn behoefte doen. Laat nou net deze jongeman ook in het toilet staan. Kleine portie schuldgevoel, beetje intimidatie van de kant van de jongeman en even later moet Jack deze heer op een etentje tracteren. Wanneer Adrian echter even later achter de jongedame van het etablissement aan naar de keuken glipt, maakt Jack dat hij wekomt. Het is echter alsof de duivel ermee speelt. De weg is even verderop afgesloten, en Jack moet weer terug naar het dorp.

Tegenmaatregelen

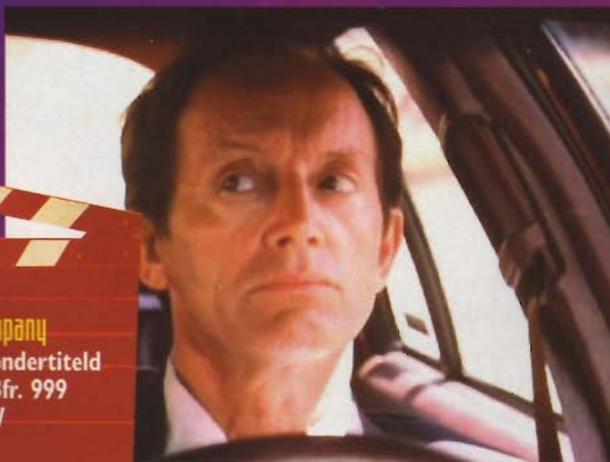
Opnieuw is er een moord gepleegd. Jack herkent de afgesneden arm van de jongedame van het etablissement, en de angst slaat hem om het hart. En wie staat er even later bij hem op de motelkamer? Juist, Adrian. En laat Jack het niet in zijn hoofd halen om weer te vluchten. Anders zal Adrian de wereld wel eens vertellen over wat Jack in het koffertje heeft. Jack zal snel met tegenmaatregelen moeten komen, want overal waar zij komen vallen er doden en iemand als Adrian raak je niet zomaar kwijt.

De kunst van spanning

Wie kent dat niet? De angstdroom dat je voor iemand wil vluchten, maar waar je ook terechtkomt, daar is-ie weer. Geloof me, dit is nog half zo erg niet als de gebeurtenissen in *Bad Company*. De makers hebben zich niet verlaagd tot het horrorgehalte van films als de *Hitchhiker*, maar ik weet niet wat ik enger vind. Van begin tot eind zit je in spanning, terwijl je eigenlijk niets echt ziet gebeuren. Dat is volgens mij de kunst van het opwekken van spanning: de kijker met zijn verbeelding zelf de gruwelen laten invullen. (RH)



Het was prachtig, Jack.



Bad Company

Nederlands ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
RCV

Baby Boom



FILMS

In de jaren 60 werden uitzonderlijk veel kinderen geboren. In de jaren 70 kregen de dames te horen dat ze moesten trouwen met een rijke zakenman, arts of jurist. In de jaren 80 werden ze dat zelf. In de jaren 90 werden er een stuk minder kinderen geboren.



Over rollenpatronen gesproken. *Baby Boom* is komedie die hierover gaat.

Of juist niet?

J.C. Wiatt (Diane Keaton) is afgestudeerd op Yale en heeft inmiddels flink carrière gemaakt. Je kent ze wel, die dames die alleen in afkortingen als AE, VP en ASAP praten en eerst de agenda van de dag doorbrullen voordat ze 'goedemorgens' zeggen. Je krijgt natuurlijk pas een 'corner office' als je zo'n zeventig à tachtig uur per week maakt en het wordt voor J.C. alleen nog maar drukker, want ze kan promotie maken tot venoot. Maar ze was toch nog niet van plan om te trouwen, dus heeft ze tijd genoeg.

Een erfenisje

Op een nacht krijgt J.C. een telefoontje uit Engeland. Haar achternicht is overleden en aangezien J.C. de laatst overgeblevene van de familie is, krijgt zij de erfenis. Of ze die maar even op wil halen. "Wat heb ik geërfd?" Lijn verbroken. Ze kan net even een uurtje vrijmaken om de erfenis op te halen van het vliegveld en heeft niet veel later enorme spijt. De erfenis blijkt namelijk de 13 maanden oude baby van de achternicht te zijn, die niet past in de carrièregevoelige toekomstplannen.

Moederinstinct

Een yuppie met een kindje, dat kan natuurlijk niet in het land van duizend min één mogelijkheden. J.C. zou nog geen goudvis in leven kunnen houden, laat staan een baby. Ze beweegt in eerste instantie dan ook hemel en aarde om een oplossing te vinden, maar gaat uiteindelijk toch overstag. Zou er dan toch een stukje moederinstinct te vinden zijn in het hart van deze hardste vrouw onder de zakenmannen? Manlief ziet het in ieder geval niet zitten en J.C. staat er alleen voor. Wanneer dan tot overmaat van ramp de assistent van J.C. er met de promotie vandoor dreigt te gaan, ligt de toekomstdroom in duigen. Maar hier laat J.C. het niet bij zitten.

Baby's

Baby's doen het altijd goed in speelfilms. *Three Men and a Baby* (+ and another baby, + and a little lady) en *Look Who's Talking* (+ -Too, + -Now) zijn slechts enkele voorbeelden. *Baby Boom* dreigt een beetje te vervallen in een herhaling van de herhaling. Het yuppie-moederschap is echter een leuke invalshoek en het zeer sterke spel van Keaton maakt van *Baby Boom* een prima komedie. En het is natuurlijk op z'n tijd zeer welkom om de kostwinner des huizes te laten zien dat "je werkt om te leven, en niet leeft om te werken." (RH)



Quigley Down Under

Engeland komt er
niet altijd goed
vanaf als heerser



in het buitenland. In *The Last of the Mohicans* waren de Engelsen de arrogante heersers in Amerika, die vonden dat de oorspronkelijke bevolking het leven niet waard was.

In de film *Quigley Down Under* laten zij hun moordlust gelden tegen de Aboriginals.

Tom 'Magnum' Selleck speelt de Amerikaanse scherpshutter Matthew Quigley, die helemaal naar Australië reist om in dienst te treden van de Engelse rancher Marston. Bij zijn aankomst wordt hij opgewacht door een stelletje boeren-

kinkels, die net bezig zijn om Crazy Cora in toom te houden. Crazy Cora (Laura San Giacomo) is een knappe vrouw, maar zo gek als een deur. Quigley neemt haar mee, luisterend naar zijn blanke pit onder zijn leren holster.

Kangoeroes of bison

Aangekomen bij zijn nieuwe werkgever staat hem echter een verrassing te wachten. In plaats van wilde honden afschieten is het de bedoeling dat Quigley zijn geweer op de Aboriginals richt. Deze horen volgens Marston niet in Australië thuis en moeten worden uitgeroeid. Daar werkt Quigley niet aan mee, hij heeft al genoeg onzinnig bloedvergieten gezien. Samen met Cora wordt hij 'behandeld' en in de woestijn gedumpt, waar niemand kan overleven. Als door een wonder worden ze gered door een groep Aboriginals en er ontstaat een mooie vriendschap. De Aboriginals worden op hun beurt echter weer opgejaagd door de mannen van Marston. Quigley, slechts gewapend met zijn Sharp lange afstandsgeweer, moet de oplossing bieden. Kortom, een western van de oude stempel, maar dan met kangoeroes in plaats van bison.

Magie

De film is van het begin af aan het bekijken waard. En dan nog eens en nog eens. De dialogen tussen Selleck en de kleine San Giacomo zijn af en toe geniaal. Selleck als een goedzak met arendsogen, en Laura San Giacomo als schat die hem de meest lieve antwoorden geeft. Australië is werkelijk prachtig. Een complimentje voor de locatiefotografie van David Eggby die een knappe en indrukwekkende sfeer creëert. De Aboriginals krijgen tussen de vreselijke moordpartijen door gelukkig de kans om iets van hun indrukwekkende magie te laten zien.

Geen grapjes

Het meespelen van Tom Selleck vermoedt in eerste instantie misschien een western vol humor, maar dat is niet het geval. Ten eerste maak je over dit onderwerp geen grapjes, en ten tweede blijft het voor pure humorfans teveel bij een glimlach. *Quigley Down Under* moet het eerder hebben van stevige actie, en is vooral een scherpe, Australische variant op de klassieke Amerikaanse western. Er is veel gebeurd voor Tom Selleck sinds de serie *Magnum* en voor Laura San Giacomo sinds *Sex Lies and Videotapes*. *Quigley Down Under* tillen ze met z'n tweeën naar het niveau van een absolute aanrader. (RH)



Een hobbelig pad betekent nog niet een onevenwichtige geest.

Quigley Down Under

Nederlands
ondertiteld
f 49,95 Bfr. 999
Philips Media



Jij bent 'n halve gare.
Da's een ding dat zeker is.

Shallow Grave

Britse nachtmerrie

What's a little murder between friends?

De wervingstekst van de thriller

Shallow Grave prikkelt zonder twijfel

ieders nieuwsgierigheid. De klassieke

Britse 'suspense' en een vleugje

cynisme loslaten op het aloude

moordthema schept hooggespannen

verwachtingen.

Shallow Grave lost deze verwachtingen volledig in. Het debuut van zowel regisseur Danny Boyle als scenarioschrijver John Hodge werd juichend ontvangen en door de critici beloond met de Bafta Award voor 'Outstanding British Film'.

Kruisverhoor

Het begint allemaal vrij onschuldig. Drie jonge huisgenoten zijn op zoek naar een vierde bewoner voor het prachtige pand waarin ze wonen. Journalist Alex, accountant David en dokter Juliet willen iemand als henzelf, ofwel jong, charmant en welgesteld. Alle kandidaten zakken grandioos voor dit yuppie-examen en gaan stuk voor stuk kansloos ten onder in het keiharde, maar beslist unieke kruisverhoor van het veeleisende drietal. Dan verschijnt Hugo. Hij is relaxed, vlot, en 'cool' en betaalt z'n huur vooraf én in cash. Hugo heeft dan ook al snel de sleutel van de kamer in bezit.



Dilemma

Hugo blijkt ook een rustige huisgenoot, want de dag nadat hij is ingetrokken vindt het drietal hem dood op z'n bed, overleden aan een overdosis. Het aanvankelijke plan om de politie te bellen gaat in de ijskast als nader onderzoek van de kamer een koffer stampensvol geld oplevert. Het dilemma is daar: de politie bellen of het geld houden? De discussie over dit etische vraagstuk vindt plaats aan de keukentafel, die voor de gelegenheid is volgestapeld met bankbiljetten. Het duurt dan ook niet lang voordat voor de tweede optie wordt gekozen.

Onsmakelijk karwei

De beslissing brengt wel het nodige 'vuile werk' met zich mee, want ze moeten het lijk kwijt. Ze besluiten Hugo in het bos te begraven. Eerst moet het lichaam echter onherkenbaar gemaakt worden, zodat het bij ontdekking niet geïdentificeerd kan worden, en voor dit zeer onsmakelijke karwei worden democratisch strootjes getrokken. Terug in het appartement begint echter de ellende. David, Alex en Juliet blijken geen van allen over stalen zenuwen te beschikken en hun leven verandert stapje voor stapje in een gruwelijke nachtmerrie.

Op z'n Engels

Shallow Grave werd in de Engelse pers omschreven als 'The most chilling film since *Silence of the Lambs*', de cynische, zwarte humor werd vergeleken met *Pulp Fiction* en ik wil daar persoonlijk de donkere, dreigende sfeer van *Seven* wel aan toevoegen. Deze vergelijkingen zeggen beslist iets over het hoge niveau van *Shallow Grave*, maar gaan verder mank. Het opvallendste element aan *Shallow Grave* is namelijk zijn Engelse 'kaalheid'. De scènes zijn zonder opsmuk gefilmd; afstandelijk maar toch ook weer recht door zee. Alles draait om de situatie waarin het drietal zich bevindt en hun reacties daarop. De karakters van de personages worden eigenlijk nauwelijks uitgediept, waardoor hun acties volkomen onverwacht blijven en de spanning anderhalf uur lang als een donderwolk boven het geheel hangt. Conclusie: puntje van je stoel. (FC)



Turks Fruit

Paul Verhoeven herkeken

en Soldaat van Oranje

Hoewel ik, net als Tom Hanks, van de Apollo 11-generatie ben en daarom een diep respect ken voor wat de mensheid op technisch gebied allemaal vermag, is de vreselijke waarheid dat ik op het vlak van de elektronische ontwikkelingen helaas met een Boos Oog behept ben. Jawel, ik ben de man wiens lade van de CD-speler doorgaans klemt, die zijn antwoordapparaat geregeld ziet vastlopen (juist als de hoofdredacteur van CD-i Magazine om een stuk verzoekt), de harde schijf van zijn PC weet op te blazen of de wasmachine bij de centrifugestand een verwoestende tocht door de badkamer hoort ondernemen. Zoals de meeste westerlingen weet ook ik niet hoe bijvoorbeeld een koelkast precies werkt en daarom ben ik blij en gelukkig dat er van die mannen in overalls bestaan die voor een kop koffie en wat voorrijkosten altijd alles weer weten te fixen. Zonder deze mecaniciens van de Vooruitgang (onder wie een vriend die ik met de eretitel 'computerdokter' aanspreek) zou mijn bestaan in chaos ten onder gaan, en ondraaglijk zijn bovendien.

Rob van Scheers

Groot was dan ook de verbazing toen bleek dat, na wél eigenhandig het bandje van het antwoordapparaat te hebben ontward, ik als deskundige was uitverkoren om de CD-i 450-speler van Philips te testen. Dat kwam zo. Recentelijk zijn een aantal van de Nederlandse films van Paul Verhoeven op Video CD-verschenen en omdat ik zojuist het boek *Paul Verhoeven, de geautoriseerde biografie* heb geschreven, lag het volgens de redactie voor de hand om in een 'ervaringsverhaal' mijn belevenissen aangaande apparatuur en beeldkwaliteit van de CD-i's in een artikel te noteren. Professioneel werd per ommekeer een pakket afgeleverd, dat ik als een laffe *Mister Bean* eerst maar eens een week in de gang liet staan, voordat ik de moed had een en ander uit te pakken. Tussen het piepschuim trof ik een strak ontworpen apparaat, dat er niet angstaanjagender uitzag dan een gemiddelde CD-speler en ook het aantal bijgeleverde snoeren bleek enorm mee te vallen. Onmiddellijk wist ik de kabel te determineren als een zogeheten *AN Euroconnector*, omdat mijn video daarmee ook is toegerust en het bijgeleverde kastje schatte ik (gevoed door warme herinneringen aan race- en treinbanen) in als een transformator.

Feest der herkenning

Omdat we, in weerwil van ons elektronisch analfabetisme, natuurlijk als consument toch allemaal vreselijk eigenwijs zijn, liet ik de gebruiksaanwijzing verder voor wat-ie was. Stekker en snoer gingen in stopcontact en televisie, waarna het videokanaal werd ingesteld. Daarna bevrijdde ik het glimmende schijfje van *Turks Fruit* uit zijn doosje en bracht hem in bij de CD-i-speler. Ter rechterzijde sprak een knop bemoedigend: ON/OFF. Enigszins plechtstatig, want in de wetenschap de *Nieuwe Tijd* te betreden, drukte ik deze in, waarna een licht gezoem een aanvang nam en een groen lampje begon te flikkeren, dat al snel zijn equilibrium vond. Daar verschenen op het scherm reeds de titels. En ja hoor, daar klonk luid en duidelijk de klagende mondharmonica van Toots Thielemans, wiens *Dat Mistige Rooie Beest* de zo bekende titelmuziek van *Turks Fruit* vormt. Aldus nam het feest der herkenning een aanvang - ondanks het Boze Oog allemaal op eigen kracht! Uit krantenartikelen had ik inmiddels begrepen dat er zo'n 100.000 Nederlandse huishoudens zijn waarbinnen de CD-i een plek heeft gevonden. Tachtig procent van hen wil er, behalve spelletjes





FILMS

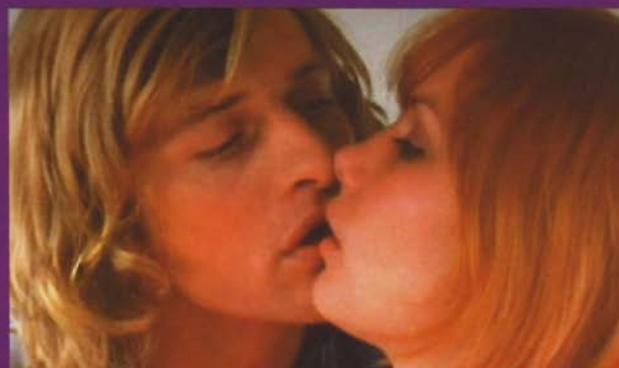
of encyclopedieën, ook speelfilms op kunnen bekijken. Omdat video's zoals bekend een beperkte houdbaarheid (circa 10 jaar) hebben, lijkt het voor filmgekken geen onaantrekkelijk idee om over te stappen op een andere 'beeld- en geluidsdrager'.

Alternatief

Paul Verhoeven bijvoorbeeld, is van video gewijzigd naar het systeem van de *laser disc*, waartoe een enorme monitor, voorzien van *surround* geluid ('Anders is het niet leuk!') zijn woonkamer in de Pacific Palisades, Los Angeles vult. In de kast staat een imposante collectie speelfilms, van Fritz Langs klassieker *Metropolis* tot aan Orson Welles' *Touch of Evil* en Hitchcocks *Vertigo*. Het zijn deze titels die de regisseur voor iedere nieuwe, eigen productie bestudeert, zoals bleek toen *Basic Instinct* in feite zijn hommage aan Hitchcock betrof. In Nederland heeft de *laser disc* geen wortel geschoten. Misschien dat, ondanks zorgelijke berichten over 'de voortdurende identiteitscrisis' de CD-i bij ons een aantrekkelijk alternatief voor de videoband kan zijn, vooral als er ook nog op het systeem, zoals beloofd, ge-Internet kan worden. Enfin, U als lezer van dit magazine bent daar vast veel beter van op de hoogte dan ik, zodat ik mij zal beperken tot de te bespreken films.

Hoogtepunten

Met *Turks Fruit* (1973) en *Soldaat van Oranje* (1977) doet de CD-i-bezitter in ieder geval geen miskoop, want samen met de kinderserie *Floris* en *De Vierde Man* behoren ze tot de hoogtepunten van de Nederlandse jaren van Paul Verhoeven. Objectief beschouwd zijn het de eerste 'modern getoonzette' producties uit de geschiedenis van de Nederlandse cinema, te verklaren uit het feit dat Verhoeven, anders dan zijn voorgangers op de Franse 'kunstzinnige' films geïnteresseerde tijdgenoten, zijn expliciete beeldtaal ook in die jaren al toesneed op de in Hollywood geldende wetten inzake ritme, montage en verhaalstructuur. Zo telt *Turks Fruit* (met 3.3 miljoen bioscoopbezoekers nummer één op de Top Tien aller tijden) ongeveer 1190 verschillende shots, waarmee Verhoeven het filmisch equivalent vond van de staccato-vertelstijl uit Jan Wolkers' roman. Interessant is ook de wijze waarop Verhoeven's voorliefde om een lopende scène bruusk te laten kantelen voor het eerst in *Turks Fruit* tot wasdom komt, een techniek die sindsdien wel zijn handelsmerk wordt genoemd.





Scala aan stemmingen

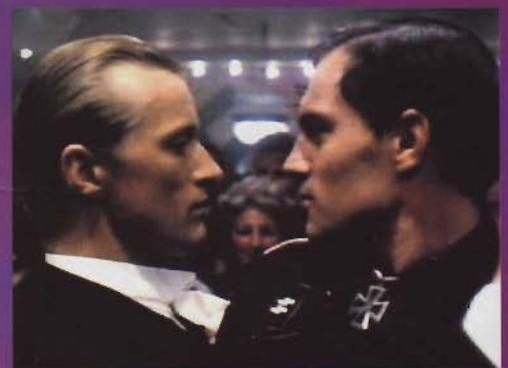
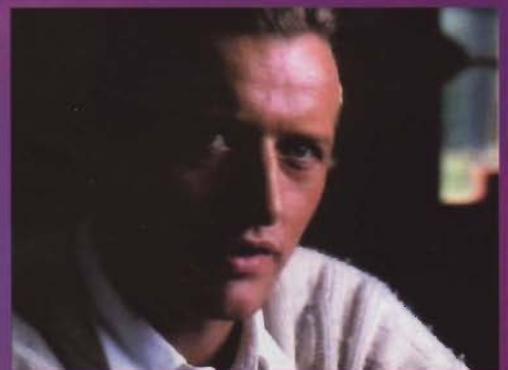
Het is in hooguit drie minuten dat Verhoeven zijn acteurs dit scala aan stemmingen laat uitdrukken. Toch hoeft *Turks Fruit* het niet alleen van die videoclip-achtige *drive* te hebben, want het gepassioneerde liefdesverhaal, gedragen door de nog piepjonge Rutger Hauer en Monique van de Ven, laat zich lezen als de definitieve neerslag van het Amsterdam uit het begin van de jaren zeventig. Het werkelijke thema van de film is overigens Wolkers' *Leitmotiv*: dat van de dood die altijd middenin het leven staat - zie: de ziekenhuisscène met de pruik voor de stervende Olga en het snoepgoed 'turks fruit.'

Goed en fout

Eveneens een gelaagd verhaal is *Soldaat van Oranje*. Wat ogenschijnlijk een karakteristieke oorlogsfilm lijkt, vol spanning en avontuur, is in werkelijkheid eerder een studie naar menselijk gedrag in onalledaagse tijden. Rutger Hauer speelt de studentikoze, vaak gedecoreerde held Erik (naar de auteur Erik Hazelhoff Roelfzema, wiens memoires voor de film model stonden), die op nogal opportunistische wijze gebruik maakt van de mogelijkheden die voor hem als verzetsman, aan de goede kant, open staan - het kost

Een voorbeeld:

1. De kunstenaar Erik (Rutger Hauer) verkoopt in zijn atelier een tekening aan een keurig heerschap, directeur van een ziekenhuis.
2. Onderwijl komt Olga (Monique van de Ven) vrolijk binnen met de boodschappen.
3. Erik vertelt enthousiast dat hij een tekening verkoopt. Het blijkt een schets te zijn van hoe Olga en hij de liefde bedrijven. De opmerking van de klant 'Dat bent U, mevrouw?' doet haar in razernij uitbarsten.
4. De man verdwijnt met de tekening. Erik is kwaad op Olga. Zij zegt: 'Dat doe je niet!' Bedoelende: de tekening is een particulier moment van hun tweeën. 'O nee?!,' antwoordt Erik, 'als je dood bent, verkoop ik je lijk nog aan het ziekenhuis.'
5. Buiten barst het onweer los. Olga rent door de voordeur naar buiten. Erik gaat achter haar aan. Hij ziet haar in de wolkbreuk staan. Dan stapt hij op haar af, haar blik is ver weg. Totdat hij haar zoent en zij hem herkent.
6. De regen stort nu uit de hemel. Olga spettert in een plas. Erik haalt glazen en rode wijn. In de regen drinken ze op hun eeuwigdurende liefde, de romantiek ten top wordt ook uitgedrukt in de muziek.
7. Op het hoogtepunt van de vertedering komt een auto in beeld rijden. Het is Olga's vriendin, die haar vraagt mee te komen naar een feestje in Alkmaar. Erik blijft alleen in de regen achter. Al weet hij het zelf nog niet, het is de laatste keer dat Olga en Erik zo'n euforisch moment hebben gedeeld.





sommigen van zijn vrienden uiteindelijk het leven. Andersom portretteert Verhoeven de figuur van Alex (Derek de Lint), één van de vijf studenten-vrienden van Erik, met evenveel empathie, ook al kiest deze voor het foute kamp door vrijwillig naar het Oostfront te vertrekken. In wat de mooiste scène van de film is brengt de regisseur die ambiguïteit van 'goed' en 'fout' terug tot een tango tussen Hauer en De Lint. Het is een gestileerd duel op hoog niveau: ze buigen naar beide kanten over, de dunne lijn tussen hun keuzes wordt in de dans geschetst, en wie zich niet goed vasthoudt valt overboord.

Her-(k)ijken

Voor eenieder die het werk van Paul Verhoeven inhoudelijk nog eens wil her-ijken (gewoon kijken mag natuurlijk ook) kan het alleen maar goed nieuws zijn, dat deze films nu in hun oorspronkelijke lengte en in prima kwaliteit weer te verkrijgen zijn.

Paul Verhoeven, regisseur

Na de televisieserie *Floris* (1969) is Paul Verhoeven bekend geworden met de volgende speelfilms:

- Wat Zien Ik?* (1971)
- Turks Fruit* (1973)
- Keetje Tippel* (1975)
- Soldaat van Oranje* (1977)
- De Vierde Man* (1979)
- Spetters* (1980)
- Flesh + Blood* (1985)

In Amerika heeft hij intussen de volgende speelfilms gemaakt:

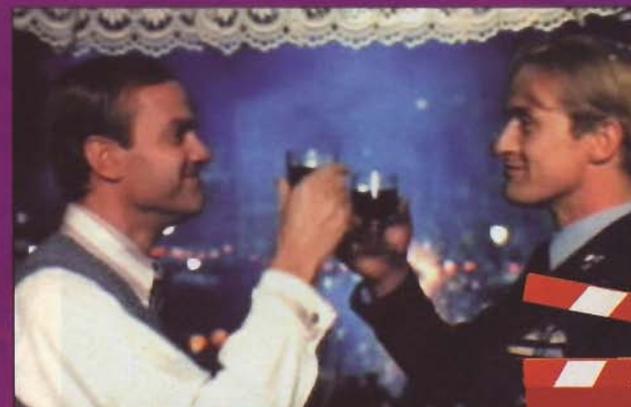
- Robocop* (1987)
- Total Recall* (1990)
- Basic Instinct* (1992)
- Showgirls* (1995)

Van de door Rob Houwer geproduceerde films zijn er een aantal op Video CD verschenen in de zogenaamde Rob Houwer Filmcollectie. Naast de hier besproken *Turks Fruit* en *Soldaat van Oranje* is inmiddels ook *Keetje Tippel* verschenen.

Rob van Scheers (1959) is journalist en auteur van *Paul Verhoeven, de geautoriseerde biografie* – dit voorjaar verschenen bij uitgeverij Bijleveld, f 39.90. In de VS en Engeland wordt de vertaling door uitgeverij Faber&Faber bezorgd.



Hebt u dat geschreven?



Turks Fruit/
Soldaat van Oranje
Nederlands
ARCADE

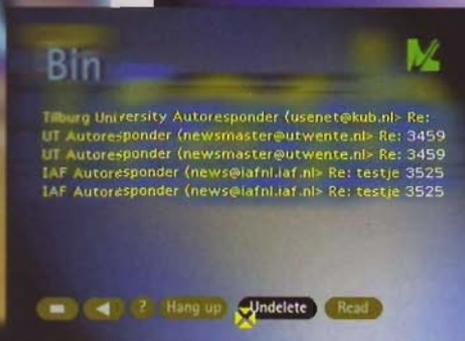
Electronic

Misschien is het nu allemaal nog wat omslachtig om berichten te sturen via Internet. Maar als deze zomer het toetsenbord te koop is, is het versturen van elektronische post via de CD-i-speler zo vreselijk eenvoudig, dat postbode een uitstekend beroep wordt.

Léan Seuren (lean@hub.nl)

Post versturen via Internet

E-mail en nieuwsgroepen



Niet alleen kun je e-mailen naar bekenden, maar ook kun je je storten op de diverse nieuwsgroepen op het Net en je mengen tussen de bonte verzameling van gebruikers. Op de schijf die bij het Internet-pakket van CD-Online is meegeleverd, staat de software die daarvoor nodig is. In het opstartscherm zie je de opties *E-mail* (voor het versturen en ontvangen van elektronische berichten) en *Newsgroups* (voor het lezen en discussiëren in het grote aanbod van nieuwsgroepen).

E-mail

Kies je bij het opstarten van de schijf voor de optie *E-mail*, dan kom je in de elektronische postbus terecht. Je zult verschillende velden tegenkomen. In de *In Box* staan alle binnengekomen berichten en in de *Out Box* staan alle berichten die je zelf hebt gemaakt en die nog verzonden moeten worden. Met de knop *Update mail* onderaan in het scherm, kun je nieuwe post ophalen. Bovendien worden dan automatisch ook alle berichten uit de *Out Box* verzonden. Met de optie *Compose* kun je een kersvers bericht samenstellen. Met de optie *Bin* kom je in de prullenbak terecht, waar je eventueel reeds weggegooid e-mailtjes van de ondergang kunt redden.

Een nieuw bericht maken

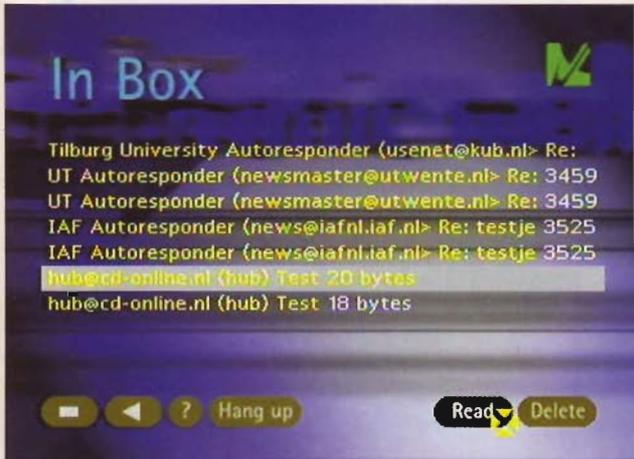
Als je *Compose* kiest, dan kom je terecht in een scherm waarop drie velden worden weergegeven. In het eerste veld (*To:*) tik je het e-mail-adres in van degene waaraan je een bericht wilt versturen. Het @-tekentje staat er voor het gemak al. Je klikt op het veld en het toetsenbord komt tevoorschijn en je kunt gaan tikken. Heb je het adres ingevoerd, dan klik je op OK en kun je het volgende veld invul-



len. Dat tweede veld is bedoeld om het onderwerp van je bericht aan te geven. Je hoeft het, in tegenstelling tot het eerste veld, niet in te vullen. In het derde veld kun je je bericht kwijt. Heb je het e-mail-adres dat je zojuist hebt gebruikt vaker nodig, dan kun je dat opslaan door op de knop *Save address* te klikken. Ben je klaar met het opstellen van je elektronische brief, dan kun je op OK klikken en het bericht wordt opgeslagen in de Out Box. Ga je de Out Box in, dan kun je nog eens controleren of je bericht correct is. Zodra je de volgende keer de knop *Update mail* kiest, wordt het bericht verzonden.

Berichten beantwoorden

Kies de *In Box*. Hierin zie je alle berichten op een rij. Wil je een bericht lezen, klik er dan op. Klik vervolgens op de knop *Read* en de inhoud verschijnt op het scherm. Wil je nu een bericht beantwoorden, klik dan op de knop *Reply*. Automatisch wordt het e-mail-adres van de afzender van het originele bericht al in het *To*-veld opgenomen en ook het onderwerp wordt weergegeven. Om te laten zien dat het gaat om het beantwoorden van post wordt er *Re*: voor het onderwerp gezet. Als je in het *Message*-veld klikt, dan krijg je het originele bericht waar je zelf weer tekst aan toe kunt voegen. In totaal kun je maximaal 10 berichten in de *In*- en *Out Box* bewaren.



De prikborden van Internet

Eigenlijk zijn nieuwsgroepen niets meer dan plekken op Internet waar elektronische berichten geplaatst worden die openbaar en dus voor iedereen toegankelijk zijn. Je kunt het vergelijken met gigantische prikborden die naast elkaar hangen. Elk prikbord heeft zijn eigen specifieke onderwerp. Er wordt dan ook min of meer van andere Internet-gebruikers verwacht dat je je berichten op het juiste prikbord hangt. Zou je het zelf leuk vinden om op een prikbord, dat bijvoorbeeld bestemd is voor het aanbieden van zeldzame munten, eerst door tientallen berichten (variërend van een aanbod van een tweedehands vissenkom tot een oproep om zoveel mogelijk mailtjes te versturen naar eenjarige mede-Internetter) heen te moeten ploegen om uiteindelijk bij een bericht terecht te komen waarvoor je in eerste instantie kwam? De meeste nieuwsgroep-bezoekers stellen het in ieder geval niet op prijs. Is er iemand die zich tegen deze ongeschreven regels (in Internet-taal *netiquette* genoemd) verstoot, dan kan die persoon een lading boze mailtjes verwachten. In Internet-termen heet het versturen van dergelijke terecht-

wijzende berichten *flamen*. Overigens zijn voor testberichten aparte nieuwsgroepen opgericht, zoals bijvoorbeeld *nl.test*.

De verschillende nieuwsgroepen

Op Internet vind je een enorm aantal nieuwsgroepen, die gelukkig keurig gecategoriseerd en weer onderverdeeld zijn. Aan het adres kun je afleiden in welke categorie ze vallen. Zo beginnen de nieuwsgroepen die computers als onderwerp hebben met *comp*.. De meest belangrijke hoofdcategoriën zijn:

- comp.** Computers
- misc.** Diversen
- rec.** Recreatie
- sci.** Wetenschap
- soc.** Sociaal
- alt.** Alternatief

Die laatste nieuwsgroep wil nog wel eens de reguliere dagbladenpers halen, omdat zich in deze categorie de sex-nieuwsgroepen bevinden.

Een andere hoofdcategorie die interessant is, is de categorie die begint met *nl.**. Hierin bevinden zich de Nederlandse nieuwsgroepen. Op dit moment zijn daar de volgende subcategoriën te vinden: *nl.announce* (voor algemene aankondigingen met een officieel karakter), *nl.burgerrechten*, *nl.comp* (voor verkoop van of vragen over computers), *nl.culinaire*, *nl.fiets*, *nl.irc* (voor discussies over de Internet babbelbox), *nl.kunst.film*, *nl.markt* (voor verkoop van tweedehands goederen of aanbod van woningen), *nl.markt.banen* (advertenties met aanbod van banen), *nl.media.krant*, *nl.media.muziek*, *nl.media.radio*, *nl.media.tv*, *nl.misc*, *nl.motorfiets*, *nl.muziek*, *nl.politiek*, *nl.roze*, *nl.sport.**, *nl.taal*, *nl.test* (voor het testen van het versturen van berichten naar een nieuwsgroep) en *nl.wandel*.

Een andere Nederlandstalige hoofdcategorie is die van de Digitale Stad Amsterdam (*dds.**). Ook daar vind je weer een hele verzameling nieuwsgroepen met verschillende onderwerpen.



News: nl.sport.voetbal
berichten: 2886-2895



Re: Conclusie: 3 puntenregel is een zegen voor het publiek! jimthorn@cs.vu.nl (Imthorn JA)
Mon, 22 Apr 1996 19:13:37 GMT

Re: AAAAAARRRRGGGGGHHHHH!!!!
Ron.Tuynman@syncnet.dmr.nl (Ron Tuynman)
21 Apr 96 15:59:03



Stop
Hang up Add to sites Goto Sites

Re: Jonk in de liefde (was re: Eddy Poelmann (v Sport7)) Ron.Tuynman@syncnet.dmr.nl (Ron Tuynman)
21 Apr 96 16:26:01

Re: Jordi in Oranje Ron.Tuynman@syncnet.dmr.nl (Ron Tuynman)
21 Apr 96 16:35:17

Re: PSV, het was mogelijk!
Ron.Tuynman@syncnet.dmr.nl (Ron Tuynman)
21 Apr 96 16:38:19

Stop
Hang up Add to sites Goto Sites

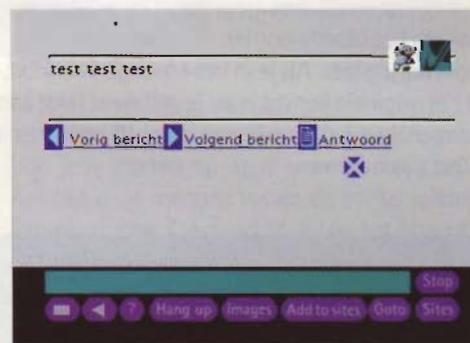
Nieuwsgroepen via CD-i

De nieuwsgroepen vind je onder *Newsgroups* in het openingsscherm. Heb je dit onderdeel gekozen, dan krijg je een lijst met beschikbare nieuwsgroepen. In dit scherm worden alleen de hoofdcategoriën weergegeven. Wil je een subcategorie in, klik dan eerst op de hoofdcategorie. We proberen *nl.*eens*. Omdat het voetbalseizoen op het moment van dit schrijven nog in volle gang is, kiezen we de nieuwsgroep *nl.sport.voetbal*. Pas nu moeten we inloggen op Internet om de meest recente berichten op te halen. Je krijgt een lijst met berichten te zien op het scherm. Wil je een bericht lezen, klik dan op het bewuste bericht. Je kunt trouwens ook hier gemakkelijk herkennen

of het bericht origineel is, of dat het bericht een antwoord of een reactie is op een eerder ingezonden bericht of vraag. In het laatste geval staat voor het onderwerp *Re:*. *Re:* staat voor het Engelse woord 'reply', een woord dat je bij het versturen van e-mail ook al was tegengekomen. Kijken we nu naar de onderwerpen in de nieuwsgroep *nl.sport.voetbal*, dan staan op dit moment prognoses, uitslagen en uiteraard ook enkele roddels over trainers en spelers in de belangstelling.

Testbericht sturen

We gaan weer terug naar de *nl.** groep en we kiezen *nl.test*. Onderaan de pagina staan twee mogelijkheden: *Vorige 10* en *Post bericht*. Met die eerste halen we de wat oudere berichten op. Met



die laatste optie kunnen we een origineel bericht in de nieuwsgroep plaatsen. We kiezen voor de laatste. Op het scherm zien we nu drie velden, namelijk *Newsgroup*, dat al ingevuld is met *nl.test*, *Subject* en *Message*. Wil je iets intikken, dan moet je op het veld klikken en dan verschijnt vanzelf het toetsenbord op het scherm. Als onderwerp kiezen we 'testje' en als bericht tikken we 'alweer een test' in. Daarna klikken we op de knop 'OK' en het bericht wordt verzonden. Als je na een dag nog een keer opnieuw de nieuwsgroep opent, kom je je eigen bericht tegen in de lijst.

We nemen vervolgens een willekeurig bericht in de nieuwsgroep. Als je een bericht opgeroepen hebt, dan staan helemaal onderaan de pagina drie knoppen: *Vorig bericht*, *Volgend bericht* en *Antwoord*. We kiezen *Antwoord* en de drie velden verschijnen weer. Ditmaal is ook het tweede veld ingevuld, omdat je reageert op een al bestaand onderwerp. Het enige dat je nog hoeft te doen is je eigen reactie in het *Message*-veld in te tikken. Versturen doe je weer door op de OK-knop te drukken.



Problemen en vragen

De CD-i speciaalzaak Smart Disc uit Scheveningen liet ons weten dat klanten een groot aantal vragen en problemen hadden. Ze hebben de meest gestelde vragen verzameld en, compleet met antwoorden, naar ons opgestuurd:

1. Mijn inbelnummer is niet goed.

Oorzaak: Er is een inbelnummer gekozen dat buiten lokaal tarief ligt.

Oplossing: Kijk opnieuw naar de lijst met inbelnummers en zoek de dichtstbijzijnde stad of plaats die bij je in de buurt ligt. Bij twijfel kun je even naar de informatiedienst van de PTT bellen of bij de Primafoonwinkel het gratis boekje 'Nationaal telefoneren' halen.

2. De telefoonlijn is bezet.

Oorzaak: Er bellen teveel mensen op dezelfde tijd in op hetzelfde inbelnummer.

Oplossing: Probeer het na een tijdje nog eens. Of kies, als het heel dringend is, een ander inbelpunt dat buiten lokaal tarief gebied ligt.

3. De post wordt niet verzonden.

Oorzaak: In de meeste gevallen heb je geen verbinding met Internet (meer).

Oplossing: Controleer of de modem aanstaat. Is dit het geval, klik dan op *Update mail* in het hoofdscherm van *E-mail*, log dan in door op OK te klikken en de post wordt verstuurd en eventuele nieuwe post wordt ook meteen opgehaald.

4. Je krijg melding dat er post is, maar wanneer je bij e-mail gaat kijken staat er niets.

Oplossing: Je vergeet waarschijnlijk op *Update Mail* te klikken.

5. De post wordt niet ontvangen door degene aan wie je het bericht richtte.

Oorzaak: Je hebt niet het juiste adres van de ontvanger gekregen of je hebt een tikfout gemaakt in het adres.

Oplossing: Nog eens navragen of het juiste adres is doorgegeven, of de tikfout herstellen.

6. De cursor is weg.

Oorzaken: - De machine is nog aan het laden
- Het plaatje is vastgelopen

Oplossingen: - Even wachten
- Ophangen of, indien dit niet mogelijk is, modem en speler uit en weer aan zetten.

7. Je kunt geen post ontvangen of versturen.

Oplossing: Kijk of de modem aanstaat, of alle stekkers en lijnen wel goed aangesloten zijn en controleer of de telefoon het gewoon doet. Let ook even op of de hoorn van de telefoon goed op de haak ligt.

Ook CD-Online heeft intussen haar eerste Internet enquête gehouden, en hier zijn nog enkele veel gestelde vragen.

8. Wanneer komt het toetsenbord?

Antwoord: Wanneer er geen kink in de kabel komt, ligt het toetsenbord nog deze zomer in de winkel.

9. Ik kan geen audio- en videofiles binnenhalen.

Oorzaak: Op dit moment ondersteunt de CD-i software deze functie nog niet. Of dit in de toekomst wel mogelijk is, is nog niet bekend.

10. Komen er ook CD-i discs met Internet-verbinding?

Antwoord: Jazeker, de CD-i *Nederlands Elftal Compleet* heeft deze mogelijkheid en ligt 15 mei in de winkel! Deze disc heeft officiële EK '96-links en het is mogelijk uitslagen en informatie over spelers te downloaden. Ook zullen in de toekomst games en naslagwerken worden voorzien van dergelijke Online verbindingen.

Internet-adressen redactie

Op de redactie ontvangen we behoorlijk wat e-mail op het adres hub@cd-online.nl. Dit adres is echter een test-adres. Stuur daarom e-mail met vragen of opmerkingen over CD-i Magazine naar: cdi@hub.nl. Met vragen over het Internet-pakket of CD-Online kun je terecht bij cd-online@cd-online.nl.

Overigens werd er via e-mail ook gevraagd of er een adres was voor Internet-pagina's van CD-i Magazine. Dat bestaat wel zeker! Het is: <http://www.hub.nl/>.



Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

Rob Smit

CD-i PROF

Products of McDonnell Douglas



Op 8 februari jongstleden reikte de de ICDIA (International Compact Disc Interactive Association) tijdens de Milia '96 twee Awards uit aan de Amsterdamse producent van interactieve toepassingen Masterdoc: één voor de beste Point of Sale productie en één voor de beste combinatie van ondersteunende audio en muziek. Aanleiding voor dit eerbetoen was de CD-i *Products of McDonnell Douglas*, die uit meer dan honderd inzendingen als winnaar geselecteerd was.

Het was al de tweede keer dat deze CD-i een prijs in de wacht sleepte, want in september 1995 werd hij tijdens het Filmfestival in Utrecht bekroond met de Benelux CD-i Award voor de beste Point of Sale en Point of Information productie.

"Drie prijzen in een half jaar tijd?" werd er ter redactie van dit blad achterdochtig gemompeld, "is dat wel zuivere koffie?" Hier lag een taak voor het *Commando Digitale Informatie*, het selecte en voor niets terugdeinzende onderzoeksteam van het Haarlems Uitgeef Bedrijf, waarvan de leden alleen maar hun badge met de drieletterige afkorting hoeven te tonen om leiders van multinationale ondernemingen wit te doen wegtrekken. Ik haalde dus mijn zonnebril, gleufhoed, lange regenjas en onschuldig ogende vioolkist uit de speciale brandvrije kast en begon aan mijn onderzoek.

Instrumentvliegen

Products of McDonnell Douglas is vooral bedoeld voor gebruik op beurzen en in ontvangstruimten; de eerste release van 1995 werd speciaal voor de Paris Airshow ontwikkeld. Dat McDonnell Douglas CD-i als medium voor zijn productcatalogus gekozen heeft is een gevolg van het feit dat de variëteit in producten, en de markten waarvoor deze producten bedoeld zijn, groot is.



Een interactief programma bleek zich het best te lenen om die veelheid aan informatie snel en efficiënt aan verschillende soorten geïnteresseerden over te dragen.

Het hoofdmenu bestaat uit een foto van een cockpit, waarin de verschillende instrumentpanelen de namen van de onderdelen van het programma dragen. Die instrumentpanelen beginnen te knippen als de CD-i een tijdje niet gebruikt wordt, en na verloop van tijd wordt er een voice-over geactiveerd die passanten uitnodigt het programma uit te proberen. Laat je je daartoe verleiden dan zul je ontdekken dat het hoofdmenu toegang geeft

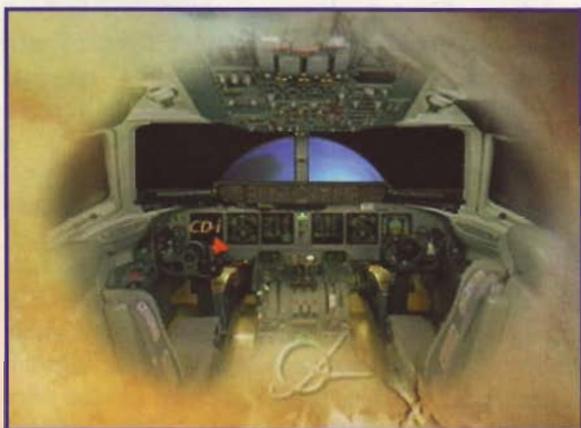
tot vijf verschillende onderdelen: *History*, *Products*, *CD-i*, *Loop* en *Video*.

CD-i biedt de credits (info over Masterdoc dus), terwijl *Loop* de hoogtepunten van de disc in een lus plaatst ten behoeve van een doorlopende algemene presentatie. In *History* wordt een overzicht van de geschiedenis van McDonnell Douglas gegeven. Dit bedrijf is in zijn ruim 75-jarig bestaan uitgegroeid tot de derde vliegtuigbouwer ter wereld (alleen Boeing en Airbus zijn groter). Naast commerciële toestellen, bedoeld voor de lijndiensten van de verschillende vliegmaatschappijen, bouwt men ook helicopters, militaire luchtvaartuigen en aandrijf- en stuurraketten voor de ruimtevaart. Wat de ruimtevaart betreft wordt bijvoorbeeld de bekende Delta 2 raket door McDonnell Douglas gebouwd.



Alert

Het bedrijf heeft altijd een alert beleid gevoerd, waardoor men snel op veranderende omstandigheden kon inspringen. De enorme daling van de vraag naar vliegtuigen in het begin van de jaren negentig (een daling in aantallen van 75 %!) heeft men zelfs weten te overleven zonder in de rode cijfers terecht te komen! Dat was onder andere mogelijk doordat men kans zag het aantal gebruikte onderdelen per vliegtuig drastisch te verminderen, terwijl de constructieploegen de vrijheid kregen om hun eigen werking samen te stellen - met een forse productiviteitstoename als gevolg. Door bij de bouw van het MD-90 lijntoestel klanten al tijdens de ontwerpfase inspraak te geven, konden dure aanpassingen achteraf achterwege blijven, terwijl de ontwikkeling van het NOTAR Anti Torque System dure staartrotors bij helicopters overbodig maakte. Innovatie dus - lang niet gek voor een bedrijf dat zo groot is dat logheid en conservatisme altijd op de loer liggen!



Lekker makend

Wat McDonnell Douglas allemaal kan leveren valt te zien in het onderdeel *Products*. Foto's van de verschillende toestellen worden aangevuld met technische gegevens in tekstvorm, terwijl een videofilmje het betreffende toestel in actie laat zien. Het onderdeel *Videos* doet eigenlijk hetzelfde, maar op een veel minder zakelijke manier. Hier krijg je filmpjes te zien die louter en alleen bedoeld zijn om potentiële klanten lekker te maken; door de razendknappe combinatie van beeld en geluid (ieder filmpje heeft zijn eigen, op het onderwerp toegespitste muziek, variërend van hardrock tot een Star Trek-achtige soundtrack) is er eerder sprake van videoclips dan van informatieve filmpjes. Dit onderdeel bevat zelfs een echte videoclip: van countryveteraan Willie Nelson die in het sentimentele en patriottische (maar zeer fraaie) *Blue Angels* de gelijknamige F/A-18 stuntvliegers bezingt.

Nadat ik dit onderdeel uitgekeken had begon ik sterk aan mezelf te twifelen: had ik nou naar *Top Gun* zitten kijken of was het toch die verdraaide catalogus van McDonnell Douglas? Als ik vliegtuigkoper voor de regering was geweest, had ik in ieder geval al waterdandend klaargezeten met mijn chequeboek - gelukkig voor de belastingbetaler ben ik journalist, en in voorkomende gevallen, CDI-agent. In die laatste hoedanig-

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com



heid heb ik overigens moeten constateren dat de uitreiking van de verschillende Awards aan Masterdoc terecht is geweest. De kwaliteit druipt aan alle kanten van het schijfje af en samenzweringen, smeergeldconstructies of bedreigingen heb ik ondanks talloze nachtelijke expedities niet boven water kunnen halen.

Oorlogstuig

Wat mij betreft is het meest aantrekkelijke onderdeel van *Products of McDonnell Douglas* overigens de voice-over, die is verzorgd door een zwoele vrouwestem. Misschien wel een perfect middel om ver van huis zijnde zakenlieden, die over de aankoop van een vliegtuig of helicopter moeten beslissen, over de streep te trekken. Wat je temidden van dit verbale, muzikale en filmische vuurwerk bijna zou vergeten (en de hele CD-i is ook opgezet om je dat te doen vergeten) is dat een groot deel van de activiteiten van McDonnell Douglas te maken heeft met de constructie van oorlogstuig. Ook al is de AH-64 helicopter (dat gigantische, uiterst wendbare monster met die dubbele 'klauwen' aan de zijkant) één van de grootste technische prestaties uit de geschiedenis van de vliegtuigbouw, hij is toch in de eerste plaats bedoeld om in geval van oorlog gebieden plat te bombarderen. Iets dergelijks geldt ook voor de doelzoekende lange-afstandsraketten. Hoe gelikt de videoclippen over deze raketten ook zijn, het blijft een buitengewoon verontrustende ervaring om die metalen monsters vastberaden op hun doel af te zien gaan (vooral omdat je weet wat er gaat gebeuren als ze aankomen).

Als wervend product is *Products of McDonnell Douglas* echter meer dan geslaagd, en om die reden zeg ik: Petje af voor Masterdoc!

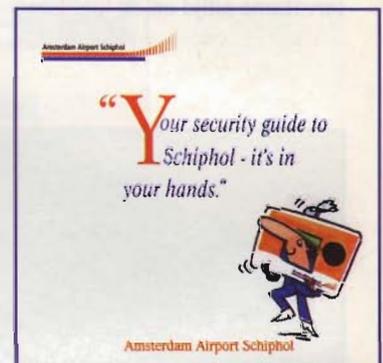
Masterdoc, Tilburg, tel. 013-544.05.50.



Toegang en veiligheid op Schiphol

Onder het motto "Your security guide to Schiphol - it's in your hands" heeft Luchthaven Schiphol een CD-i-programma samengesteld over toegang en veiligheid op Schiphol. Het bestaat uit twee delen, die ieder voor een andere doelgroep bestemd zijn.

Het eerste is voor iedereen die voor zijn beroep een Schiphol-toegangspas moet dragen, en verstrekt informatie over de veiligheid op Schiphol en de toegangsregeling tot de gebieden. Dit onderdeel wordt op luchtige wijze gepresenteerd door het volledige Ook Dat Nog team, onder leiding van Aad van den Heuvel. Het tweede is voor directie en managers van bedrijven die op Schiphol gevestigd zijn, en bevat aanvullende informatie over het toegangsbeleid en de verschillende procedures rondom het gebruik van de Schiphol-toegangspas. Dit gedeelte is alleen te activeren via een verborgen 'hot spot' en is bedoeld om onder begeleiding gepresenteerd te worden.



Pasjesgeweld

Waarom nu al die nadruk op de veiligheidsmaatregelen op en rondom Schiphol? Is het personeel daarover bij zijn indiensttreding niet al voldoende geïnstrueerd? Een vliegveld is een kwetsbare plaats waar van alles kan gebeuren, en om de mogelijke risico's te beperken mogen alleen die mensen het feitelijke Schipholterrein betreden die er daadwerkelijk iets te zoeken hebben. Met andere woorden: reizigers en personeel. Reizigers kunnen zich identificeren met een geldig

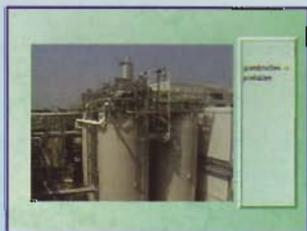
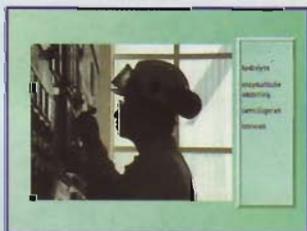
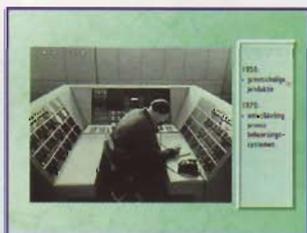




ticket, maar hoe kun je zien of iemand tot het Schipholpersoneel behoort? Een uniform zegt maar bitter weinig, en daarom is er een indrukwekkend systeem van persoonsgebonden magnetische en andersoortige passen in het leven geroepen - gekoppeld aan controle-rend personeel en deuren, hekken en poorten die alleen met behulp van zo'n pas opengaan.

Zwakste schakel

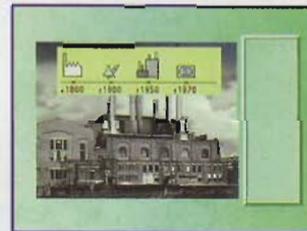
Toch is elk systeem maar zo sterk als zijn zwakste schakel, en in dit geval is die zwakste schakel de mens. Zwichten voor de tranen van een vrouw die zegt dat ze haar handtas in een beschermd gebied heeft laten staan, toegeven aan een zenuwachtige vreemdeling die beweert zijn reisgezelschap kwijtgeraakt te zijn, je pas op je jas laten zitten die voor iedereen bereikbaar aan een kapstok hangt, opscheppen tegen een onbekende over je werk als beveiligingsbeambte, pakketjes aannemen van iemand die zegt een kennis van een personeelslid te zijn, je pas uitlenen aan vrienden of familieleden - het Ook Dat Nog team laat op humoristische maar overduidelijke manier zien wat er allemaal mis kan gaan als je zulke dingen laat gebeuren. Omdat de bedoeling echter wel degelijk serieus is wordt de CD-i afgesloten met een test. Faal je hiervoor dan maakt datzelfde Ook Dat Nog team op niet mis te verstane wijze duidelijk waar en waarom je gefaald hebt. Je kunt je feiten dus maar beter kennen!



Ook de directie achter de CD-i

Directie en managers van op Schiphol gevestigde bedrijven krijgen het voor hen bedoelde materiaal op een heel wat saaiere manier gepresenteerd. Via een keuzemenu kan over ieder onderwerp een kort instructiefilmpje opgevraagd worden. Is het laatste filmpje bekeken dan volgt ook hier een test waaruit moet blijken dat alle kennis op de juiste manier opgenomen is.

Toegang en veiligheid op Schiphol is in opdracht van Schiphol vervaardigd door Case Interactive uit De Bilt, tel. 030-220.28.24.



Bedrijf op Schijf

büich

Globaal

Kunstmatig bewegend beeld kwam pas laat mijn leven binnen. De bioscoop in de plaats waar ik woonde, was niet elke dag open en verder vertoonde het theater weinig van mijn gading. Tijdens mijn jaren in het ouderlijk huis heb ik geen televisie meegemaakt omdat mijn ouders het kijken naar TV onverstandig en ongezond vonden. Tijdens mijn lagere schooljaren herinner ik mij uitsluitend films op de zolder van de school. Deze films waren afkomstig van de NOF (Nederlandse Onderwijs Film) en gingen altijd over hetzelfde: korenmolens, inpoldering, glasblazen of gebeurtenissen in Drente. Ter afwisseling werd er af en toe een film over een ver weg gelegen tropisch land vertoond en in die films was er altijd sprake van armoede, verschrikkelijke hitte of kannibalen. Door bovenstaande visuele ervaringen in mijn jongensjaren (en die zijn toch van alle jaren in een mensenleven het meest bepalend, zegt men) heb ik een afschuwelijke hekel gekregen aan folklorisme, Derde Wereld-armoede en allerhande andere exotiek. Natuurlijk gun ik niemand armoede in de Derde Wereld – integendeel: ik vind dat we allemaal een hand uit moeten steken om daar te helpen – maar ik geloof er werkelijk niet in dat het artistiek verfilmen van al die ellende en vervolgens de vertoning ervan ergens toe bijdragen.

Een kleine vijftig jaar trek ik over de wereld. Eerst als radioreporter en journalist voor een aantal bladen maar de laatste tien jaar voornamelijk als presentator en regisseur van een gefilmd reisprogramma. In die afgelopen vijftig jaar heb ik nogal wat landen bezocht en een onvoorstelbare hoeveelheid armoede en ellende gezien. Ik heb het wel eens gefilmd maar als ik dan zat te monteren dan dacht ik steeds: dit haal ik



uit mijn reisverslag, het is te mooi (te folkloristisch, te exotisch et cetera). Natuurlijk zijn honger, armoede en andere ellende nooit te mooi maar om de een of andere reden vind ik gefilmde treurigheid altijd iets hebben van speelfilms of geënceneerdheid.

Met het bovenstaande doel ik natuurlijk niet op filmers en journalisten die oorlogen, rampen en andere grootschalige ellende verslaan. Wie de oorlog in Bosnië heeft gezien, zal niet gauw spreken van 'folklorisme' of 'exotiek' maar in dat soort situaties ben ik niet of nauwelijks. Ik doel vooral op de 'terloopse' ellende die ik overal op de wereld tegenkom. Ik loop er doorheen en denk steeds meer dat het niet echt is. Hetzelfde heb ik bij het bekijken en gebruiken van allerlei media die ik thuis tot mijn beschikking heb. Ik kan via CD-I, CD-ROM, video enzovoort de hele gefilmde wereldgeschiedenis oproepen en steeds vaker lijkt het alsof ik in een fantasiewereld stap. Alsof John F. Kennedy niet écht is doodgeschoten maar de moord op hem een docudrama is. Alsof

dominee King alleen een droom heeft gehad in een speelfilm. En alsof de landing op D-Day fictie is. We vragen het ons allemaal zo nu en dan af: heeft die maanlanding ooit werkelijk plaatsgevonden of is zij geënceneerd in de Mojave-woestijn?

De moderne elektronische media gebruik ik langzamerhand in een soort halve droomtoestand en steeds minder word ik geroerd of geschokt. De schok die ik in 1954 kreeg zal nooit meer terugkeren. In dat jaar – ik was bijna zes – kreeg ik mijn eerste filmische opdoener. Ik heb nadien niet meer zo'n schok gevoeld, ook niet als ik een prachtige video of een ingenieus gemaakte CD-I opzette.

In 1954 bracht mijn vader een nieuwe filmpje voor de toverlantaarn mee. Ik denk dat het filmpje uit een dertigtal, uiteraard niet-bewegende beelden bestond. Het filmpje (eigenlijk dus een stripverhaal dat op een strak gespannen laken in een donkere kamer werd vertoond) ging over een maanlanding.

Het was een verzonnen maanwandeling – de echte zou immers nog anderhalf decennium op zich laten wachten – maar zij maakte een onwaarschijnlijk diepe indruk op dat kleine Boudewijntje Büch. Meer indruk dan de jaren later live op televisie uitgezonden maanwandeling en meer indruk dan al die digitale en gecomputeriseerde wonderen die ik dagelijks aan mijn ogen voorbij zie trekken. Ik kan de teksten van het toverlantaarnfilmpje nog steeds uit het hoofd opzeggen terwijl ik mij behalve die ene zin ('Een kleine stap..., een grote voor de mensheid...') niet kan herinneren wat die échte maanwandelaar verder allemaal op de maan gezegd heeft. Misschien is techniek toch nergens goed voor.

Boudewijn Büch

Pijlsnel naar het
scherpste beeld.



Let's make things better.

**HI-FI
TURBO DRIVE
VIDEO
RECORDER**

De Philips HiFi Turbo Drive is 's werelds snelste videorecorder. Maar er is nog meer... Studio Picture Control verbetert beelden op uw oudste banden. Direct Record zoekt zelf het kanaal op waar u naar kijkt en begint op te nemen. Alles in "full-stereo" natuurlijk. Uw Philips HiFi Turbo Drive is niet alleen 's werelds snelste videorecorder - wij denken dat ie ook 's werelds beste is. Bel voor meer informatie de Philips Consumentenlijn : 06-8406 (20 cent per minuut).



PHILIPS

**TURBO
DRIVE**
Philipscdi.com



SCOOOR NU

Beleef de EK met deze 1^e CD-i met Internet-verbinding

COMPLEET EK-NASLAGWERK OP CD-i MET:

- Informatie over de deelnemende teams
- Geschiedenis EK, WK en Olympische Spelen
- Video-hoogtepunten van het Oranje-team
- Quiz en toto

MET HET CD-i INTERNET-PAKKET ÓÓK VERBINDING MET EK-INTERNET-SITES



• **EXTRA AANBIEDING: f 100,- INTRODUCTIE-KORTING**

bij aankoop van het CD-i Internet-pakket, à f 399,-

Actie geldig vanaf 15 mei t/m 15 juni '96. Alle genoemde prijzen zijn inclusief btw

f 49,95

...en maak kans op 'n reis voor 2 personen naar de EK in Londen, of één van de 25 echt leren voetballen!

Let's make things better.



PHILIPS

Philipscdi.com